

SBORNÍK

Společných dílen s rodiči pro individuálně integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

I*ntegrace*²

Reg. č. projektu: CZ.1.07/1.2.00/08.0131

Název projektu: **Zkvalitnění systému péče o žáky
se speciálními vzdělávacími potřebami
v Moravskoslezském kraji**

Zkrácený název: **Integrace na druhou**

Odborní garanti:

Mgr. Karin Martiníková

Mgr. Ivo Schvan

Mgr. Bc. Libuše Kovářová

Zpracovatel: Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum,
Nový Jičín, příspěvková organizace

Vydavatel: Moravskoslezský kraj, Krajský úřad

Tisk:

Rok vydání: 2012

ISBN:

Veškeré dotazy týkající se publikace směřujte na:

Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum,

Nový Jičín, příspěvková organizace

Štefánikova 7/826, 741 11 Nový Jičín

telefon: 556 764 741

Fax: 556 764 761

E-mail: office@kvic.cz

Internet: <http://www.kvic.cz>

Obsah

Obsah	3
1 Úvod	5
2 Teoretická část	7
3 Metodický plán zavádění	10
4 Společné dílny	14
4.1 Pro 1. stupeň ZŠ	14
4.1.1 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 1	14
4.1.2 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 2	18
4.1.3 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 3	22
4.1.4 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 4	25
4.1.5 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 5	29
4.1.6 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 6	32
4.1.7 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 7	35
4.1.8 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 8	38
4.1.9 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 9	41
4.1.10 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 10	45
4.1.11 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 11	47
4.1.12 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 12	50
4.1.13 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 13	53
4.1.14 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 14	56
4.1.15 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 15	59
4.1.16 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 16	63
4.1.17 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 17	66
4.1.18 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 18	69
4.1.19 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 19	72
4.1.20 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 20	75
4.2 Pro 2. stupeň ZŠ	79
4.2.1 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 21	79
4.2.2 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 22	82
4.2.3 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 23	85
4.2.4 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 24	88
4.2.5 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 25	92
4.2.6 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 26	95
4.2.7 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 27	99
5 Přílohy	101
5.1 Společná dílna č. 1	101
5.2 Společná dílna č. 2	108
5.3 Společná dílna č. 3	111
5.4 Společná dílna č. 4	119

5.5	Společná dílna č. 5	128
5.6	Společná dílna č. 6	134
5.7	Společná dílna č. 7	139
5.8	Společná dílna č. 8	147
5.9	Společná dílna č. 9	153
5.10	Společná dílna č. 10	166
5.11	Společná dílna č. 13	174
5.12	Společná dílna č. 14	177
5.13	Společná dílna č. 17	179
5.14	Společná dílna č. 18	183
5.15	Společná dílna č. 22	188
5.16	Společná dílna č. 23	194
5.17	Společná dílna č. 25	201
5.18	Společná dílna č. 26	207
5.19	Společná dílna č. 27	216
6	Slovník pojmů	228
7	Seznam použitých zkratk	229
8	Doporučená literatura	230
9	Školy zapojené do projektu	235
10	Realizátor a partneři projektu	236

1 Úvod

Společné dílny s rodiči proběhly na všech spolupracujících školách v rámci klíčové aktivity č. 1 projektu Integrace na druhou v rámci začleňování individuálně integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu prostřednictvím zvyšování kompetencí pedagogů při odstraňování bariér v rovném přístupu ke vzdělávání.

Každá spolupracující škola připravila v průběhu projektu celkem **4 společné dílny** žáků a jejich rodičů (zákonných zástupců). Výjimkou nebyla účast jen jednoho rodiče, ale aktivní účast a zapojení obou rodičů do společné práce.

Dílnu vedl proškolený pedagog, školní speciální pedagog nebo školní psycholog, výhodou byla i účast dalšího asistujícího pedagoga školy, který napomáhal jednotlivým žákům při praktických cvičeních.

Velmi přínosná byla i účast zástupce zapojené pedagogicko - psychologické poradny, který zodpověděl konkrétní dotazy rodičů k možnostem domácího nácviku v překonávání specifických obtíží, a po ukončení dílny mohl poskytnout i odbornou a metodickou reflexi pedagogům školy.

Organizaci společné dílny byla v přípravné fázi věnována velká pozornost, neboť bylo jasné, že tato společná aktivita pedagogů, žáků a jejich rodičů není jednak tradiční forma vyučování a spolupráce s rodiči, zahrnuje činnosti nejen pro žáky, ale i jejich rodiče, nabízí zároveň možnost náhledu a pochopení problému svého dítěte i možnost nácviku elementárních postupů při vedení dítěte v domácí přípravě. Proto byly do obsahu zařazeny vedle metodických ukázek a společných činností i základní postupy edukace, reedukace a kompenzace specifických obtíží jako je práce s instrukcemi, názorným materiálem, způsob motivace, vyhodnocení a kontroly práce dítěte.

Společné dílny s rodiči byly nejčastěji zaměřeny:

- na ukázky podpůrných cvičení z oblasti smyslového vnímání při nápravě vývojových poruch učení (VPU)
- na práci s textem pro nácvik čtení s porozuměním, rozvoj grafomotoriky, procvičování paměti, rozvoj koncentrace pozornosti a upevňování správných pracovních návyků s využitím metodických poznatků z kurzů, které proběhly pro pedagogy škol
- praktické postupy při využívání didaktických a kompenzačních pomůcek pro žáky s VPU

Cílem těchto aktivit bylo:

- seznámit rodiče se způsoby, pomůckami a metodami práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), které se praktikují na dané škole
- ukázkami inspirovat rodiče, jak zvládat domácí přípravu s dítětem na vyučování
- sdílet s ostatními rodiči jejich vlastní zkušenosti
- vyzkoušet si společnou práci se svým dítětem včetně pozitivní motivace, která dodává dětem větší sebedůvěru pro plnění úkolů a samostatnou práci
- poradit rodičům vhodný styl společné domácí přípravy

Rodiče se spontánně zapojovali při plnění úkolů, pomáhali dítěti a mnohdy si uvědomovali, že i oni mohou chybovat a následně pomoci svému dítěti ukázat, jak pracovat s chybou. Výstupem těchto

společných dílen bylo velmi často i vytvoření portfolia z pracovních listů, které si děti a rodiče odnesli domů.

Děti oceňovaly v závěrečném hodnocení nejvíce přístup pedagoga školy a skutečnost, že měly rodiče v odpolední dílně jen pro sebe. **Rodiče** oceňovali zejména to, že nápravná cvičení i domácí příprava mohou mít charakter a podobu her nebo soutěží v závislosti na tom, co dítě upřednostňuje a co lépe zvládá, a uvědomili si hlavní smysl společných dílen, že i hraním a tvořivou činností se dá učit.

Pedagogům škol umožnily společné dílny náhled na vlastní práci, zamýšlení se nad konkrétním problémem svého žáka včetně vhodných způsobů jeho překonávání. Forma této netradiční činnosti může být současně i inspirující pro další spolupráci s rodiči v rámci dalších aktivit školy.

2 Teoretická část

„Poruchy učení jsou souhrnným označením různorodé skupiny poruch, které se projevují zřetelnými **obtížemi při nabývání a užívání** takových dovedností, jako je **mluvení, porozumění mluvené řeči, čtení, psaní, matematické usuzování nebo počítání**. Tyto poruchy jsou vlastní postiženému jedinci a předpokládají dysfunkci centrálního nervového systému.“ (Matějček, Z.: Dyslexie. Jinočany, 1995)

Základní typy vývojových (specifických) poruch učení, percepčních a motorických dovedností:

Dyslexie – porucha osvojování čtenářských dovedností

Dysgrafie – porucha osvojování psaní

Dysortografie – porucha osvojování pravopisu

Dyskalkulie – porucha osvojování matematických dovedností

Dyspraxie – porucha pohybové koordinace

Dysmúzie – porucha osvojování hudebních dovedností

Dyspinxie – porucha osvojování výtvarných dovedností

Nejčastěji bývají neupevněny nebo narušeny funkce, které jsou nezbytné pro učení a optimální osvojování základních dovedností ve čtení, psaní a počítání:

- percepční (sluchové a zrakové vnímání)
- motorické (pohybové)
- kognitivní (poznávací)
- senzomotorické (propojení percepčních, motorických a kognitivních funkcí) včetně pravolevé a prostorové orientace
- řeč a myšlení
- paměť a pozornost

Zejména zrakové a sluchové vnímání tvoří důležitý předpoklad pro úspěšné zvládnutí výuky. Na této činnosti se podílí zraková diferenciací (rozlišování jednotlivých prvků, schopnost zrakové analýzy a syntézy, tj. rozkládat celek na prvky a z nich opět celek skládat), zraková paměť a prostorová a pravolevá orientace (např. pohyb očí zleva doprava a shora dolů).

Ve sluchovém vnímání se uplatňuje schopnost vnímat a poznávat rytmus slov, členit je na slabiky a slyšet izolovaně jednotlivé hlásky ve slově a opět je ve slova skládat (schopnost sluchové analýzy a syntézy), rozlišovat tvrdé a měkké, znělé a neznělé hlásky (sluchová diferenciací). Těchto procesů se účastní i sluchová paměť. Vhodná cvičení jsou zaměřena na rozvoj tzv. fonematického sluchu, cvičí se rozeznávání zvuků a tónů, jejich délky, síly, výšky a počtu.

Předpoklady k úspěšnému zvládnutí psaní podmiňuje rozvoj hrubé a jemné motoriky, zejm. uvolněná a rozvířená ruka, správné držení psací potřeby a správné sezení.

Rozvoj řečových dovedností lze podněcovat napodobováním různých zvuků, dbáním na správnou výslovnost slov a vět, cvičením na rytmizaci a obohacováním slovní zásoby.

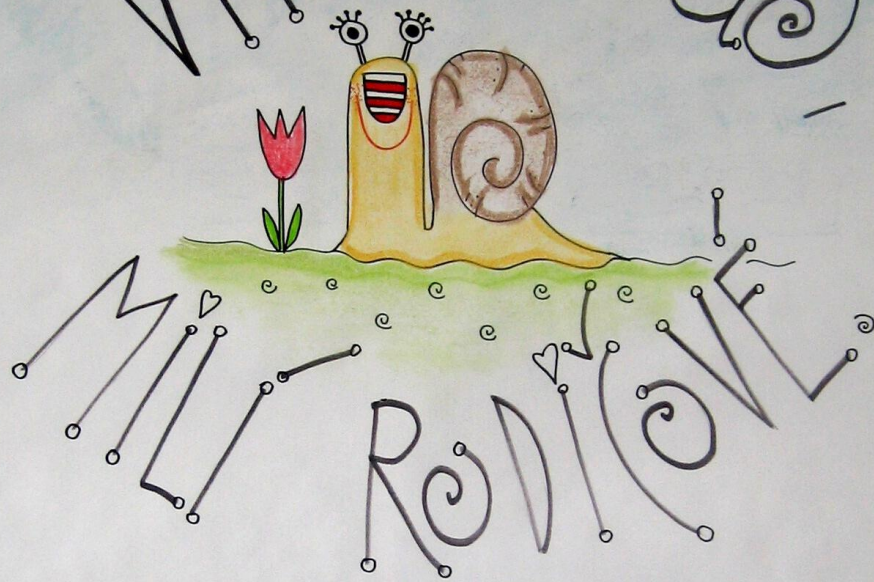
S vývojem řeči velmi úzce souvisí i schopnost myšlení, zejm. využívání myšlenkových operací jako je schopnost abstrakce a konkretizace, vytváření analogií a třídění informací, chápání vztahů funkčních a časových, vnímání protikladů, vztahů nadřazenosti a podřazenosti, příčiny a následku, schopnost logického úsudku.

Paměťová a pozornostní složka se v procesu učení zaměřuje na schopnost naučit se soustředit, koncentrovat pozornost (kvalitně a efektivně pozornost zaměřovat, přenášet a udržet), zapamatovat si a vybavit si z paměti nejen nově naučené informace, znalosti a vědomosti. (Žáčková, H. Jucovičová, D.: Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole. D+H, Praha 2000)

Velmi často se v kombinaci přidružují i obtíže nebo symptomy z oblasti neverbálních schopností a dovedností žáka, jako jsou např.:

- obtíže ve zvládnutí daného výukového postupu a stylu
- obtíže v sociální orientaci a interakci
- obtíže ve školní motivaci
- obtíže v pracovní reaktivitě, zejména v pracovním tempu
- obtíže v chování a prožívání žáka

VITAME Vas

3 Metodický plán zavádění

Metodický plán zavádění činností ve škole (návod pro přípravu, realizaci a evaluaci)

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků se SVP a jejich rodičů pod vedením speciálního pedagoga nebo školního psychologa, absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity:	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáhnosti se ŠVP ZV: - rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení – př. dyslexie, dyskalkulie
Cílová skupina	Integrovaní žáci s VPU (nejméně 5), zákonní zástupci (dle počtu žáků). Celkem za projekt: 4 skupiny - vždy pro jiné žáky (vhodné vybrat do skupiny žáky věkově blízké, se stejným druhem postižení, např. žáci 2. - 4. roč. ZŠ, žáci 2. st. ZŠ).
Termín realizace	Listopad 2010 (dvakrát), listopad 2011 (dvakrát) – data upřesní škola <i>Viz „Plán aktivit“</i>
Rozsah	2 vyučovací hodiny
Místo konání	Název školy
Personální zajištění	Činnosti experta – metodika (pedagogického pracovníka, absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“), školního speciálního pedagoga nebo školního psychologa): - dle plánu aktivit připravit realizaci SD (pro žáky s VPU z různých postupných ročníků se stejným druhem postižení); - spolupracovat s dalšími kolegy, vedením školy, KVIC, PPP, zákonnými zástupci žáků; - dle cílové skupiny zvolit zaměření SD, stanovit jeho název, kompetenční a oborové cíle, obsahovou náplň, organizační zajištění; - přípravu SD zpracovat písemně (<i>dle metodického plánu</i>) a zaslat ji elektronicky na KVIC Nový Jičín: dvpp@nj.kvic.cz; - zajistit technicko - organizační podmínky (vhodné uspořádání a vybavení místnosti k realizaci SD, pomůcky, didaktickou techniku, pracovní listy pro žáky, vyplnění prezenční listiny, nakopírování evaluačních dotazníků pro zajištění zpětné vazby žáků, zákonných zástupců a PP (<i>viz přílohy č. 2, 3, 4, 5, 6, 7</i>); - realizovat SD, zajistit evaluaci (<i>viz přílohy č. 3-6</i>), fotodokumentaci; - provést reflexi realizované aktivity, zpracovat evaluační dotazníky, stručné zhodnocení (zpráva na web); - zkompletovat a předat dokumentaci k SD: - Metodický plán společné dílny (<i>viz příloha č. 1</i>); - Prezenční listina (<i>viz příloha č. 2</i>);

	- Fotodokumentace z průběhu SD, výstupů prací žáků, ...; - Evaluace žáků, rodičů, pedagogických pracovníků. (<i>přílohy č. 3-7</i>); - Stručné zhodnocení realizované SD – zpráva pro KVIC, na školní web, tisk apod. (v kopii vždy zaslat i na KVIC). <i>Viz Pravidla realizace aktivit organizovaných ve škole.</i> Pracovník PPP – seznámit účastníky společných dílen s cílem dílny, rodičům předat s komentářem metodický list s pravidly pro domácí přípravu dětí.
Technicko-organizační zabezpečení	Zabezpečit třídu a její vybavení - uspořádání lavic, didaktická technika, fotoaparát, flipchart s papíry, lektorské potřeby, pracovní listy pro žáky, další pomůcky dle plánovaných činností. Připravit projektovou dokumentaci - prezenční listinu, evaluační dotazníky pro zjištění zpětné vazby, zajistit vyplnění a zpracování. Metodické materiály pro zákonné zástupce (z PPP). <i>Viz Pravidla realizace aktivit organizovaných ve škole.</i>
POPIS KONKRÉTNÍ SPOLEČNÉ DÍLNY DLE OSNOVY: 1. Úvod 2. Pozitivní motivace 3. Společná práce žáků a zákonných zástupců 4. Reflexe	
1. ÚVOD Cíl: Seznámit účastníky s cílem společných dílen, představit účastníky (<i>spec. pedagog ZŠ, pracovník PPP</i>). Technické zabezpečení: vypsát (<i>např. magnetická tabule, potřebná didaktická technika</i>). Pomůcky a zdroje (použitá literatura): vypsát Forma: frontální práce Doba trvání: do 5 minut	
2. POZITIVNÍ MOTIVACE Popis motivační aktivity: <i>(viz příloha č. 8 - Inspirace – příklad rozpracování pozitivní motivace (příklad SLUNÍČKO, SPOJENÉ RUCE))</i> Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi (<i>např. vzájemné pochopení, pocit radosti z úspěchu, znát přání a touhy...</i>). Technické zabezpečení: vypsát Pomůcky a zdroje (použitá literatura): Psací potřeby,... Forma: Práce ve dvojicích – dítě + zákonný zástupce. Popis aktivity: Reflexe: Závěr: Doba trvání: do 15 minut.	

3. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

(zvolit několik aktivit, které účastníci zvládnou ve vymezeném čase)

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1:

(viz příloha č. 7 - Inspirace – příklad rozpracování společné aktivity žáků a zákonných zástupců, příklad ROZVOJ ZRAKOVÉ PERCEPCE)

Cíl:

Technické zabezpečení:

Pomůcky a zdroje (použitá literatura):

Metody a formy práce, popis aktivity:

Reflexe:

Shrnutí:

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl:

Technické zabezpečení:

Pomůcky a zdroje (použitá literatura):

Metody a formy práce, popis aktivity:

Reflexe:

Shrnutí:

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl:

Technické zabezpečení:

Pomůcky a zdroje (použitá literatura):

Metody a formy práce, popis aktivity:

4. REFLEXE AKTIVITY

Cíle: Zjistit přínos aktivity pro žáky a jejich zákonné zástupce. Zjistit přínos aktivity pro pedagogické pracovníky.

Zdroje a příprava: Psací potřeby, evaluační dotazníky žáků (příloha č. 3), evaluační dotazník žáků - souhrn (příloha č. 4), evaluační dotazníky zákonných zástupců (příloha č. 5), evaluační dotazník zákonných zástupců - souhrn (příloha č. 6), evaluační dotazník PP (příloha č. 7).

Metody a formy:

1. Rozhovor s žáky a zákonnými zástupci:

- Zjistit, co jim aktivita přinesla (zajistit bezpečné prostředí, nenutit k reflexi, nechat na jejich rozhodnutí), případně získat další náměty.
- Provést komplexní shrnutí společné dílny, vyhodnotit stanovené cíle, zdůraznit význam aktivity.

2. Vyplnit evaluační dotazníky žáků (příloha č. 3).

3. Vyplnit evaluační dotazníky zákonných zástupců (příloha č. 5).

4. Předat zákonným zástupcům metodické materiály „Obecné zásady pro domácí přípravu“, „Obecné zásady pro domácí přípravu čtení pro děti s VPU“, „Obecné zásady pro domácí přípravu psaní pro děti s VPU“ (viz přílohy č. 10, 11, 12), popř. další připravené materiály ze ZŠ.
5. Pochválit děti i zákonné zástupce za přístup k plnění jednotlivých úkolů, ocenit dílčí úspěchy, motivovat k další spolupráci.

Doba trvání: do 10 minut

Shrnutí společné dílny	Reflexe žáků a jejich zákonných zástupců, reflexe pedagogických pracovníků. Stručné zhodnocení realizované společné dílny - k využití pro zajištění publicity projektu.
Dokumentace společné dílny	Metodický plán společných dílen. Fotodokumentace z výstupů prací žáků a zákonných zástupců. Prezenční listina. Evaluační dotazníky.

Seznam příloh Metodického plánu zavádění společných dílen ve škole:

1. Metodický plán společné dílny
2. Prezenční listina
3. Evaluační dotazník žáka
4. Evaluační dotazníky žáků - souhrn
5. Evaluační dotazník zákonného zástupce
6. Evaluační dotazníky zákonných zástupců - souhrn
7. Evaluační dotazník PP
8. Inspirace – příklad rozpracování pozitivní motivace (příklad SLUNÍČKO, SPOJENÉ RUCE)
9. Inspirace – příklad rozpracování společné aktivity žáků a rodičů (příklad ROZVOJ ZRAKOVÉ PERCEPCE)
10. Obecné zásady pro domácí přípravu
11. Obecné zásady pro domácí přípravu čtení pro děti s VPU
12. Obecné zásady pro domácí přípravu psaní pro děti s VPU

4 Společné dílny

4.1 Pro 1. stupeň ZŠ

4.1.1 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 1

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením absolventa vzdělávacího programu "Náslechové hodiny".
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Vést dítě k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě. Dítě rozlišuje správná a chybná řešení, vymýšlí nová, je flexibilní.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení (rozvoj grafomotoriky, zrakové a sluchové percepce, pravolevé orientace).
Cílová skupina	5 žáků z 3. - 4. ročníku ZŠ s VPU + 5 zákonných zástupců

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Spojené ruce

Cíl: Posilovat důležitost pravidelné spolupráce rodiče a dítěte, vhodné komunikace. Navodit příjemnou atmosféru, založenou na otevřenosti, důvěře a pochopení.

Technické zabezpečení: sestavení pěti lavic do půlkruhu

Pomůcky a zdroje: papíry A4 bílé, fixy, voskové pastely, psací potřeby

Forma: práce ve dvojicích (žák a zákonný zástupce)

Popis aktivity:

Každá dvojice má před sebou 1 list A4 a další psací pomůcky.

Pedagog navodí atmosféru: „Jak se Vám dařilo poslední týden ve škole, doma, ve volném čase?...“

Žáci ani rodiče neodpovídají, odpovědi si promyslí, následně řeší dle zadání.

Dítě na levou polovinu papíru formátu A4 obkreslí fixem nebo pastelem svou levou ruku s roztaženými prsty a do dlaně nebo i prstů budou vpisovat, kreslit, co se mi podařilo, co mi udělalo radost - věc, známka ve škole apod. Rodič na pravou polovinu obkreslí svou pravou ruku tak, aby se palce dotýkaly, a pak vpisuje informaci: čím mě dítě potěšilo, překvapilo...V případě dětí leváků budou pracovat zrcadlově obráceně.

Reflexe:

Rodič s dítětem bude komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si budou sdělovat dojmy. Jednotlivé výtvary nebudeme porovnávat, chráníme soukromí každé rodiny.

Pedagog bude pozorovat práci dvojic, popřípadě pomáhat návodnými otázkami, např. „Potěšila Vás společná práce? Co Vám přinesla? Dozvěděli jste se něco nového?“

Rodiče ani děti nenutíme k odpovědím – zajistit bezpečné prostředí, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít.

Závěr: Navodit pozitivní atmosféru pro další následující činnost společných dílen.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Aktivita č. 1: Rozvíjení motoriky, držení psacího náčiní a uvolňovací cviky

Cíl: Preventivní a reedukační postupy v oblasti dysgrafie.

Technické zabezpečení: děti budou sedět na koberci v půlkruhu

Pomůcky a zdroje: molitanové míčky, „jednotahovky“ - velký formát papíru (umístěný na dveře), psací potřeby, magnetická tabule

Metody a formy práce, popis aktivity:

a) uvolňovací cviky

- postavení palce proti všem prstům (dalekohled, drobení, solení)
- postupné dotyky palce s ostatními prsty, tam i zpět
- uvolnění zápěstí, předloktí a celé paže
- luskání, tleskání

b) cvičení s molitanovými míčky

- mačkání míčku v levé a v pravé ruce
- hnětení míčku dlaněmi
- překládání míčku z ruky do ruky

c) obtahování tvarů „jednotahovky“

- v prostoru třídy budou připevněny velké formáty jednotahovek (na magnetické tabuli, na dveřích apod.)
- dítě obtahuje tvary, rodič kontroluje dítě, zda dodržuje předkreslený tvar

Reflexe: Ruka je uvolněná tehdy, když dítě pohybuje nejen prsty, ale i celým zápěstím.

Shrnutí: Ukázka slouží k pozitivnímu naladění dítěte rodičem před domácí přípravou.

Aktivita č. 2: Cvičení pravo - levé orientace

Cíl: Nácvik orientace v prostoru - nahoře a dole, vpředu a vzadu, vpravo a vlevo.

Technické zabezpečení: dítě sedí s rodičem v lavici

Pomůcky a zdroje: nakopírované pracovní listy Cvičení pravo–levé orientace z metodiky O.Zelinkové, pastelky, fixy

Metody a formy práce, popis aktivity:

- a) práce s pracovním listem (např. vybarvit pravý rukáv, levou rukavici...)
- b) obkreslit správné tvary číslic a písmen
- c) domaluj domeček – forma diktátu (např. nakresli vpravo nahoru komín, vlevo do horního rohu sluníčko...)

Reflexe: Volit dítěti úkoly přiměřeně náročné formou konstruktivních her.

Shrnutí: Orientace v prostoru významně ovlivňuje školní úspěšnost dítěte nejen při výuce čtení a psaní, ale i v jednotlivých výukových předmětech.

Aktivita č. 3: Cvičení sluchové analýzy a syntézy

Cíl: Uvědomit si důležitost sluchového rozlišování lidské řeči pro zvládnutí čtení a psaní.

Technické zabezpečení: dítě sedí s rodičem v lavici

Pomůcky a zdroje: literatura a materiály O. Zelinkové

Metody a formy práce, popis aktivity:

a) vytleskávání slabik ve slovech

pedagog říká slova a děti opakují, poté vytleskává rodič a dítě opakuje a naopak

b) sluchová analýza slova na hlásky

instrukce: pedagog říká slova, dítě opakuje a říká po hláskách, které slyší (pes, p-e-s), pak rodič stejným způsobem pracuje s dítětem

c) sluchová syntéza hlásek ve slovo

instrukce: pedagog říká hlásky, dítě řekne slovo, které složením vznikne (s-l-o-n, slon), pak dítě pracuje s rodičem

d) manipulace s hláskami ve slově

instrukce: pedagog řekne slovo kluk a dítě opakuje bez „k“ nové slovo luk

Reflexe: Nácvik mechanického skládání a rozkládání slov. Zautomatizování těchto dovedností.

Shrnutí: Sluchová cvičení zařazovat několikrát denně, např. v autě, cestou do obchodu apod.

Aktivita č. 4: Rozvoj zrakové percepce

Cíl: Rozlišování krátkých a dlouhých hlásek ve slovech.

Technické zabezpečení: dvojice rodič – dítě

Pomůcky a zdroje: kartičky se slovy

Metody a formy práce, popis aktivity:

- a) Dítě pod kontrolou rodiče sestavuje dvojice slov. Rozlišuje změnu v hláskách a význam slov.
- b) Řetěz slov - obdoba slovní kopané, dítě sestavuje řetěz slov tak, že poslední slabika slova je první slabikou slova následujícího.

Reflexe: Postupujeme od vnímání konkrétních předmětů k jejich znázornění. Pak následuje vnímání abstraktních tvarů a symbolů až ke složitějším schémátům. Zrakovou oporou je vhodné u některých obtíží podpořit sluchovou percepci.

Shrnutí: Při porušené nebo nerozvinuté zrakové percepci dítě vnímá zkráceně například písmena, číslice, hůře si je vybavuje, obtížněji si zapamatovává a reprodukuje potichu čtený text.

4.1.2 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 2

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné dílny žáků a jejich rodičů „Pohybem a cvičením k překonávání obtíží ve čtení a psaní“.
Cíle aktivity	Seznámit zákonné zástupce s metodami a formami práce ve výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vytvářením pohodové atmosféry motivovat pro pravidelná domácí sezení.
Cíle kompetenční	Ukázat, jakým způsobem můžeme zdokonalovat jazykové schopnosti a kompetence žáků ve školním i v domácím prostředí. Vést žáky i jejich rodiče k používání osvědčených metod práce při nápravě vývojových poruch učení a k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Zdůraznit potřebu rozvoje motoriky a koordinace pohybů při překonávání obtíží ve čtení a psaní.
Cílová skupina	• integrovaní žáci běžných tříd, 4. a 6. ročník (5 žáků s VPU – dyslexie, dysgrafie) • zákonní zástupci zúčastněných žáků

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Cíl:

- Posílit orientaci v prostoru a místnosti – vytvořit pocit bezpečí a navodit příjemnou atmosféru pro další činnosti Společných dílen.
- Posílit součinnost jednotlivých smyslů a koordinaci pohybů nutnou pro překonávání obtíží ve čtení a psaní.
- Představit účastníky a sebe navzájem.
- Seznámit účastníky s cílem společných dílen.
- Navodit pocit otevřené atmosféry.

Popis motivační aktivity: Pavučina

Rodiče žáků sedí na židlích v kruhu, děti sedí na koberci před každým ze svých rodičů. Žáci si vzájemně podávají klubko vlny, dokud se všichni nespojí vytvořenou pavučinou. S každým podáním klubka vyslovují jméno kamaráda, kterému klubko podávají. Ten předá klubko svému rodiči, sdělí jeho jméno (může přidat něco pozitivního, co na něm obdivuje, za co ho má rád) a pokračuje dál. Poslední v řetězci ukončí pavučinu ustřížením klubka vlny. Takto vytvořená pavučina se stává východiskem další činnosti pro pozitivní motivaci společné práce.

Technické zabezpečení: volný prostor na koberci, interaktivní tabule

Pomůcky a zdroje: klubko vlny, šňůry, lana, křída, fixy, krytí na oči

Jack Canfield, Harold Clive Wells: Hry pro zlepšení motivace a sebepojetí žáků. Portál, 1995

Forma: skupinová práce

Popis motivační aktivity: Provazolezci

Poslední hráč, kterému se dostalo klubko do ruky, projde rovně vyznačenou čarou pavučiny. Pohybuje se po úzké čáře pavučiny podobně jako provazolezec. Zákonný zástupce jde za svým

dítětem a smotává klubko zpět. Žáci dle směru své chůze zakreslují směr čáry rukou na interaktivní tabuli. Slovně popisují směr čáry, kterou museli projít a posléze vyznačit na tabuli. Používají pojmy pro směrovou orientaci: LH, LD, PH, PD.

Snaží se postupovat tak, aby vznikla podobná pavučina, kterou vytvořili na koberci z klubka.

V závěru následuje chůze žáků se zavázanýma očima po provazech (dílech pavučiny) dle slovní instrukce svého rodiče. Rodič vytvoří dráhu z provazu a následovně slovně doprovází své dítě tak, aby prošel co nejpřesněji po vyznačených liniích.

Reflexe: Rodiče byli překvapeni obtížemi svých dětí v přenášení prostorových vztahů v místnosti na plošnou tabuli. Vzájemně se svými dětmi si sdělovali dojmy a poznatky z uvedené aktivity.

Diskutovali nad otázkami pohybu po místnosti se zavázanýma očima, obtížemi nevidomých a slabozrakých lidí, pocitech bezpečí, nejistoty, nebezpečí apod.

Závěr: Význam prostorové orientace, pohybu a koordinace pohybů včetně rovnovážných cvičení při překonávání obtíží ve čtení i psaní doprovázel všechny další aktivity Společných dílen. Rodiče obdrželi náměty a metodické postupy k rozvoji motoriky pohybů a motorického čtení – viz přílohy.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Čtení a psaní 3 - slabičných slov typu: cvi-čí-me.

(slabičná skladba slov o-o-o, shluk dvou souhlásek v první slabice)

Popis vlastní aktivity č. 1: Čtenářská rozcvička

Cíl:

- Nácvik čtení 3 - slabičných slov typu: cvi-čí-me.
- Rozvoj zrakové diferenciaci, sluchové syntézy a analýzy slova.

Technické zabezpečení: třída, školní lavice, magnetická tabule

Pomůcky: pracovní listy, připravené předtištěné tabulky, bzučáky, Orffovy nástroje

Zdroje: Novák, J.: Korekce vývojových dyslexií, dyslektické tabulky, vlastní zásobník materiálů pro nápravu VPU

Metody a formy práce: práce ve dvojicích

Popis aktivity:

Žáci pracují s připravenými tabulkami slov o stejné slabičné skladbě o-o-o (viz příloha). V rámci čtenářské rozcvičky vykonávají úkoly pod dohledem svých rodičů dle uvedených instrukcí pod tabulkou. Rodiče čtou žákům zadání, zaznamenávají počet získaných bodů dle správnosti jednotlivých odpovědí.

- přečti slova v druhém řádku
- přečti slova ve sloupci B
- přečti slovo uvedené pod souřadnicí C 7
- uveď souřadnice slova vteřina
- urči (sluchově) 3. písmeno ve slově hřibata
- ve slově plameny vyměň písmeno l za písmeno r. Jaké slovo vznikne?
- přečtu ti slova z prvního řádku. Zkus je zopakovat z paměti.
- vyznač hranice slov v posledním řádku
- vyťukej rytmus slov v posledním sloupci. Protahuj dlouhé samohlásky.

- vyber si jedno slovo a motorickým pohybem předved' dle schémat písmen uvedených na tabuli

Reflexe: Tato aktivita se ukázala velmi zajímavá z hlediska sledování vzájemné práce rodiče a dítěte. Bylo možné sledovat různé způsoby společné komunikace rodiče s dítětem, společné přípravy, pomoci apod. Rodiče s dětmi dále rozebírali náročnost i úspěšnost plnění jednotlivých úkolů.

Shrnutí: Rodiče hodnotili své děti dle správnosti provedených úkolů „smajlíky“, které si žáci připínali na suchých zipech připevněných na svých lavicích. Maximální počet získaných bodů byl 10. Aktivita byla prospěšná a potřebná k vyvození dalších úkolů. Stejná cvičení měli žáci možnost ihned procvičit na interaktivní tabuli.

Popis vlastní aktivity č. 2: Běhací diktát

Cíl:

- Nácvik psaní 3 - slabičných slov typu: cvi-čí-me.
- Rozvoj zrakové paměti, zpětná vazba – korekce chyb.

Technické zabezpečení: prostory chodby, školní lavice

Pomůcky: štítky, barevné papíry

Zdroje: vlastní text přizpůsobený aktuálním potřebám dílen

Metody a formy práce: individuální práce, práce ve dvojicích, skupinová práce

Popis aktivity:

Mimo prostor třídy jsou na sloupech chodby připevněny jednotlivé věty textu: „Cvičíme na kladině“ (viz přílohy).

Úkolem každého žáka bylo bezchybně opsat věty, které byly rozmístěny po chodbě. Žáci byli upozorněni na posloupnost následujících po sobě jdoucích kroků: najít svůj text dle příslušně barevně označeného štítku, větu správně přečíst, zapamatovat si větu, v lavici větu správně napsat. Po kontrole textu svým rodičem správně opsané věty žáci řádili ve správné časové posloupnosti na tabuli. Společně text přečetli.

Reflexe: Otázky k diskusi: Komu stačilo přečíst větu pouze 1x ? Kdo musel chodit číst vícekrát? Rodiče v diskusi mezi sebou navzájem spontánně diskutovali na téma soustředění svých dětí, paměti a případných obtíží.

Shrnutí: Za správně provedený každý úkon získal každý žák bod, který mu přiznává vždy rodič po kontrole správnosti napsaného textu (celkem 4 body). Rodiče byli v této aktivitě velmi nápomocní svým dětem. Společně hledali věty, snažili se jim pomoci v zapamatování opisovaného textu. Psaní věty zůstávalo již na samostatné činnosti každého žáka.

Popis vlastní aktivity č. 3: „Cvičení na kladině“

Cíl:

- Zahřívací technika, cvičení rovnováhy.
- Rozvoj sluchové paměti.

Technické zabezpečení: viz pomůcky

Pomůcky: třída, kladina (lavička), provazy, lana

Metody a formy práce: práce ve dvojicích

Žáci vykonávají cviky na kladině dle slovní instrukce svých rodičů. Po vzoru slovní instrukce obsažené v běžacím diktátu rodiče uvádějí svým dětem sestavu o 4 prvcích, žáci vykonávají cviky na kladině. Snaží se přitom dodržet správný počet a správné pořadí prvků.

Dle schopnosti svých dětí počet instrukcí snižovali či naopak zvyšovali.

Reflexe: Žáci si vzájemně sdělovali pocity během rovnovážných cvičení na kladině.

Shrnutí: Rodiče ocenili své děti počtem bodů dle správně zapamatovaných a vykonaných prvků. Obdrželi náměty a metodické postupy k procvičování sluchové koncentrace a sluchové paměti – viz přílohy.

4.1.3 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY Č. 3

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rozvoj sluchového a zrakového vnímání, sluchové a zrakové paměti, posilování dalších oslabených funkcí - individuálně.
Cílová skupina	žáci s VPU, 3. třída

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Sluníčko – pozitivní motivace

Cíl: Navodit příjemnou atmosféru, otevřenost a důvěru.

Technické zabezpečení: třída – lavice do kruhu

Pomůcky a zdroje: bílé papíry A4, psací potřeby

Forma: práce ve dvojicích, dítě + zákonný zástupce

Popis aktivity: Na papír nakreslí dítě sluníčko a dovnitř píše, co se mu v poslední době povedlo. Rodič píše totéž do paprsků.

Reflexe: rodiče i děti dlouho uvažují...

Závěr: Rodič s dítětem komunikuje, sdělují si dojmy, je navozena příjemná atmosféra pro další činnost.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1: Zraková diferenciac

Cíl: Rozvíjet zrakovou percepci.

Technické zabezpečení: třída – lavice do kruhu

Pomůcky a zdroje: pracovní list, voskové pastely

Metody a formy práce, popis aktivity: Dítě obtahuje stejné tvary jako na začátku řádku, rodič kontroluje.

Reflexe: komunikace rodič - žák

Shrnutí: Děti správně označily stejné tvary.

Popis vlastní aktivity č. 2: Předčítání příběhu

Cíl: Procvičit sluchové vnímání.

Technické zabezpečení: třída – lavice do kruhu

Pomůcky a zdroje: bzučák

Metody a formy práce, popis aktivity: Dítě zmáčkne bzučák na slovo včela.

Reflexe: skupinová práce

Shrnutí: Některé děti reagovaly na bzučák jiných dětí, nikoli na domluvené slovo.

Popis vlastní aktivity č. 3: Postřehování

Cíl: Procvičit orientaci.

Technické zabezpečení: třída – lavice do kruhu

Pomůcky a zdroje: pracovní list, Shody a rozdíly - Zdena Michalová

Metody a formy práce, popis aktivity: Dítě vyhledává slova nebo čísla podle řádků a sloupců.

Reflexe: skupinová práce

Shrnutí: Cvičení bylo na body, za správnou odpověď +1, za chybnou -1.

Popis vlastní aktivity č. 4: Dokreslování obrázků

Cíl: Procvičit zřetelovou analýzu a syntézu.

Tech. zabezpečení: třída – lavice do kruhu

Metody: ve dvojici, dítě dokresluje obrázek podle původního vzoru, rodič kontroluje

Shrnutí: Rodič provedl kontrolu a upozornil dítě na chyby.

Popis vlastní aktivity č. 5: Rozlišování písmen na pozadí

Cíl: Rozvíjet zřetelovou percepci.

Technické zabezpečení: třída – lavice do kruhu

Pomůcky: pracovní listy

Metody: ve dvojici rodič + dítě, dítě čte rodiči písmena zobrazená na pozadí

Shrnutí: Rodič komunikuje s dítětem a opravuje chyby.

Popis vlastní aktivity č. 6: Rozvoj sluchového vnímání

Cíl: Rozvíjet sluchové vnímání.

Technické zabezpečení: třída – lavice do kruhu

Metody: Dítě reaguje na slovo „kočka“, pokaždé se musí postavit.

Reflexe: frontální práce

Popis vlastní aktivity č. 7: Práce s textem

Technické zabezpečení: třída – lavice do kruhu

Pomůcky: pracovní list s textem, záložka s okénky

Popis aktivity: Dítě čte text z pracovního listu a používá záložku s okénky.

Reflexe: dvojice rodič + dítě

Shrnutí: Dítě pomoci záložky čte text, v okénku se objevují slabiky.

Popis vlastní aktivity č. 8: Práce na interaktivní tabuli

Cíl: Procvičit sluchové vnímání a zrakovou paměť.

Technické zabezpečení: učebna s interaktivní tabulí

Popis aktivity: Děti se střídají u „Smart Board“ tabule při správném zápisu čísel, např. do 100 podle slovních pokynů. Děti sledují číslice a po zakrytí je musí správně zapsat.

Reflexe: skupinová práce

Shrnutí: Práce na „Smart Board“ tabuli děti baví.

4.1.4 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 4

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením pedagogického pracovníka, absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“, školního psychologa a asistenta pedagoga.
Cíle aktivity	Získat rodiče pro spolupráci se školou. Ukázat, jak s dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí podle typu VPU (dyslexie, dysortografie).
Cílová skupina	5 žáků s VPU a jejich zákonný zástupce (žáci 3., 4.a 5. roč. ZŠ s diagnostikovanou dyslexií, dysgrafií a dysortografií)

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Motivační aktivita: Květinová louka

Cíl: Navodit příjemnou atmosféru. Rozvíjet kompetence – komunikace, spolupráce, rozvíjet slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti, grafický projev.

Cílová skupina: 5 žáků s VPU (dyslexie, dysortografie) 3.- 5. roč. a jejich zákonný zástupce

Forma: frontální práce

Technické zabezpečení: stůl a židličky, promítací plátno, fotoaparát

Popis aktivity:

P (pedagog): „Pohodlně se posad' a jen se dívej.“

Ž (žáci): Na promítacím plátně vidí rozkvetlou louku, vyjmenovávají barvy, které vidí a počítají je. Na dalším obrázku hledají správný počet vlčích máků, které jsou jakoby rozmazané. Dalším úkolem je poznat rozdíly mezi dvěma podobnými rostlinami - sedmikráskou a kopretinou. Na posledním obrázku žáci poznávají sněženky a počítají jejich počet.

Reflexe: P a Ž: Komunikují spolu o zadaném úkolu, rozebírají poznatky o rostlinách...

Závěr: Navodit pozitivní atmosféru pro další činnosti ve Společné dílně.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění cílů stanovených pro společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1: Multivitaminový strom

Cíl: Rozvíjení zrakového vnímání a slovní zásoby.

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje: pracovní list „Multivitaminový strom“, psací potřeby, pastelky

Metody a formy práce, popis aktivity:

Úkoly učitel zadává frontálně, žáci pracují samostatně pod kontrolou svých rodičů.

Na pracovním listě vyhledávají všechny druhy ovoce, zapisují jejich počet a nakonec vybarvují.

Reflexe:

P a Ž: Společně probírají splněné úkoly, zamýšlejí se nad významem ovoce a vitamínů, nad dobrým nápadem vypěstovat takový multivitaminový strom.

Popis vlastní aktivity č. 2: Rozstříhané obrázky

Cíl: Procvičení zrakového vnímání (syntéza).

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje: obálky s rozstříhanými pohlednicemi rostlin

Metody a formy práce, popis aktivity:

Každý žák pracuje samostatně, rodiče přihlížejí a v případě potřeby pomáhají.

Úkolem žáků je poskládat rozstříhaný obrázek rostlin. Po splnění si žáci obálky s obrázky vyměňují a opět skládají (celkem 3-4 krát).

Reflexe:

Žáci se soustředí na skládání, vhodné je žáky vést ke správnému postupu – poskládat si nejdříve rohy a rámeček obrázku a pak doplnit zbytek.

Popis vlastní aktivity č. 3: Krátké a dlouhé slabiky

Cíl: Rozvíjení dovednosti rozlišovat krátké a dlouhé samohlásky, spojovat vjem zrakový se sluchovým a motorikou (bzučák, grafický zápis).

Technické zabezpečení: fotoaparát, bzučák (2-3 ks)

Pomůcky a zdroje: Cvičení pro dyslektiky I. (O.Zelinková, str. 8 a 9), psací potřeby

Metody a formy práce, popis aktivity:

Pracujeme ve skupince 2-3 žáci pod vedením pedagoga, rodič pozoruje, naslouchá.

P: Přečte z pracovního listu zadání úkolu, vysvětlí, předvede.

Ž: Vytkává zapsaný rytmus pomocí bzučáku, čte potichu a následně nahlas slova s doprovodem bzučáku, následně slova opakuje a zapisuje grafický záznam.

Reflexe:

Žák zapojuje do cvičení co nejvíce smyslů – sluch, hmat, zrak, motoriku. Sluchové vnímání podporujeme zřetelnou artikulací se zdůrazněním dlouhé samohlásky. Rodičům předvádíme, jak procvičovat doma.

Popis vlastní aktivity č. 4: Ztracená písmenka

Cíl: Čtení slabik se souhláskovými shluky.

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje: Když dětem nejde čtení 3 (S.Emmerlingová, Portál, str. 29), psací potřeby

Metody a formy práce, popis aktivity:

Pracujeme ve skupince 2-3 žáci pod vedením pedagoga, rodič pozoruje nebo převezme úlohu učitele.

Žák říká slova podle návodných obrázků a doplňuje do rámečků chybějící písmena z nabídky. Doplněná slova znovu přečte a pokouší se s vybranými slovy tvořit věty.

Reflexe:

Žák zřetelnou artikulací procvičuje čtení slov se souhláskovými shluky a zároveň procvičuje zrakové postřehování slov.

Popis vlastní aktivity č. 5: Čtení slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě

Cíl: Čtení daných slabik.

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje: Když dětem nejde čtení 1 (S.Emmerlingová, Portál, str.46), pastelky

Metody a formy práce, popis aktivity:

Pracujeme ve skupince 2 – 3 žáci pod vedením pedagoga, rodič naslouchá.

Žák má za úkol správně přečíst slabiky v kytíčkách, dává pozor na háčky, učitelem diktované slabiky pak vybarvuje a tvoří slova.

Reflexe:

Žák zřetelnou artikulací procvičuje čtení daných slabik.

Popis vlastní aktivity č.6: Věty s hádankou

Cíl: Rozvíjení zrakového postřehování slabik.

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje: Když dětem nejde čtení 3 (S.Emmerlingová, Portál, str.20, 21), psací potřeby

Metody a formy práce, popis aktivity:

Pracujeme ve skupince 2-3 žáci pod vedením pedagoga, rodič pozoruje, pak převezme úlohu učitele.

Žák hledá slova schovaná v rébusu a doplňuje je do vhodných vět. Doplněné věty pak přečte.

Reflexe: Procvičujeme zrakové postřehování slabik a současně význam slov a vět.

Popis vlastní aktivity č. 7: Logico Piccolo

Cíl: Čtení s porozuměním.

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje: Logico Piccolo (destičky s hracími kartami)

Metody a formy práce, popis aktivity:

Každý žák pracuje samostatně pod vedením svého rodiče, popř. pedagoga. Žáci řeší úkoly na dané kartě a po zvládnutí sami vyhodnocují správná řešení otočením karty.

Reflexe: Ptáme se žáků, zda rozumí zadání, popř. rodič či učitel úkol vysvětlí. Žák musí současně přemístit barevné kolečko do správného řádku. Chválíme za úspěšnost.

4.1.5 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 5

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků z druhých a třetích tříd s různým druhem postižení a pod vedením pedagoga a speciálního pedagoga se zaměřením na rozvoj zrakové percepce a výslovnosti.
Cíle aktivity	Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování. Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě. Vést ke vzájemné spolupráci rodičů a dětí, i mezi spolužáky.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí při poruchách učení - dyslexie, poruchách chování, autismu.
Cílová skupina	integrovaní žáci s různým druhem postižení z 2. a 3. ročníku ZŠ a zákonní zástupci

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity:

Pedagog navodí pozitivní atmosféru pro všechny. Vyzve rodiče a děti k obkreslení ruky. Dvojice má před sebou list papíru, na který má nakreslit ruku, buď kreslí rodič ruku dítěte, nebo obráceně. Na flipchartu jsou napsané věty k inspiraci: „Co mi udělalo radost v tomto týdnu? (např. věc, známka ve škole, výlet s rodiči, dort, pes, úspěch ve sportu...) Čím mě dítě uplynulý týden potěšilo, překvapilo, pohladilo po duši...“

Rodič s dítětem napíše do jednotlivých prstů (3 a více informací)

Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi (např. vzájemné pochopení, pocit radosti z úspěchu, znát přání a touhy...). Navodit příjemnou atmosféru se vzájemnou důvěrou a pochopením. Rozvíjet kompetence – komunikace, vést k řešení problémů a ke kooperaci. Dále rozvíjet slovní zásobu, vyjadřovací schopnosti, grafický projev.

Technické zabezpečení: ve třídě, stoly pro práci ve dvojicích, psací potřeby, papíry, fixy, flipchart

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): použití materiálů poskytnutých v rámci Integrace² - Inspirace – příklad rozpracování pozitivní motivace (příklad SLUNÍČKO, SPOJENÉ RUCE)

Forma: práce ve dvojicích (žák a zákonný zástupce)

Reflexe:

Rodič s dítětem: Budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity, rozebírat poznatky....

Pedagog se může „schovat“ za tabuli a tam si nakreslit svoji ruku a napsat, z čeho má radost, obavu, na co se těší apod. Když bude hotov, může pozorovat práci dvojic, pomáhat návodnými otázkami ... např.: „Dozvěděli jste se něco, co jste nevěděli? Potěšila Vás společná práce? Co Vám přinesla? Budete si umět na sebe najít každý týden čas na zopakování této činnosti?“

Pedagog svoji práci odkryje a přečte, co má napsáno v jednotlivých prstech. Může vyzvat jednotlivé dvojice, zda by také nechtěli svoji práci prezentovat. Předem řekne, že se jednotlivé výtvary nebudou porovnávat navzájem, že budeme respektovat a chránit soukromí každé rodiny!

Nenutit k odpovědím – zajistit bezpečné prostředí, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít...

Nabídka - možnost obměny doma: - rozšířit na další členy rodiny (otec, prarodič...)

- změny zadání (Co očekáváš, Co by ti udělalo radost....?
Co se ti nelíbilo, Co by se dalo změnit....?)

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1:

Cíl: Uvědomit si důležitost rozvoje zrakové percepce pro zvládání čtení a psaní. Cvičení zrakového rozlišování je součástí reedukace.

Technické zabezpečení: stoly pro práci ve dvojicích, pracovní listy

Pomůcky a zdroje: dětské časopisy (Sluníčko), Věra Pokorná – Jak poznáme sklony k dyslexii, pracovní listy, psací potřeby: barevné pastelky, tužky

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojici žák - rodič. Dvojice dostává obrázkový materiál – pracovní listy. Společně si sdělují a ověřují správné pochopení zadání.

Zrakové diferenciacce:

- Hledání stejných geometrických tvarů. Dítě má najít dva stejné geometrické tvary, tvar obtáhnout prstem, pak tužkou a spojit je čarou. Dvojice shodně vybarvit.
- Hledání rozdílů. Dítě má určit, čím se obrázky od sebe liší.
- Vyhledávání obrázku, který je převrácen zrcadlově – jaký je rozdíl mezi obrázky? Dítě má vyhledat obrázek, který se liší od ostatních a má zdůvodnit proč.
- Které obrázky a tvary jsou stejné? Vyhledávání stejných obrázků. Dítě vyhledává mezi ostatními obrázky vždy dva stejné, které může dát do kroužku nebo spojit čarou.
- Rozpoznávání a dokreslení chybějících detailů. Dítě nejprve popisuje rozdíly mezi dvěma obrázky a pak druhý z nich doplňuje.

Reflexe: Dvojice vzájemně nachází správnost řešení, společně vyhodnotí práci.

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl: Uvědomit si důležitost posilování zrakového vnímání. Dále si uvědomit, že obtíže ve zrakové a sluchové analýze a syntéze jsou jednou z příčin obtíží ve čtení a psaní. Rozvoj čtenářských dovedností, uvědomění si slabik ve slovech. Syntéza slov z daných slabik. Čtení tiskacího a psacího písma, přepis tiskacího písma. Dechová cvičení, artiklace.

Technické zabezpečení: stoly pro práci ve dvojicích

Pomůcky a zdroje: kartičky s napsanými větami – jedna věta je napsána tiskacím písmem, druhá věta psacím písmem, kartička s větou – jazykolam, list papíru nalinkovaný pomocnými linkami, psací potřeby: barevné pastelky, tužky

Metody a formy práce, popis aktivity:

1. Aktivita: Práce ve dvojici žák - rodič, syntéza slov. Dítě spolu s rodičem si rozloží 9 kartiček. Na každé kartičce je jedna slabika, z těchto slabik mají utvořit tři trojslabičná slova.
2. Aktivita: Děti a rodiče dostanou dvě kartičky, na kterých jsou napsané věty. Úkolem je, aby dítě kartičku přečetlo a řeklo rodiči, co má udělat. Po té má zapsat větu, která je napsaná

tiskacím písmem na papír s pomocnými linkami.

3. Aktivita: Dvojice dostane kartičku s větou – jazykolam. Úkolem je, aby dítě větu přečetlo, a pak může zkusit, kolikrát se mu podaří jazykolam říct za sebou bez chyby. Cvičení intenzity hlasu od potichu až po hlasitě. Kolikrát dokáže větu říct na jeden nádech. Rodič může jazykolam říkat společně se svým dítětem. Po tomto cvičení si větu přepíše na pomocný papír.

Reflexe: Dvojice vzájemně nachází správnost řešení, rodič se učí dítě povzbuzovat a kontrolovat. Navození společného vztahu rodič – dítě. Uvolnění atmosféry při plnění úkolů. Společné plnění – souznění. Společně hodnotí práci.

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl: Čtení – orientace v tabulce, cvičení sluchové paměti, prostorová orientace. Cvičení paměti.

Technické zabezpečení: stoly pro práci ve dvojicích

Pomůcky a zdroje: nakopírovaná tabulka se slovy, psací potřeby: barevné pastelky, tužky, nafoceně pracovní listy, internet, pexeso – kartičky

Metody a formy práce, popis aktivity:

Bingo. Práce ve dvojici žák - rodič, společně si nejprve přečtou celou tabulku, seznámí se s výrazy. Ubezpečí se, že jednotlivá slova znají. Samotná hra – pedagog postupně říká jednotlivá slova, kdo slyší slovo ze své tabulky, škrtně si je. Vítězí ten, kdo má vyškrtaná všechna slova, nebo jen slova v jednom řádku, sloupci atd.

Bludiště. Na ofoceném papíře je velké a malé písmeno. Úkolem je najít správnou cestu.

Pexeso. Každá dvojice dostala šest stejných obrázků a jeden obrázek dvojici neměl. Úkolem bylo vyhledat správné dvojice.

Reflexe: Dvojice vzájemně spolupracuje, rodič vnímá schopnosti a možnosti dítěte, povzbuzuje ho, upozorňuje na možnou chybu – hodnotí.

4.1.6 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 6

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků z druhých a třetích tříd s různým druhem postižení, pod vedením pedagoga a speciálního pedagoga se zaměřením na rozvoj sluchového vnímání, zrakové percepce a výslovnosti.
Cíle aktivity	Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování. Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě. Vést ke vzájemné spolupráci rodičů a dětí a také mezi spolužáky navzájem.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí při poruchách učení - dyslexie, dysortografie, poruchách chování, tělesném postižení, těžké vadě řeči – dysfázii.
Cílová skupina	integrovaní žáci s různým druhem postižení z 2. a 3. ročníku ZŠ a jejich zákonní zástupci

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Pedagog navodí pozitivní atmosféru pro všechny. Rozdá rodičům a dětem obálku, ve které je rozstříhaná šablona k sestavení čtyřlístku. Dvojice má před sebou čistý list papíru, na který má sestavit ze šablonky čtyřlístek. Na flipchartu je v rohu na ukázkou nalepený zelený čtyřlístek. Rodiče a děti jsou motivováni k napsání vět do jednotlivých srdíček např.: „Co mi udělalo radost v tomto týdnu ? (např. věc, známka ve škole, výlet s rodiči, dort, pes, úspěch ve sportu...) Čím mě dítě uplynulý týden potěšilo, překvapilo, pohladilo po duši...“

Rodič s dítětem napíše do jednotlivých částí čtyřlístku – každý dvě informace.

Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi (např. vzájemné pochopení, pocit radosti z úspěchu, znát přání a touhy...). Navodit příjemnou atmosféru se vzájemnou důvěrou a pochopením. Rozvíjet kompetence – komunikace, vést k řešení problémů a ke kooperaci. Dále rozvíjet slovní zásobu, vyjadřovací schopnosti, grafický projev.

Technické zabezpečení: ve třídě, stoly pro práci ve dvojicích, psací potřeby, papíry, lepidlo, fixy, flipchart

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): použití materiálů poskytnutých v rámci Integrace² - Inspirace – příklad rozpracování pozitivní motivace (příklad SLUNÍČKO, SPOJENÉ RUCE)

Forma: práce ve dvojicích (žák a zákonný zástupce)

Reflexe: Rodič s dítětem budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity, rozebírat poznatky....

Pedagog může pozorovat práci dvojic, pomáhat návodnými otázkami, např.:

„Dozvěděli jste se něco, co jste nevěděli? Potěšila Vás společná práce? Co Vám přinesla? Budete si umět na sebe najít každý týden čas na zopakování této činnosti?“

Dále může vyzvat jednotlivé dvojice, zda by nechtěli svoji práci prezentovat. Předem řekne, že se jednotlivé výtvořky nebudou porovnávat navzájem, že budeme respektovat a chránit soukromí každé rodiny!

Nenutit k odpovědím – zajistit bezpečné prostředí, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít...

Nabídka:

Možnost obměny doma: - rozšířit na další členy rodiny (otec, prarodič...)

- změny zadání – „Co očekáváš, Co by ti udělalo radost....?“
 - „Co se ti nelíbilo, Co by se dalo změnit....?“

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1:

Cíl: uvědomit si důležitost posilování sluchového a zrakového vnímání. Dále si uvědomit, že obtíže ve zrakové a sluchové analýze a syntéze jsou jednou z příčin obtíží ve čtení a psaní. Rozvoj čtenářských dovedností, uvědomění si slabik ve slovech. Syntéza slov z daných slabik. Čtení tiskacího a psacího písma, přepis tiskacího písma. Dechová cvičení, artikulace.

Technické zabezpečení: stoly pro práci ve dvojicích

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): CD přehrávač, CD s dětskými písničkami z pohádek a večerníčků, připravený pracovní list s otázkami a nápovědou pro zapisování správných odpovědí, kartičky s napsanými větami – jedna věta je napsána tiskacím písmem, druhá věta psacím písmem, kartička s větou – jazykolam, list papíru nalinkovaný pomocnými linkami, psací potřeby: barevné pastelky, fixy, tužky

Metody a formy práce, popis aktivity:

1. Aktivita: Poslech. Pedagog použije ukázky z pohádek a večerníčků. Rodič s dítětem se radí a zapisují správné odpovědi do připraveného pracovního listu č.1. Motivuje k práci otázkami, včas zastavuje hudbu, aby název pohádky či jméno hledané postavy nezaznělo předčasně. Může dávat doplňující otázky mimo pracovní list typu: Kterým slovem začínala písnička, kde se pohádka odehrála – bylo to na zámku? Jak ta písnička pokračuje? Která písnička Vám udělala radost? Kterou postavu máte nejraději? Víte, co to znamená, když řeknu Pohádka pro pamětníky? S touto aktivitou se dá dlouze pracovat a je na každém, jak si ji přizpůsobí.
2. Aktivita: Práce ve dvojici žák-rodíč, syntéza slov. Dítě spolu s rodičem si rozloží 9 kartiček. Na každé kartičce je jedna slabika, z těchto slabik mají utvořit tři trojslabičná slova.
3. Aktivita: Děti a rodiče dostanou dvě kartičky, na kterých jsou napsané věty. Úkolem je, aby dítě kartičku přečetlo a řeklo rodiči, co má udělat. Po té má zapsat větu, která je napsaná tiskacím písmem na papír s pomocnými linkami.
4. Aktivita: Dvojice dostane kartičku s větou – jazykolam. Úkolem je, aby dítě větu přečetlo, a pak může zkusit, kolikrát se mu podaří jazykolam říct za sebou bez chyby. Cvičení intenzity hlasu od potichu až po hlasitě. Kolikrát dokáže větu říct na jeden nádech. Rodič může jazykolam říkat společně se svým dítětem. Po tomto cvičení si větu přepíše na pomocný papír.

Reflexe: Dvojice vzájemně nachází správnost řešení, rodič se učí dítě povzbuzovat a kontrolovat. Navození společného vztahu rodič – dítě. Uvolnění atmosféry při plnění úkolů. Společné plnění – souznění. Společně hodnotí práci.

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl: Uvědomit si důležitost rozvoje zrakové percepce pro zvládnutí čtení a psaní. Cvičení zrakového rozlišování je součástí reedukace.

Technické zabezpečení: stoly pro práci ve dvojicích, pracovní listy

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): dětské časopisy (Sluníčko), Věra Pokorná – Jak poznáme sklony k dyslexii.... , pracovní listy č.1, 2, psací potřeby: barevné pastelky, tužky

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojici žák - rodič. Dvojice dostává obrázkový materiál – pracovní listy. Společně si sdělují a ověřují správné pochopení zadání.

Zrakové diferenciacce:

- Které obrázky a tvary jsou stejné? Vyhledávání stejných obrázků. Dítě vyhledává mezi ostatními obrázky vždy dva stejné, které může dát do kroužku nebo spojit čarou.
- Rozpoznávání a dokreslení chybějících detailů. Dítě nejprve popisuje rozdíly mezi dvěma obrázky a pak druhý z nich doplňuje.

Reflexe: Dvojice vzájemně nachází správnost řešení, společně vyhodnotí práci.

Vzhledem k tomu, že jsem pro rodiče a děti měla připravenou celou řadu aktivit, vždy jsme si jen ukázali, co a jak dělat a pospíchali jsme k dalším úkolům. Byla to taková „ochutnávka“ možností. Na konci dílny od nás dostali složku s informačními letáky a další možné úkoly a aktivity. Např.:

- Hledání rozdílů. Dítě má určit, čím se obrázky od sebe liší.
- Vyhledávání obrázku, který je převrácen zrcadlově – jaký je rozdíl mezi obrázky? Dítě má vyhledat obrázek, který se liší od ostatních a má zdůvodnit proč.

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl: Čtení – orientace v tabulce, cvičení sluchové paměti, prostorová orientace. Cvičení paměti.

Technické zabezpečení: stoly pro práci ve dvojicích

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): nakopírovaná tabulka se slovy, psací potřeby: barevné pastelky, fixy, tužky, nafočené pracovní listy - bludiště, internet

Metody a formy práce, popis aktivity:

Bingo. Práce ve dvojici žák - rodič, společně si nejprve přečtou celou tabulku, seznámí se s výrazy. Ubezpečí se, že jednotlivá slova znají. Samotná hra – vyučující postupně říká jednotlivá slova, kdo slyší slovo ze své tabulky, škrtně si je. Vítězí ten, kdo má vyškrtaná všechna slova, nebo jen slova v jednom řádku, sloupci atd.

Voda trochu jinak. Pracovní list č.2 s otázkami týkajícími se vody. Úkolem bylo přečíst, popřemýšlet, vzpomenout si, navzájem si pomoci či poradit a zapsat správné odpovědi.

Bludiště. Na ofoceném papíře je velké a malé písmeno. Úkolem je najít správnou cestu.

Reflexe: Dvojice vzájemně spolupracuje, rodič vnímá schopnosti a možnosti dítěte, povzbuzuje ho, upozorňuje na možnou chybu – hodnotí.

4.1.7 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 7

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáhnosti se ŠVP ZV: - rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení – dysortografie.
Cílová skupina	integrovaní žáci s VPU, zákonní zástupci – žáci 5. ročníku ZŠ

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Sluníčko

Cíl:

Navození příjemné atmosféry, založené na otevřenosti, vzájemné důvěře a pochopení. Rozvoj vhodné komunikace, spolupráce rodiče a dítěte. Rozvoj slovní zásoby, vyjadřovacích schopností, grafického projevu.

Technické zabezpečení: ve třídě – lavice ustavené do kruhu.

Pomůcky a zdroje: pracovní list - Sluníčková – materiál z projektu Integrace², voskové pastelky, psací potřeby

Forma: práce ve dvojicích žák – zákonný zástupce

Popis aktivity:

Každá dvojice má před sebou pracovní list – Sluníčková a ostatní pomůcky. Pedagog navodí atmosféru vhodnými otázkami: Jak se Vám dařilo poslední týden ve škole, doma, ve volném čase? Co pěkného jste prožili společně doma? Žáci ani rodiče neodpovídají, jen své odpovědi promýšlí. Následně řešení prezentují na pracovním listu. Děti dopisují na paprsky sluníčka: Co Vám udělalo radost?, Co pěkného jste viděli?, Co se Vám podařilo?, Co Vás rozesmálo?, Co pěkného jste slyšeli? Rodič rovněž dopíše na paprsky 3 a více informací: Čím mě dítě minulý týden potěšilo, překvapilo, pohládilo po duši?

Reflexe:

Rodič s dítětem budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity. Chráníme soukromí každé rodiny. Pedagog pozoruje práci dvojic, pomáhá návodnými otázkami: Potěšila Vás společná práce? Dozvěděli jste se něco, co jste nevěděli? Pedagog zajistí bezpečné prostředí – nenutí k odpovědím, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít.

Závěr:

Navození pozitivní atmosféry. Motivace pro pravidelná domácí sezení, vytváření pohodové atmosféry, podpory a pohlazení dětí.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1: Rozvoj zrakové percepce. **Pexeso** - procvičení slovních druhů (Čj).

Cíl: Uvědomit si důležitost rozvoje zrakové percepce pro zvládání čtení a psaní, procesu učení.

Technické zabezpečení: Ve třídě – lavice ustavené do kruhu.

Pomůcky a zdroje: Kartičky pexesa (20 kartiček – 10 slovních druhů) – slovní druhy.

Přehled slovních druhů na magnetické tabuli.

Tomáš Koteš, Škola? V pohodě!, nakladatelství Hněvín, 2006

Metody a formy práce, popis aktivity: Práce ve dvojicích – dítě – zákonný zástupce. Metody – hra pexeso k procvičení zrakové percepce a učiva Čj – slovní druhy. V úvodu si společně s dětmi procvičíme slovní druhy, jak je rozeznáme, kterou otázkou se na ně můžeme zeptat a jiné návodné otázky. Každý si vymyslí 2 podstatná jména, 2 zájmena atd. Poté každá dvojice dostane 20 kartiček (10 slovních druhů např. mladý - mladý, ...). Kartičky se zamíchají, rozloží se na stůl a dále se pokračuje jako u klasického pexesa. Nesoutěžíme na rychlost, každá dvojice postupuje vlastním tempem.

Reflexe: Rodič s dítětem hraje, komunikuje, případně vysvětluje. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje. Ukázat, jak může rodič hravou formou s dítětem doma učivo procvičovat.

Shrnutí: Návod jak pomáhat dítěti při domácí přípravě. Jak je možné hravou formou s dítětem trávit společný čas a přitom se učit. Navození pozitivní atmosféry, důvěry v rodině.

Popis vlastní aktivity č. 2: **Hra Pavučinka** – pravopisné cvičení (vyznačení kořene v příbuzných slovech).

Cíl: Ujasnit si stavbu slova – kořen, předpona, přípona.

Technické zabezpečení: Ve třídě v lavicích, v prostoru třídy – práce na interaktivní tabuli.

Pomůcky a zdroje: Přehled – stavba slova na magnetické tabuli. Program Pavučinka na interaktivní tabuli. Pavučinka – pravopis (pracovní listy).

Metody a formy práce, popis aktivity: Práce ve dvojicích – pracovní list. Individuální práce na interaktivní tabuli.

V úvodu si společně s dětmi procvičíme gramatiku stavby slova. Poté si děti individuálně vyzkouší program na interaktivní tabuli – vyznačit kořeny v příbuzných slovech. Mohou se s dětmi do činnosti zapojit i rodiče a vyzkoušet si tak moderní metody výuky. Následuje práce ve dvojicích, kdy žáci pracují na pracovních listech – stejné učivo (stavba slova).

Reflexe: Rodič se do práce na pracovním listu zapojuje s dítětem, radí mu, pomáhá, kontroluje. Totéž dělá pedagog – prochází mezi dvojicemi, povzbuzuje, chválí, radí, vysvětluje, objasňuje.

Shrnutí: Rodičům je poskytován návod jak s dětmi pracovat – hrou formou, bez dlouhé zátěže. V případě zájmu pedagog poskytne rodičům materiály k domácí výuce, pracovní listy a různé náměty. Může rodičům nabídnout i vhodnou literaturu s náměty a hrami pro realizaci učiva.

Popis vlastní aktivity č. 3: Hra Šifrovaná – tajná zpráva ve formě příkladů a šifrované abecedy.

Cíl: Procvičit základní matematické operace. Vzbudit zájem o matematiku.

Technické zabezpečení: Ve třídě v lavicích, v prostoru třídy u magnetické tabule.

Pomůcky a zdroje: Pracovní listy s příklady a tajenkou. Šifrovaná abeceda na magnetické tabuli. Literatura: Tomáš Koteš, Škola? V pohodě!, nakladatelství Hněvín, 2006

Metody a formy práce, popis aktivity: Tajemno je pro žáky velmi přitažlivé a motivuje je k tomu, aby počítali, přestože se jim nechce. Zahrajeme si hru, kdy děti dostaly šifrovanou zprávu od mimozemšťanů, kterou mají rozluštit. Na pracovním listu mají různé příklady, správný výsledek obsahuje písmeno do tajenky. Žáci sami počítají, rodiče kontrolují, nepočítají za děti. Po vypočítání všech příkladů si děti dojdou k magnetické tabuli, kde si tajenku rozšifrují podle šifrované abecedy. Práce ve dvojicích rodič – dítě.

Reflexe: Využití hry v netradiční formě při výuce, či procvičování matematiky. Zpětná vazba – jak se dětem počítalo, zda se jim hra líbila? Jak se zapojili rodiče? Zda se jim taková hra líbí k procvičení učiva doma?

Shrnutí: Navodit pozitivní atmosféru pro další následující činnosti Společných dílen. Úspěchem by byla motivace pro pravidelná domácí sezení, chuť vytvářet pohodovou atmosféru a hlavně podporu a pohlazení dětí.

Děti si odnesou domů všechny práce a pracovní listy.

4.1.8 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 8*Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“*

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáhnosti se ŠVP ZV: - rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení – dysortografie.
Cílová skupina	integrovaní žáci s VPU, zákonní zástupci – žáci 4. - 5. ročníku ZŠ

1. POZITIVNÍ MOTIVACE**Popis motivační aktivity: Znáte se dobře?**

Cíl: Navození příjemné a nestresující atmosféry, založené na otevřenosti, vzájemné důvěře a pochopení. Rozvoj vhodné komunikace, slovní zásoby a vyjadřovacích schopností. Upevnění spolupráce rodiče a dítěte.

Technické zabezpečení: ve třídě – lavice ustavené do kruhu

Pomůcky a zdroje: pracovní list 1, psací potřeby

Forma: práce ve dvojicích žák – zákonný zástupce

Popis aktivity:

Každý ve dvojici má před sebou pracovní list. Pedagog navodí atmosféru vhodnými otázkami: „Čím bys chtěl(a) být? Čím jste chtěli být ve věku svých dětí? Co tě/vás nejvíc baví? Jaká je tvoje/vaše oblíbená kniha?“

Žáci ani rodiče neodpovídají, jen své odpovědi promýšlí. Následně řešení prezentují na pracovním listu (PL). Z jedné strany PL odpovídají sami za sebe, na druhou stranu píší, co asi odpověděl jejich partner ve dvojici.

Reflexe: Rodič s dítětem budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity. Chráníme soukromí každé rodiny. Pedagog pozoruje práci dvojic, pomáhá návodnými otázkami: „Potěšila Vás společná práce? Dozvěděli jste se něco, co jste nevěděli?“

Pedagog zajistí bezpečné prostředí – nenutí k odpovědím, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít.

Závěr: Navození pozitivní atmosféry. Motivace pro pravidelná domácí sezení, vytváření pohodové atmosféry, podpory a pohlazení dětí.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1: Obrácená křížovka

Cíl: Rozvoj vyjadřovacích schopností a slovní zásoby.

Technické zabezpečení: ve třídě – lavice ustavené do kruhu

Pomůcky a zdroje: 2 pracovní listy (č. 2) pro dvojici. Literatura: Mel Siberman: 101 metod pro aktivní výcvik a vyučování; Portál 1997, Mgr. Karla Surá (dle Evy Hlaváčkové): Ukázky metod RWCT.

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích dítě - zákonný zástupce

Každý ve dvojici dostane pracovní list s vyplněnou křížovkou a prázdným obrysem křížovky a má za úkol napsat stručně a jasně legendu. Po sestavení legendy vyplněnou křížovku odstříhnou a obrys s legendou si vzájemně ve dvojici předají. Oba pak vyřeší podle legendy tajenku (každý svou). Po vyluštění si společně prodiskutují postup řešení, případné problémy a nejasnosti – formulace, náročnost, ...

Nesoutěžíme na rychlost, každá dvojice postupuje vlastním tempem.

Reflexe:

Rodič i dítě tvoří a pracuje. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje. Ukázat, jak může rodič hravou formou s dítětem doma pracovat.

Shrnutí:

Návod jak pomáhat dítěti při domácí přípravě. Jak je možné hravou formou s dítětem trávit společný čas a přitom se učit. Navození pozitivní atmosféry, důvěry v rodině.

Popis vlastní aktivity č. 2: O Šípkové Růžence – matematická pohádka

Cíl: Procvičení základních matematických operací, vzbuzení zájmu o matematiku, mezipředmětové vztahy.

Technické zabezpečení: ve třídě v lavicích s využitím interaktivní tabule, v prostoru třídy u magnetické tabule

Pomůcky a zdroje: text pohádky, pracovní list (č. 3) s příklady a tajenkou, šifrovací tabulka
Literatura: Marek Veselý: Matematické pohádky, <http://www.volny.cz/vesely.marek/>, 1996-2003.

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích dítě - zákonný zástupce

Matematické pohádky jsou vlastně běžné slovní úlohy. Jednu zvláštnost však přece jen mají – na rozdíl od běžných slovních úloh, jsou tyto zabaleny v atraktivním obalu, kterým se autor snaží o jejich určitou přitažlivost a tím motivaci dětí pro matematické řešení.

Pedagog přečte pohádku, jejíž text je současně zobrazen na interaktivní tabuli, a zadá úkol – vypočítat příklady a rozšifrovat kouzelnou formuli. Na pracovním listu mají různé příklady, správný výsledek obsahuje písmeno do kouzelné formule. Žáci sami počítají, rodiče kontrolují, nepočítají za děti. Po vypočítání všech příkladů si děti dojdou k magnetické tabuli, kde si tajenku rozšifrují podle šifrovací tabulky.

Reflexe:

Využití netradiční formy při výuce, či procvičování matematiky. Zpětná vazba – jak se dětem počítalo, zda se jim pohádka líbila? Jak se zapojili rodiče? Zda se jim taková forma práce líbí k procvičení učiva doma?

Shrnutí:

Rodičům je poskytován návod, jak s dětmi pracovat – hravou formou, bez dlouhé zátěže. V případě zájmu pedagog poskytne rodičům materiály k domácí výuce, pracovní listy a různé náměty. Může rodičům nabídnout i vhodnou literaturu s náměty a hrami pro realizaci učiva.

Popis vlastní aktivity č. 3: Skrývačky – tajná zpráva ve formě příkladů a šifrované abecedy

Cíl: Orientace v textu, upevnění vyjmenovaných slov.

Technické zabezpečení: ve třídě – lavice ustavené do kruhu, interaktivní tabule

Pomůcky a zdroje: pracovní list (č. 4) se sadou skrývaček s vyjmenovanými slovy. Literatura: Tomáš Koten, Škola? V pohodě!, nakladatelství Hněvín, 2006.

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích dítě - zákonný zástupce

Žáci obdrží pracovní list se sadou skrývaček – vyjmenovaná slova. Úkolem žáka je najít a podtrhnout všechna vyjmenovaná slova, která se v textu skrývají. Pro názornost nejprve provedeme podobný úkol u interaktivní tabule: Sovy dravě zaútočily na velkou myš.

Řešení pracovního listu:

1. Na chodbě visí seznamy školáků.
2. Hloupý chalupník se nechal napálit.
3. Zlaté vlasy patřily krásné princezně.
4. Je to takový malý a slabý kluk.
5. Kdyby strýček nepřišel, navštívím ho.
6. Nový ryč je velmi ostrý.

Reflexe:

Rodič s dítětem pracuje, komunikuje, případně vysvětluje. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje. Ukázat, jak může rodič hravou formou s dítětem doma učivo procvičovat.

„Proč jsme vyhledávali vyjmenovaná slova? Co mají společného?“

Shrnutí:

Podpora soustředění při práci s textem.

Navodit pozitivní atmosféru pro další následující společné činnosti rodičů s dětmi. Úspěchem by byla motivace pro pravidelná domácí sezení, chuť vytvářet pohodovou atmosféru a hlavně podporu a pohlazení dětí.

Děti si odnesou domů všechny práce a pracovní listy.

4.1.9 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 9

Motto: Rozumět, znamená pomáhat.

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením speciálního pedagoga.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu, nutnost pravidelnosti a dohledu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování. Seznámit s pomůckami a odkazy na internetu.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě. Žák si má ujasnit, co se naučit a zopakovat.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáhnosti se ŠVP ZV: rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení – dysortografie, dyslexie.
Cílová skupina	integrovaní žáci s VPU, zákonní zástupci – žáci 4. ročníku ZŠ

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Ruce

Cíl: Navození příjemné atmosféry, založené na otevřenosti, vzájemné důvěře a pochopení. Rozvoj vhodné komunikace, spolupráce rodiče a dítěte. Rozvoj slovní zásoby, vyjadřovacích schopností, grafického projevu.

Technické zabezpečení: ve třídě – lavice ustavené do pěti řad po čtyřech, prázdné listy, voskovky

Pomůcky a zdroje: pracovní list – Spojené ruce – materiál z projektu Integrace na druhou, voskové pastelky, psací potřeby

Forma: práce ve dvojicích dítě – rodič/e

Popis aktivity: Každá dvojice má před sebou čistý list a ostatní pomůcky. Pedagog navodí atmosféru vhodnými otázkami: „Co máte na své mamince/vašem dítěti rádi? Co obdivujete? Co Vám dělá radost?“

Žáci ani rodiče neodpovídají, zatím, co obkreslí svou ruku na připravená arch papíru, promýšlí si své odpovědi. Následně si vymění papíry se svými obrysy ruky a doplňují své odpovědi do pro ně vhodných míst (prsty, dlaň), vybírají si barvu pro své sdělení, mohou i dokreslit symbol aj. Pak si listy vymění a přečtou.

Reflexe: Rodič s dítětem budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity. Chráníme soukromí každé rodiny. Pedagog pozoruje práci dvojic, pomáhá návodnými otázkami: „Potěšila Vás společná práce?, Dozvěděli jste se něco, co jste nevěděli?“ Pedagog zajistí bezpečné prostředí – nenutí k odpovědím, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít.

Závěr: Navození pozitivní atmosféry. Motivace pro pravidelná domácí sezení, vytváření pohodové atmosféry, podpory a pohlazení dětí.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Při domácí přípravě je nutností asistence rodičů, upřesnění instrukcí k zadání úkolu, poskytnutí času na vypracování a kontrolu, ohodnocení výsledků a to vždy, obzvláště při práci navíc.

Popis vlastní aktivity č. 1: Gramatické cvičení

Cíl: Jak pracovat se zadáním úkolu, jak vybrat to nejdůležitější, vytvoření tabulky pro shrnutí zadání, jak pracovat s gramatickým pravidlem, jakým způsobem provádět kontrolu, práce s gramatickým přehledem pravidel českého pravopisu, vytvoření pomůcky pro rychlé vyhledávání gramatických pravidel.

Technické zabezpečení: uspořádání lavic, pracovní list 1, manuál pro rodiče, tužky, guma, gramatický přehled českého jazyka, Pravidla českého pravopisu, prezentace

Pomůcky a zdroje:

- Zelinková, O: Poruchy učení, Portál 1994
- Pokorná, V.: Teorie, diagnostika a náprava vývojových poruch učení, Portál 1997
- Badegruber, B.: Otevřené učení ve 28 krocích
- Pravidla českého pravopisu (PČP)
- Mikolášová, L.: Neboj se pravidel
- metodický portál [www: http://dum.rvp.cz/materialy/neboj-se-pravidel](http://dum.rvp.cz/materialy/neboj-se-pravidel)

Metody a formy práce, popis aktivity:

Podle pokynů metodika práce ve dvojicích dítě – rodič, samostatně podle tempa dítěte, dítě pracuje s pracovním listem, rodiče využívají připravený manuál s pokyny.

Aktivita simuluje domácí úkol. Ukazuje rodiči nutnost dohledu a pomoci při vyhledání pravidla, při jeho aplikaci, ukazuje, jak si mohou vytvářet pomůcky pro kontrolu, které jim usnadní jejich práci.

Pracovní list 1 – viz přílohy

Zadání pro zopakování gramatického pravidla vede dítě k použití PČP, přehledu gramatiky, v manuálu pro rodiče je kladen důraz na práci se zadáním, připraveny pomůcky pro kontrolu zpracování zadání a práci s PČP.

Reflexe: Rodič s dítětem pracuje, řídí jeho činnosti, vysvětluje, pomáhá, ukazuje, jak pracovat s pravidly, přehledem, kontroluje slovní popis, podporuje, chválí. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje.

Shrnutí: Je dobré, když dítě říká, co dělá, protože slovní popis činnosti napomáhá k lepšímu zvládnutí úkolu i zapamatování. Ukázat, jak může rodič s dítětem provádět domácí úkol či učivo procvičovat. Nutnost opakování a automatizace gramatických pravidel. Navození pozitivní atmosféry, důvěry, opory.

Popis vlastní aktivity č. 2: Jak zlepšovat čtení

Cíl: Poskytnout rodičům náměty a inspiraci jak rozvíjet čtenářské dovednosti, jak je lze úspěšně uplatnit v domácím prostředí.

Technické zabezpečení: uspořádání lavic, pracovní list 2-3, manuál pro rodiče, Slovník spisovné češtiny

Pomůcky a zdroje: Zelinková, O.: Poruchy učení

Mikolášová, L.: Křížovkářské vyprávění

metodický portál [www:http://dum.rvp.cz/materialy/krizovkarske-vypraveni](http://dum.rvp.cz/materialy/krizovkarske-vypraveni)

Metody a formy práce, popis aktivity: - viz. přílohy

Podle pokynů metodika práce ve dvojicích dítě – rodič, samostatně podle tempa dítěte, rodiče využívají připravený manuál s pokyny.

Pracovní list

Úkol 1 Vyprávění s tajenkou

V textu jsou některá slova nahrazena opisem, úkolem je tento opis nahradit jedním slovem a doplnit do textu.

Úkol 2 Upravené texty

Vypuštěním nebo přidáním písmene, jeho záměnou vzniknou slova jiného významu, cvičení pozornosti, úkolem je vybrat správné slovo.

Úkol 3 Doplnění

Doplň chybějící písmena, aplikuj gramatická pravidla.

Úkol 4 Čteme různě tištěné texty

Čtení v duetu

Střídavé čtení.

Další návody pro domácí práci.

Reflexe: Rodič s dítětem pracuje, komunikuje, kontroluje, případně vysvětluje. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje. Ukázat, jak může rodič hravou formou s dítětem doma procvičovat čtení.

Shrnutí: Děti s obtížemi ve čtení se příliš soustředí na technickou stránku výkonu, obsah textu často uniká. Obtíže se potom projeví nejen tím, že dítě není schopno vyprávět obsah přečteného článku, ale má potíže např. v matematice při řešení slovních úloh a ve všech předmětech, kde má získávat informace čtením textu. Navození pozitivní atmosféry, důvěry v rodině.

Popis vlastní aktivity č.3: Počítač může být náš pomocník

Cíl: Jednou z metod nácviku může být také práce s osobním počítačem. Hravá cvičení mohou posilovat motivaci k učení. Zároveň se mohou zlepšovat některé psychické funkce, jako je pozornost a paměť. Ukázat možnosti procvičování nejen s výukovými programy, ale i s dalšími odkazy internetových adres.

Technické zabezpečení: pracovní místa s počítači, internetové odkazy, učitelská PC sestava, dataprojektor, plátno

Pomůcky a zdroje: Olga Zelinková: „Poruchy učení“

Metody a formy práce, popis aktivity: podle pracovních pokynů práce ve dvojicích dítě – rodič, samostatně podle tempa dítěte

Reflexe: Rodič s dítětem pracuje, komunikuje, případně vysvětluje, kontroluje jeho samostatnou

práci, chválí, podněcuje k plnění dalších úkolů. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje.

Shrnutí: Návod jak pomáhat dítěti při domácí přípravě. Domácí příprava s dítětem je náročnější, vyžaduje i umění užívat počítač. Práce s osobním počítačem je pro dítě velmi přitažlivá a zajímavá. Většina výukových programů a didakticky vhodných her nabízí četné varianty úkolů, které odpovídají dětské psychice. K jednotlivým úkolům se může kdykoliv vrátit a procvičovat je tak často, až dojde k dokonalému zvládnutí daného problému. Má pocit, že si hraje a baví, což ho vede k uspokojení a relaxaci. Za svůj výkon zodpovídá jen sám sobě, chce být úspěšný pro svůj dobrý pocit a ne kvůli klasifikaci.

4.1.10 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 10

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich zákonných zástupců.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Vhodná motivace pro domácí přípravu, poskytnutí pomoci rodičům, podpora dítěte při neúspěchu, posilování úspěšných kroků.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení.
Cílová skupina	5 žáků 5. ročníku se zákonným zástupcem

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Aktivita Spojené ruce

Cíl: Posilování důležitosti pravidelné spolupráce a komunikace rodič x dítě, vzájemné pochopení, úcta.

Technické zabezpečení: lavice, přehrávač CD

Pomůcky a zdroje: bílé papíry A4, fixy, pastelky, psací potřeby

Forma: práce ve dvojicích (dítě x rodič)

Popis aktivity: Každá dvojice na papír A4 obkreslí své ruce tak, aby se dotýkaly palcem. Dítě s rodičem komunikují, sdělují si dojmy, pocity,... Navození atmosféry vhodnými otázkami.

Reflexe: Vzájemná komunikace o zpracovávaném úkolu, sdělování si dojmů, pocitů, nálad.

Závěr: Navození pozitivní atmosféry pro následující úkoly

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Vzájemná spolupráce a komunikace, pomoc rodičů žákům, pocit radosti z úspěchu, důvěra dítěte v rodiče.

Popis vlastní aktivity č. 1: Rozvoj zrakové percepce – zraková paměť, figura – pozadí

Cíl: Rozvoj kognitivních funkcí ovlivňujících vzdělání, radost z úspěchu.

Technické zabezpečení: lavice, přehrávač CD

Pomůcky a zdroje: psací potřeby, 12 dvojic obrázků, pracovní listy

Metody a formy práce, popis aktivity: Práce ve dvojicích, hledání 2 stejných obrázků, obměnou je hra pexeso. Na pracovních listech hledej tečkované obrázky, pojmenuj je, popř. vybarvi, obměnou je

např. pojmenování obrázků v cizím jazyce, mluvnické učivo – určuj množné číslo, vzory.

Reflexe: Vzájemná spolupráce, komunikace o úkolu.

Shrnutí: Děti s rodiči pracovali s chutí, bylo vidět, že mají radost ze vzájemné spolupráce. Rodiče sami vymýšleli různé obměny úkolů.

Popis vlastní aktivity č. 2: Rozvoj zrakové percepce – zrková analýza a syntéza

Cíl: Rozvoj kognitivních funkcí ovlivňujících vzdělání, snaha dítěti pomoci, příležitost k pochvale.

Technické zabezpečení: lavice, přehrávač CD

Pomůcky a zdroje: psací potřeby, pracovní listy, lepidlo

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích, puzzle – z jednotlivých tvarů skládej do předtištěných forem písmena b, d, p, vše nalepit

Reflexe: spolupráce, komunikace, pomoc dítěti

Shrnutí: Děti s pomocí rodičů skládaly jednotlivá písmena, lepily, hledaly další slova začínající na dané písmeno, popř. určovaly, kde dané písmeno slyší.

Popis vlastní aktivity č. 3: Sluchová diferenciacce, nácvik čtení, práce s textem, orientace v textu

Cíl: Rozvoj kognitivních funkcí ovlivňujících vzdělání, naučit žáka pracovat samostatně, orientovat se v textu.

Technické zabezpečení: lavice

Pomůcky a zdroje: pracovní listy, psací potřeby, pastelky, fixy

Metody a formy práce, popis aktivity: společné čtení rodiče a žáka, stručné vyprávění obsahu, odpovědi na návodné otázky, orientace v textu – hledej písmena b, d, p a barevně je vyznač

Reflexe: práce s textem, pomoc rodičů, různé formy práce s textem

Shrnutí: Rodiče s dětmi četli pohádku po rolích, navzájem se doplňovali, vyhledávali jednotlivé postavy, pasáže, úryvky, vyhledávali uvedená písmena. Sami hledali další obměny úkolu.

4.1.11 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 11

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením speciálního pedagoga nebo školního psychologa, absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu.
Cíle kompetenční	Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování. Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáznosti se ŠVP ZV: rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení – př. dyslexie, dyskalkulie.
Cílová skupina	integrovaní žáci s VPU na nižším stupni ZŠ, zákonní zástupci

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity:

Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi (např. vzájemné pochopení, pocit radosti z úspěchu, znát přání a touhy...).

Technické zabezpečení: určitý počet lavic, fotoaparát

Pomůcky a zdroje: papíry A4 bílé, psací potřeby, voskové pastelky, informace ze vzděl. programů projektu Integrace²

Forma: práce ve dvojicích dítě + zákonný zástupce

Popis aktivity: Spojené ruce - žáci i rodiče obkreslí pastelkou svou levou ruku, do jednotlivých prstů dovnitř děti zjednodušeně napíšou odpovědi na otázky: „Co se ti dnes povedlo? Co hezkého ti dnes někdo řekl? Co tě dnes potěšilo? Co se ti dnes nepovedlo? Co hezkého jsi dnes někomu řekl?“ Rodiče: „Čím mě dítě uplynulý týden potěšilo, překvapilo, pohladilo po duši, co pěkného mi mé dítě řeklo, co se mi nelíbilo.“ Společně si pak odpovědi porovnají, prodiskutují.

Reflexe: Rodič s dítětem spolu komunikovali o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovali dojmy a pocity, pedagog pomáhal dalšími otázkami, nabídl i jinou variantu – rozšířit na jiné členy rodiny.

Závěr: Navodila se pozitivní atmosféra pro další následující činnosti Společných dílen (odboural se určitý ostych), motivace pro pravidelná domácí sezení, chuť vytvářet pohodovou atmosféru a hlavně podporu a pohlazení dětí. Domů si odnesli Spojené ruce – inspiraci pro další společné domácí sezení.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1:

Cíl: Rozvoj zrakové diferenciacie, rozlišování figura - pozadí, rozvoj a zlepšení paměti, prostorové orientace, koncentrace pozornosti a procvičení jemné motoriky.

Pomůcky a zdroje: pracovní listy, vzory, psací potřeby, voskové pastelky

Dr. Treuová, Mgr. Johnová: Pracovní sešit pro nápravu VPU v Č. j. II

PhDr. Zdena Michalová, Ph.D.: Shody a rozdíly

PhDr. Daniela Janečková, Ph.D.: Hry pro pravo - levou orientaci

PaedDr. Olga Zelinková, CSc.: Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program, Poruchy učení

Cvičení pravo - levé orientace

Eva Kubická – Metody práce při úpravě poruch učení

Fraus Prvouka - pracovní listy Hledání zvířat

Internetové stránky -www.rvp.cz

Metody a formy práce, popis aktivity:

1. Skládání slov z části – žáci budou skládat slovo, které je rozstříhané na části.
2. Skládání rozstříhaných obrázků – žáci budou skládat rozstříhanou pohlednici, pak puzzle.
3. Postřehování předmětů ukázaných na co nejkratší dobu – rodič ukáže dítěti nejprve 10 předmětů, zakryje, dítě se bude snažit všech 10 předmětů zapamatovat a pak napsat. Pak zkusíme počet předmětů stále zvyšovat.
4. Postřehování dvou slov, která si liší hláskou – rodič ukazuje na kartách slova, dítě slova přečte a určí písmena, kterými se odlišují.
5. Vyhledávání předmětů na pozadí – žáci na pozadí slona v džungli vyhledávají 15 předmětů a vybarvují.
6. Jednotahovky – žáci si budou zkoušet jedním tahem nakreslit obrázky dle předlohy od jednodušších po složitější.

Reflexe: Postupovali jsme nejprve od jednodušších tvarů až k složitějším schémátům. Na závěr si žáci zkoušeli několik obrazců jedním tahem. Opět postupovali od jednoduchých po složitější.

Shrnutí: Tato cvičení napomáhají k rozvoji zrakové diferenciaci, zrakové analýzy a syntézy, paměti, prostorové orientaci, koncentrace pozornosti a jemné motoriky.

Přestávka: Pohybová aktivita – rozvoj pravolevé koordinace – rodič se s dítětem postaví čelem k sobě, rodič bude zadávat úkoly (pravá ruka kreslí kruh, levá ruka čtverec, pravou ruku polož na levé rameno apod.). Žák bude tyto cviky provádět a pak si role vymění.

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl: Rozvoj zrakové paměti, rozvoj slovní zásoby, cvičení očních pohybů.

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje: psací potřeby, obálky se slovy

Metody a formy práce, popis aktivity:

1. Hra se slovy **Kufr** – nejprve rodič si vytáhne určité slovo z obálky a snaží se toto slovo popsat podstatnými jmény, další slova přídavnými jmény. Pak si role vymění.
2. Osmisměrky, přesmyčky, vyškrtávání – žáci si procvičí oční pohyby.
3. Běhací diktát - žáci při tomto cvičení budou zapojovat hlavně paměť. Po učebně bude

rozmístěno 8 lístků, na kterých budou napsána jména a údaje, zda má sourozence a domácí zvíře. Dítě se bude snažit vše zapamatovat a pak nahlásí rodiči, který vše zapíše do tabulky. Pokud si dítě vše nezapamatuje, musí se vrátit.

Reflexe: K zadávání jednotlivých úkolů a důsledné sledování splnění motivuje k další snaze, vede k sebekázi, upevňuje sebevědomí. Odreagujeme organismus střídáním činností.

Shrnutí: Hravou formou zde dochází k rozvoji slovní zásoby, zrakové paměti a procvičujeme oční pohyby.

Při úpravě poruch učení je obzvláště nutné dodržet čas určené činnosti, protože vytváříme podmíněný reflex v rámci připravenosti mozku na práci. Pomáhá vyššímu soustředění. Rodičům zdůrazněna pravidelnost a režim dne.

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl: Čtení s porozuměním.

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje: pracovní listy, psací potřeby

PhDr. Zdena Michalová, Ph.D. – Čítanka pro dyslektiky II

Dr. Treuová, Mgr. Johnová - Pracovní sešit pro nápravu VPU v Č. j. II

Internetové stránky – www.rvp.cz

Metody a formy práce, popis aktivity:

1. Čtení s porozuměním – žáci obdrží text, společně s rodičem ho přečtou a podtrhnou slova, kterým nerozumějí, společně si vysvětlí význam podtržených slov; následně na dalším pracovním listě budou vyškrtávat z dvojic slov slovo, které do textu nepatří
2. Osmisměrka – související s výše uvedeným textem, zbylá písmena – název hlavní postavy příběhu.
3. Doplnění slov do textu - žáci na pracovním listě doplní vhodná slova do textu, která vyhledají z předcházejícího článku.
4. Hry se slovy – žáci luští skryvačky v textech, doplňují písmena.

Reflexe: Dítě se snaží porozumět obsahu toho, co čte. Soustředí se na samotné čtení. Společně s rodičem si vysvětlí slova, kterým nerozumí. Při doplňování slov tak dítě pozná, zda obsahu porozumělo. Opět odreagujeme organismus střídáním činností.

Shrnutí: Cvičení je zaměřeno na zlepšení a procvičení porozumění textu, procvičování a upevňování učiva, rozvíjení slovní zásoby, zaměřit a udržet pozornost.

4.1.12 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 12*Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“*

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak pracovat s dítětem při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě. Vést ke vzájemné spolupráci rodičů a dětí.
Cíle oborové	Rozvoj komunikačních dovedností a pracovních kompetencí. Rozvoj dovedností a kompetencí při poruchách učení (rozvoj prostorové a pravolevé orientace, zraková a sluchová percepce). Rozvoj poznávacích funkcí ovlivňujících výuku čtení. Čtení s porozuměním.
Cílová skupina	žáci 3. a 4. třídy a jejich rodiče

1. POZITIVNÍ MOTIVACE**Popis motivační aktivity: Spojené ruce**

Cíl: Vzájemné pochopení a radost z úspěchu, vyjádření přání, posilovat důležitost pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi.

Technické zabezpečení: třída, lavice do kruhu

Pomůcky a zdroje: bílé papíry A4, fixy, psací potřeby, voskové pastely

Forma: práce ve dvojici žák a rodič

Popis aktivity: Každá dvojice má před sebou papír a fixy, voskové pastely.

Učitel navodí atmosféru pro všechny: „Jak se Vám dařilo poslední týden ve škole, doma? Kolik času jste spolu mohli strávit?“ Žáci a rodiče neodpovídají, promýšlí, následně řeší.

Na levou polovinu papíru A4 obkreslí fixem nebo pastelem svou levou ruku s roztáženými prsty a do dlaně nebo i prstů bude vpisovat – Co mi udělalo radost v tomto týdnu...věc, známka?

Rodič na pravou polovinu obkreslí svou pravou ruku tak, aby se palce obou dotýkaly (v případě leváků budou pracovat zrcadlově obráceně) a pak do dlaně a prstů vpisuje 3 a více informací – „Čím mě dítě uplynulý týden potěšilo, překvapilo, pohladilo po duši...?“

Reflexe:

Rodič s dítětem si budou povídat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity, rozebírat poznatky...

Pozn.: Neporovnávat – chránit soukromí každé rodiny! Nenutit k odpovědím – zajistit bezpečné prostředí, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít.

Závěr:

Navodit pozitivní atmosféru pro následující činnost Společných dílen, chuť do společné práce a podpora dětí.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Rozvoj poznávacích funkcí ovlivňujících výuku čtení. Čtení s porozuměním.

Popis vlastní aktivity č. 1:

Cíl: Rozvoj prostorové a pravolevé orientace. Koncentrace pozornosti.

Technické zabezpečení: třída

Pomůcky a zdroje: Z. Michalová: Pozornost – cvičení na posilování koncentrace pozornosti

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích

Popis aktivity:

Malování podle instrukce. Porovnání výsledků s originálem. Dokreslování do čtvercové sítě podle vzoru, zrcadlově opačnou polovinu předmětu – PL.

Čti pozorně slova na PL a spojuj je pomyslně s obrázky. Která slova zůstanou bez obrázku? Dej je do rámečku – neškrtat, podržet v paměti.

Reflexe: Co se dařilo, co mě bavilo, co bylo nejtěžší?

Shrnutí: Nabídka práce s pracovními listy. Rodiče si odnášejí zásobník s pracovními listy k procvičování.

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl: Cvičení zrakové paměti, rozvoj slovní zásoby.

Technické zabezpečení: třída, tabule

Pomůcky a zdroje: 10 předmětů (budík, nůžky, pravítko, hrníček, lepidlo, špejle, šátek, kapesníky, klíče, kostka), papír A4, proužky papíru, fixy, magnetky

Metody a formy práce: práce ve dvojici, samostatně

Popis aktivity:

Kimovka s předměty – zapamatujte předměty, které vidíte, pak je zapište (nejlépe ve správném pořadí) na papír. Pak srovnáme seznamy s rodiči, doplníme.

Vyberte některá slova, utvořte s nimi věty, napište je na proužek papíru. Jednu z nich vyberte a připněte na tabuli.

Reflexe:

Kolik předmětů jsme si zapamatovali a proč, kolik vět jsme vytvořili?

Shrnutí:

Trénujeme paměť a soustředění. Procvičili jsme tvoření vět, rozšířili slovní zásobu.

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl: Procvičení slovních druhů, procvičení vyjmenovaných slov.

Technické zabezpečení: třída

Pomůcky a zdroje: DIPO – slovní druhy
Pexeso – vyjmenovaná slova
V. Pokorná: Cvičení pro děti s VPU

Metody a formy práce: práce ve dvojici

Popis aktivity:

Úkolem je správně určit slovní druhy u 10 slov na vylosovaných kartičkách DIPO (Ize si vyměnit těžkou kartičku za novou z hromádky) a přiřadit je na správné místo podkladové karty. Společná kontrola – otočení podkladové karty.

Pexeso vyjmenovaná slova – netradiční forma nácviku vyjmenovaných slov. Možnosti procvičování vyjmenovaných slov podle Pokorné – pracovní listy.

Reflexe:

„Jak se vám pracovalo? Jakou jste zvolili taktiku (společně nebo rozdělili úkoly)? Co se dařilo, nedařilo.“ Společná kontrola výsledků. „Bylo výhodné měnit kartičky?“

Shrnutí:

Procvičili jsme slovní druhy netradiční formou, využitím pomůcky DIPO. Naučili se novým způsobem práce s vyjmenovanými slovy – pracovní listy. Po vybarvení a rozstříhání poslouží pexeso k zábavnému procvičování vyjmenovaných slov.

Popis vlastní aktivity č. 4:

Cíl: Rozvoj sluchové percepce. Techniky nácviku a zdokonalování čtení. Čtení s porozuměním.

Technické zabezpečení: třída

Pomůcky a zdroje: bzučáky
O. Zelinková: Cvičení pro dyslektiky – Čtenářské tabulky
LOGICO PICCOLO – čtení s porozuměním 1, 2

Metody a formy práce, popis aktivity:

Ukázka práce s bzučákem. Diferenciace délky samohlásek, sluchová analýza a syntéza.

Práce s čtenářskými tabulkami – ukázka různých možností a různorodosti využití práce s nimi. Čtení s porozuměním – doplňování slov do textu podle významu. Ukázka práce s tabulkami Logico Piccolo.

Reflexe: Co mi šlo dobře, co se mi nedařilo.

Shrnutí: Rodiče obdrží zásobu slov k nácviku sluchové analýzy a syntézy pro domácí přípravu dětí. Seznámili se s dalšími pomůckami.

4.1.13 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 13

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak dítě vhodně motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení. Rozvoj zrakové percepce.
Cílová skupina	integrovaní žáci s VPU 4. a 5. ročníku (5), zákonní zástupci

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Kamarád, Sluníčková

Kamarád – popis viz Projektové odpoledne (Sborník projektových odpolední pro individuálně integrované žáky se SVP). Každá dvojice rodič a dítě dostane dva kusy rozstříhaného písmene ze slova Kamarád, to složí. Společně pak všichni zúčastnění složí toto slovo na podlahu třídy (i s dalšími zbývajícími písmeny). Každé dítě přečte jednu pozitivní vlastnost kamaráda. Jako kamarádi pak budou spolupracovat i dítě a rodič po celou dobu trvání dílny.

Sluníčková – dítě i rodič dostanou na žlutém papíru namalované sluníčko. V paprscích jsou nápovědy, které zodpoví, aby se tak dozvěděli něco více o sobě navzájem. Dítě – „Co ti udělalo radost, co hezkého jsi viděl, slyšel, co se ti podařilo, co tě rozesmálo (v minulém týdnu)?“ Rodič – „Čím vás vaše dítě potěšilo, překvapilo, pohládilo po duši? Co se vám podařilo, co pěkného jste slyšeli?“

Cíl: Posílit vhodnou komunikaci a důležitost pravidelné spolupráce rodiče a dítěte.

Technické zabezpečení: třída, lavice dle počtu dvojic do kruhu

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): rozpracované aktivity, žluté, modré a fialové papíry A4, fixy, psací potřeby, nůžky

Forma: práce ve dvojicích (žák a rodič), skupinová – všichni zúčastnění

Popis aktivity: viz úvod

Reflexe: Komunikace mezi dítětem a rodičem o zadaných úkolech – dojmy, pocity...Potěšení ze společné práce – možnost obměny doma i s dalšími členy rodiny, jiné zadání – co se nelíbilo, co by se dalo změnit, co by nám udělalo radost?

Závěr: Navození příjemné atmosféry pro následující činnosti, podpora pohody doma, děti si odnesou Sluníčko jako inspiraci pro domácí společné povídání.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny – viz úvod během několika aktivit, které účastníci zvládnou ve vymezeném čase.

Popis vlastní aktivity č. 1: Slovní samoobsluha

Cíl: Žáci píší vždy tři slova k zadaným tématům – země, voda, vzduch (např. kámen, mléko, pták) dle určitého písmene v abecedě. Tu si nejdříve všichni nahlas zopakují, pak ji v duchu říká učitel, určený žák ho zastaví, poté všichni vymýšlejí slova. Radit mohou rodiče, na podlaze třídy jsou obrázky rostlin a zvířat jako nápověda. Cílem je procvičení abecedy, propojení přírodovědy s češtinou, spojení písmene s obrázkem, slovem – zraková paměť. Posílení kompetence k řešení problému.

Technické zabezpečení: třída

Pomůcky a zdroje: T. Koten : Škola? Pohodě!, Magic box – obrázky zvířat, Š. Brtinová, D. Kvasničková – Rostliny naší přírody (Atlas rostlin), Blug Praha 1998, modré papíry A4, fixy, psací potřeby

Metody a formy práce: ve dvojicích

Reflexe: procvičení zrakové paměti, schopnosti tvoření

Shrnutí: Hravá forma práce, vzájemná komunikace.

Popis vlastní aktivity č. 2: Čtení s porozuměním – Český jazyk

Cíl: Dvojice dítě a rodič dostane dvě karty ze souboru LOGICO PICCOLO Český jazyk – Čtení s porozuměním č. 2 a 3 (Věty a texty, Texty a rozbor) a rámeček. Kartu zasunou do rámečku a přisunou barevný knoflík ke správné odpovědi. Když kartu otočí, porovnají barvy a zkontrolují svou práci. Karta č. 17 Doplnění předpon do textu (tvoření slov pomocí předpon), karta č. 38. Doplnění slov na konci řádků textu (rekonstrukce poškozeného textu podle významových a gramatických kritérií – rod, pád a číslo). Z Almanachu literárních prací naší školy si žáci ve dvojici společně s dospělým přečtou pohádku O princezně Elišce a princí Milošovi s novou motorkou a odpoví na otázky – vyber hlavní postavy, neobvyklý dopravní prostředek, z kterých evropských zemí pocházely princezny. Cílem je cvičení očních pohybů, lepší fixace gramatických jevů díky barvám a manipulaci s rámečkem. Odstranění obav při čtení textu a jeho následné reprodukci pomocí návodných otázek. Opět se posiluje kompetence pracovní, k řešení problému, sociální.

Technické zabezpečení: třída

Pomůcky a zdroje: soubor Logico Piccolo, školní Almanach

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích

Reflexe: posílení vzájemné pomoci rodiče při procvičování gramatického učiva, při práci s textem

Shrnutí: Zhodnocení dosažení cíle při této aktivitě pomocí okamžité kontroly vlastní práce.

Popis vlastní aktivity č. 3: Angličtina – pexeso

Cíl: Každá dvojice dostane osm dvojic karet z pexesa týkajícího se určitého okruhu již probrané slovní zásoby (jedna karta je česky, druhá anglicky i s výslovností). Postup hry je jako u normálního pexesa, úkolem je hlavně procvičování výslovnosti, s tou může napomoci učitel. Okruhy – Jídlo, Ovoce a zelenina, Části těla, Třída. Cílem je procvičení zrakové paměti, propojení obou jazyků, jednoduchá výslovnost.

Technické zabezpečení: třída

Pomůcky a zdroje: pexesa

Metody a formy práce: dvojice

Reflexe: „Jak se nám spolu pracovalo? Kolik se nám podařilo sestavit dvojic?“

Shrnutí: Ocenění společné hravé formy nácviku slovní zásoby v cizím jazyce.

Dvojice v případě potřeby a zájmu dostanou ke složení dřevěnou krychli – procvičení tvarů a matematiky.

4.1.14 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 14*Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“*

Téma	„Čtení je zábava“
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, zejména při čtení, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody čtení s porozuměním pro domácí přípravu s dítětem.
Cíle kompetenční	Dítě vést k dodržování společných zásad při domácí přípravě s rodiči.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáznosti se ŠVP ZV: Žáci budou rozvíjet „klíčové dovednosti“ ve vzdělávacím oboru český jazyk - čtení s porozuměním, práce s textem, rozvoj slovní zásoby, analýza a syntéza slov, zrakové vnímání.
Cílová skupina	6 žáků 2. - 3. ročníku s VPU a s výukovými problémy, 6 zákonných zástupců

1. POZITIVNÍ MOTIVACE**Popis motivační aktivity: Spojené ruce**

- Dítě a rodič si obkreslí svou ruku s roztaženými prsty na jeden papír tak, aby se jejich palce spojily.
- Rodič odpoví na otázku a napíše do své ruky: „Čím vám vaše dítě udělalo radost?“
- Dítě odpoví na otázku a nakreslí nebo napíše: „Co nejraději děláš se svým rodičem?“

Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi.

Navodit příjemnou atmosféru, založenou na otevřenosti, vzájemné důvěře a pochopení.

Rozvíjet kompetence – komunikace, rozvíjet slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti a grafický projev.

Technické zabezpečení: práce v lavicích**Pomůcky a zdroje:** psací a kreslicí potřeby, papír A4**Forma:** práce ve dvojicích, rodič a dítě**Popis aktivity:** spojené ruce**Reflexe:**

Rodič s dítětem: vzájemná komunikace o zpracovaném úkolu, sdělování pocitů a dojmů.

Pedagog: bude pozorovat práci dvojic, pomáhat návodnými otázkami ... např.:

„Dozvěděli jste se něco, co jste nevěděli? Potěšila Vás společná práce? Co Vám přinesla?“

Závěr:

Navodit pozitivní atmosféru pro další následující činnosti Společných dílen.

Úspěchem by byla motivace pro pravidelná domácí sezení, chuť vytvářet pohodovou atmosféru a podporu dítěte.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených kompetenčních a oborových cílů projektového odpoledne.

Popis vlastní aktivity č. 1: Práce se slovy

- a) Dítě s rodičem si přečte všechna slova, která má před sebou.
- b) Dítě z paměti říká, která slova si zapamatovalo.
- c) Dítě hledá slova, která pedagog hláskuje.
- d) Dítě hledá a podtrhává všechna zvířátka.
- e) Dítě vymýšlí věty se slovy.
- f) Dítě doplňuje slabiku do neúplných slov.
- g) Dítě zjistí a napíše slova, která mají zpřeházená písmena.

Cíl: Posílit radost z práce, pocit úspěchu. Rozvíjet sluchovou analýzu a syntézu, zrakové vnímání a čtení s porozuměním.

Technické zabezpečení: tabule, práce v lavicích

Pomůcky a zdroje: pracovní list, psací potřeby (O.Zelinková: Cvičení sluchové analýzy a syntézy)

Metody a formy práce, popis aktivity: frontální, individuální, dvojice rodič - dítě, práce se slovy

Reflexe: Pedagog pozoruje práci s rodiči a zjišťuje pomocí otázek. Zvládlo dítě úkoly úplně samo? Potřebovalo poradit od rodiče?

Shrnutí: Tato aktivita navozuje komunikaci s rodiči, zda dítě jednotlivé úkoly zvládá, zda vyžaduje pomoc a zda je nutno procvičovat doma.

Popis vlastní aktivity č. 2: Práce s větami

- a) Dítě rozstříhá věty na jednotlivá slova a znovu sestaví větu.
- b) Dítě přečte všechny věty.
- c) Dítě nalepí rozstříhané věty na papír.
- d) Dítě seřadí věty postupně podle významu.
- e) Rodič se ptá dítěte: „Kdo šel do lesa? Kdo nesl košík? Jaké zvíře uviděli?“

Cíl: Procvičit zrakové vnímání, sluchovou syntézu a analýzu, čtení s porozuměním. Posílit spolupráci dítě-rodič.

Technické zabezpečení: práce v lavicích, tabule

Pomůcky a zdroje: rozstříhané věty, nůžky, lepidlo, papír

Metody a formy práce, popis aktivity: individuální, dvojice rodič a dítě, práce s větami

Reflexe: Pedagog pozoruje, zda umí spolupracovat rodič a dítě, zda dítě zvládá úkoly samostatně nebo s pomocí, zda dítě dokáže odpovídat na otázky.

Shrnutí: Tato aktivita vyžaduje soustředění a koordinaci důležitých smyslů (hmat, sluch, zrak), které pomáhají rozvíjet čtení s porozuměním. Také přispívá k lepší spolupráci rodič - dítě.

Popis vlastní aktivity č. 3: Práce s textem

- a) Dítě a rodič si potichu přečtou první odstavec.
- b) Dítě a rodič napíše na papír, jak by se mohl příběh jmenovat a porovnájí.
- c) Pedagog zjišťuje, co se dozvěděli a jak asi bude příběh pokračovat.
- d) Dítě a rodič si přečtou další odstavec a znovu mohou změnit název příběhu.
- e) Pedagog se opět ptá, co se dozvěděli, jak bude příběh pokračovat.
- f) Tato činnost pokračuje dokud se nedokončí poslední odstavec.
- g) Pedagog prozradí název příběhu a porovná s dětmi a rodiči.
- h) Rodič zamíchá jednotlivé odstavce a dítě sestavuje příběh a nalepí.

Cíl: Rozvíjet čtení s porozuměním, slovní zásobu, vyjadřovací schopnosti, vlastní názor.

Technické zabezpečení: práce v lavicích

Pomůcky a zdroje: text rozstříhaný na odstavce, papír, psací potřeby, lepidlo

Metody a formy práce, popis aktivity: metoda kritického myšlení „Řízené čtení“, individuální

Reflexe: Dítě s rodičem – dítě vypráví svými slovy celý příběh.

Pedagog - sleduje, zda dítě zvládá příběh vyprávět.

Shrnutí: Tato aktivita nejen rozvíjí čtení s porozuměním, ale také myšlení a rozvoj slovní zásoby.

4.1.15 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 15

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak je možno s dítětem pracovat při domácí přípravě, vhodnou motivaci, přiměřenou náročnost, jak pomáhat dítěti a podporovat je i při neúspěchu.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rámec aktivity podle ŠVP ZV: Rozvoj dovedností a kompetencí dle typu VPU – dyslexie, dyskalkulie... Rozvoj zrakové analýzy a syntézy, čtení s porozuměním.
Cílová skupina	žáci 2. - 4. ročníku ZŠ

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity:

Cíl: Posilovat důležitost pravidelné spolupráce rodiče a dítěte, vhodné komunikace.

Technické zabezpečení: lavice po dvou do kruhu, třída

Pomůcky a zdroje: srdíčka vystřižená z růžového papíru, fixy, psací potřeby, literatura viz výše

Popis aktivity:

Pedagog navodí atmosféru, vysvětlí činnost.

Každá dvojice na dvojité srdíčko nakreslí nebo napíše, co společně v minulém týdnu dělali, co je na společné práci nejvíce pobavilo, potěšilo.

Srdce si přilepí na vybrané flipy s tématickým obrázkem „Uspávání broučků“.

Za každou splněnou aktivitu v rámci společné dílny si přilepí vybraného broučka do nakresleného domečku.

Reflexe: Komunikace o zpracovaném úkolu, sdělí si dojmy a pocity.

Závěr: Navodit pozitivní atmosféru pro další činnosti společné dílny.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Rozvoj zrakové analýzy a syntézy, čtení s porozuměním, časová souslednost

Forma: Žák s rodičem pracuje ve dvojici, individuálně se jim věnuje pedagog každého stanoviště (aktivity). Stanoviště jsou umístěna v kruhu.

Popis vlastní aktivity č. 1: Pamatuji

Cíl: Zraková paměť – na spadaném listí.

V lese se zbarvují listy, některé opadávají, na nich jsou obrázky, které si máme zapamatovat.

Technické zabezpečení:

8 (možno až 10) listů s nalepenými obrázky – min. 8 cm velkými, rozmístit po větším prostoru, nejlépe chodbě.

Pomůcky a zdroje: obrázky (jakékoliv, zřetelné a velké - 2 sady – jedna na chodbu, druhá rozšířená pro výběr se dává například na tabuli nebo na stůl)

Metody a formy práce: rodič + dítě

Rodiče a děti si projdou (proběhnou) slalomovou dráhu, mohou se podívat víc než jednou, po návratu do třídy:

- a) Vyberou z obrázků na tabuli ty, které jsou na listech. Čas je omezen, ale nesmí být moc krátký.
- b) Vyberou z obrázků na tabuli ty, které nejsou na listech – těžší – rodiče pomáhají až po výběru dítěte nebo jeho výběr schválí.
- c) Rodiče vyberou z obrázků na tabuli ty, které nejsou na listech – děti pomáhají až po výběru nebo jeho výběr schválí.

Reflexe: společná kontrola vybraných obrázků

Možno vyzkoušet jednu možnost nebo více podle času (je možno mít nachystáno více drah).

Shrnutí: pochválit žáky i rodiče, za alespoň 4 správné obrázky razítko

Doplňující úkol: Přiřadí k obrázkům v tabulce správná slova, pak si obrázky zapamatují (1 min) a slova položí do prázdné tabulky ve stejném pořadí.

Reflexe: Kontrola podle obrázků z první mřížky.

Popis vlastní aktivity č. 2: Vyber

Cíl: Rozvoj čtení s porozuměním, rozvoj zrakového vnímání.

Technické zabezpečení: uspořádání lavic do kruhu po dvou

Pomůcky a zdroje: listy se slovy vložené do obálek (vláček), smazatelný fix, razítka broučků (odměna)

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojici (zákonný zástupce, žák), dítě společně s rodičem přečte slova z jednotlivých obálek, vyhledají, co do řady nepatří, na prázdný lístek napíše slovo nadřazené

Reflexe: společně si zkontrolují nadřazená a podřazená slova

Shrnutí: Pochválit žáky za plnění úkolů, ocenit dílčí úspěchy, natisknout razítko za splněnou aktivitu.

Popis vlastní aktivity č. 3: Ilustrátor

Cíl: Rozvoj zrakového vnímání, čtení s porozuměním.

Technické zabezpečení: pracoviště pro žáka a rodiče

Pomůcky a zdroje: sada pracovních listů s básněmi o broučcích, razítka (odměna), pastelky

Metody a formy práce, popis aktivity: Práce ve dvojici – dítě dostane pracovní list, společně přečtou báseň, dítě maluje obrázek k přečtenému textu.

Reflexe: Rozhovor nad ilustrovaným obrázkem, souvisí text s obrázkem?

Shrnutí: Pochvala za splnění úkolů, obrázek za splněnou aktivitu.

Popis vlastní aktivity č. 4: Přej si

Cíl: Číst s porozuměním smyslu, obsahu a významu přečteného, umět vytvořit rozkaz, přání, přiřadit správně větu k obrázku.

Technické zabezpečení: lavice, karta a rámeček ze souboru Logico Piccolo

Pomůcky a zdroje: Soubor „Čtení s porozuměním 3“, rámečky (LOGICO PICCOLO, Jáchym Zámečník)

Metody a formy práce, popis aktivity: Po motivaci pracují žáci samostatně na daném úkolu. Karta „Přej si“ obsahuje krátký souvislý text. Na základě porozumění přiřazují žáci k jednotlivým obrázkům vhodnou větu.

Reflexe: Žáci si porovnají otočením karty správné odpovědi.

Shrnutí: Žáci porozumí nejen větám, ale i celému textu, upevní si zábavnou formou techniku čtení, zopakují si určování rozdíl mezi přáním a rozkazem.

Závěr: Pochválit žáky, pochválit každý dílčí úspěch, za splnění úkolu obrázek na flipchart.

Popis vlastní aktivity č. 5: Počítej

Cíl: Kvadromino - procvičení učiva matematiky.

Technické zabezpečení: uspořádání lavic

Pomůcky a zdroje: několik příkladů na kartičkách s písmeny

Metody a formy práce, popis aktivity: Žáci i s rodiči počítají příklady na pamětné násobení, poté přiřadí k výsledku správné písmeno. Při správném počítání a luštění dostanou děti název autora Broučků.

Reflexe: rozhovor o plnění úkolu – úspěšnost...

Závěr: Pochválit žáky za plnění úkolů, ocenit dílčí úspěchy, za splnění aktivity nalepi broučka na flipchart.

4.1.16 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 16

„Vítání sluníčka“

Téma	Společné činnosti žáků s vývojovými poruchami učení a chování a jejich rodičů pod vedením pedagoga.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nápad, jak déle udržet pozornost a koncentraci.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě. Vést ke vzájemné spolupráci rodičů a dětí, i mezi spolužáky.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí při poruchách učení a chování – dyslexie, dysgrafie, ADHD (jemná motorika, cvičení pro rozvoj psychické a fyzické odolnosti, rozvoj komunikačních schopností).
Cílová skupina	integrování žáci s VPU – 3. - 5. ročník ZŠ, zákonní zástupci

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Učitel seznámí účastníky s formou práce s Pětílístkem, tato aktivita rozvíjí slovní zásobu a aktivizuje pojmové procesy ujasňováním si souvislostí jednotlivých zkoumaných témat. Píšeme na 5 řádků: první – téma, druhý – dvě přídavná jména, třetí – tři slovesa, čtvrtý – věta o 4 slovech, pátý – shrnutí jedním podstatným jménem – asociací či nejvýstižnějším sdělením. Zvolené téma je „Slunce“ - rodiče s dětmi vypracují a prezentují.

Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi.

Technické zabezpečení: psací potřeby, papír

Pomůcky a zdroje: materiály ze školení v rámci Integrace ²

Forma: práce ve dvojicích (žák a zákonný zástupce)

Reflexe:

Rodič s dítětem: Budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity, rozebírat poznatky....

Pozn.: Jednotlivé výtvořky neporovnávat navzájem – chránit soukromí každé rodiny!

Pedagog: bude pozorovat práci dvojic, pomáhat radami

Nenutit k odpovědím – zajistit bezpečné prostředí, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít...

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1:

Cíl: Posílit schopnost koncentrace a rytmického cítění za nepříznivých podmínek, prožitek ze společné aktivity rodič – dítě.

Technické zabezpečení: chodba 2. patro

Pomůcky a zdroje: materiály ze školení v rámci Integrace²

Metody a formy práce, popis aktivity: Všichni utvoří zástup, rodič – dítě stojí naproti sobě (řada rodičů proti řadě dětí), práce ve dvojici žák - rodič, rodiče a děti pracují v daném rytmu: počítají, nahlas vyslovují 1,2,3 s opakováním. Dále se na pokyn pedagoga provádějí postupné změny: tlesknutí (místo čísla jedna), plesknutí o stehna (místo čísla tři), výskok (náhradou za číslo dvě). Každá tato aktivita je prováděna po určité dobu zhruba 2-3 minuty.

Reflexe: okamžité sdělování prožitku

Shrnutí: Dvojice vzájemně nachází prožitek ze společně vykonané aktivity, hodnotí práci a své soustředění, hodnotí, která změna byla pro ně nejobtížnější.

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl: Práce v centrech: 1. centrum – Umím se soustředit? Jsem koncentrovaný?
2. centrum – Orientuji se v prostoru? Přelstím i/y?
3. centrum – Matematika s úsměvem. Umím doplnit čárky?
4. centrum – Učení není mučení.

Technické zabezpečení: lavice, nakopírované materiály, didaktická hra Logico Piccolo.

Metody a formy práce, popis aktivity: Žáci pracují v centrech pod vedením jednotlivých pedagogů ve spolupráci s rodiči:

1. centrum – Umím se soustředit? Jsem koncentrovaný?

Práce se systémem Logico Piccolo – vyjmenovaná slova – popsání významu – nalezení odpovídajícího vyjmenovaného slova, dítě pracuje a soustředí se na dokončení práce. Kontrola – otočením listu.

Pracovní listy s vyškrtáváním stejných symbolů lišících se tvarovou inverzitou - dvě různorodá cvičení.

2. centrum – Orientuji se v prostoru? Přelstím i/y?

Cvičení vizuomotorické koordinace formou překreslování obrázku do čtvercové sítě. Rodiče byli poučeni o prospěšnosti této funkce (aktivity) ve zvládnutí učiva především matematiky, žáci si vypracovali část úkolu a byli poučeni, že mají každý den pokračovat.

Další aktivitou bylo vyhledávání vyjmenovaných slov ve čtyřsměrce se zřetelnou oporou (slova byla daná), žáci takto objevili tajenku, kterou vypsali na zadané místo.

3. centrum – Matematika s úsměvem. Umím doplnit čárky?

Pracovní list s algoritmem řešení písemného jednociferného dělení. Žáci pracovali s kartičkami dělení a výsledků. Určovali tak neúplný podíl a zbytek s oporou o zrak.

V druhé aktivitě žáci rozvíjeli sluchovou analýzu: do pracovního listu vyznačovali správnou délku a později i slovo se správnou délkou do věty podle významu.

4. centrum – Učení není mučení

Práce s pracovním listem: doplňování správných délek v souvislém textu (prodlužováním dlouhých slabik). Domýšlení příběhu. Slovní hnízda: žáci doplňovali podle zadání slova se stejným kořenem a sledovali, jak se slova mění v závislosti na slovním druhu. Žáci a jejich rodiče si odnášeli pracovní list, kde si doma prošli další pravopisné poučky a rodič dítěti doma diktuje diktát (dítě dopisuje ne věty, ale slova), rodič byl poučen o postupu opravy (označit řádek domluvenými symboly, užití systému oprav včetně práce s Barevnými pravidly).

Reflexe: okamžitá kontrola rodičem

Shrnutí: Žáci s rodiči nacházejí vhodné řešení zadaných úkolů s možností využití metod práce při domácí přípravě.

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl: uvědomit si důležitost relaxace a cvičení pro harmonii těla a ducha.

Technické zabezpečení: informační centrum, CD přehrávač, relaxační hudba, židličky, označení – číslo 3, razítko

Pomůcky a zdroje: podložky, pohodlný oděv

Metody a formy práce, popis aktivity:

Frontální práce pedagoga s dětmi a rodiči. Rodiče s dětmi cvičí prvky jógy pod vedením pedagoga.

Reflexe: evaluační dotazník

Shrnutí: Rodič vnímá schopnosti a možnosti dítěte, povzbuzuje ho, prožívají moment souznění, hodnotí práci.

4.1.17 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 17

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Pojďme spolu do ZOO.
Cíle aktivity	Seznámit rodiče s aktivitami vhodnými pro děti s VPU.
Cíle kompetenční	Pracují ve skupině i samostatně, samostatně se rozhodují a plní úkoly.
Cíle oborové	Žáci pracují s textem, orientují se v prostoru, rozvíjejí slovní zásobu, plní písemně i ústně zadané úkoly, dělí slova na slabiky.
Cílová skupina	žáci 4. ročníku ZŠ, reedukační skupina

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Povídání o práci ve škole a návštěvě zoologické zahrady.

Cíl: motivace žáků

Technické zabezpečení: běžná třída

Forma: ústní

Popis aktivity: Metodik hovoří se žáky o tom, jestli by raději trávili čas ve škole nebo s ním navštíví ZOO.

Reflexe: Žáci se zapojili do hovoru.

Závěr: Žáci byli dostatečně motivováni k další práci.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Popis vlastní aktivity č. 1: Příběh ze ZOO.

Technické zabezpečení: běžná třída

Pomůcky a zdroje: příběh – vlastní

Metody a formy práce, popis aktivity: Metodik čte příběh ze ZOO – pokud děti uslyší název zvířete, zahoukají jako sova.

Cíl: Sluchové vnímání čtených slov.

Reflexe: Děti reagovaly na všechna přečtená zvířata v příběhu.

Shrnutí: Aktivita se uskutečnila v souladu s původním záměrem.

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl: Práce s textem.

Technické zabezpečení: běžná třída

Pomůcky a zdroje: Kopie příběhu - Příběh ze ZOO – text namnožený všem žákům, kartička s otázkami a úkoly.

Metody a formy práce, popis aktivity: Práce s textem – otázky.

- Žáci přečtou znovu potichu celý text.
- Žáci zodpoví na zadané otázky.
- Žáci vyhledají v prvním odstavci všechna slova začínající na písmeno o – oknem, obyčejné, ošetřovatelkou.
- Žáci opíšou poslední větu z prvního odstavce – zakroužkují všechna tvrdá y, najdou slovo vyjmenované a slovo příbuzné. Znáš další vyjmenovaná slova?
- Ve třetím větě celku najdou nejdelší slovo, opíšou ho a rozdělí na slabiky.

Reflexe: Všem dětem se podařilo s pomocí rodičů splnit všechny zadané úkoly.

Shrnutí: Aktivita se uskutečnila v souladu s původním záměrem.

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl: Prostorová orientace.

Technické zabezpečení: tabule, běžná třída

Pomůcky a zdroje: kartičky s pokyny k nakreslení obrázku přilepené na tabuli (vlastní)

Metody a formy práce, popis aktivity: Každá zoologická zahrada má také budovy, ve kterých sídlí pan ředitel. Tuhle budovu hlídá místní pes Azor, ale kde se mu ztratila jeho bouda?

Nakresli obrázek podle pokynů.

Žáci chodí postupně k tabuli a čtou pokyny přilepené na tabuli.

Metoda – písemná (kreslení obrázku).

Reflexe: Všichni žáci namalovali obrázek s výslednou podobou přesně podle pokynů zadaných na tabuli.

Shrnutí: Aktivita se uskutečnila v souladu s původním záměrem.

Popis vlastní aktivity č. 4:

Cíl: Vybavování slovní zásoby.

Technické zabezpečení: běžná třída

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): míček

Metody a formy práce, popis aktivity: Do zoologické zahrady patří také jiné věci než jen zvířata. Zkus je vyjmenovat.

Házíme míčkem, kdo chytí míček, jmenuje příklady.

Ústní forma.

Reflexe: Žáci si vybavovali pojmy spojené se zoologickou zahradou.

Shrnutí: Aktivita se uskutečnila v souladu s původním záměrem.

Popis vlastní aktivity č. 5:

Cíl: Pravolevá orientace.

Technické zabezpečení: běžná třída

Pomůcky a zdroje: pracovní list se zvířaty

Metody a formy práce, popis aktivity: Žáci vybarvují zvířata pohybující se směrem vpravo modře a zvířata pohybující se směrem vlevo červeně. Všechna zvířata mají pojmenovat a jejich jméno zapsat pod zobrazení.

„Které zvíře už dnes v zoologické zahradě nenajdete?“ Tyranosaurus – žáci skládají z písmen jiná slova (nos, rus, sos, ony, ona, nota, stan, trasa, rys, runy, rasa, satyr, sauna)

Reflexe: Žáci samostatně vybarvili a pojmenovali všechna zvířata, s pomocí rodičů vymýšleli nová slova.

Shrnutí: Aktivita se uskutečnila v souladu s původním záměrem.

Popis vlastní aktivity č. 6:

Cíl: Porozumění čtenému textu, sestavení příběhu se správnou časovou posloupností.

Technické zabezpečení: běžná třída

Pomůcky a zdroje: příběh rozstříhaný podle vět

Metody a formy práce, popis aktivity: Poskládej příběh – hledej věty v jedné barvě a poskládej příběh tak, jak jde za sebou.

Reflexe: Žáci poskládali příběh z vět rozepsaných na prouzcích. Dva žáci příběh správně poskládali až na druhý pokus.

Shrnutí: Aktivita se uskutečnila v souladu s původním záměrem.

4.1.18 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 18

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Moravskoslezský kraj - společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáhnosti se ŠVP ZV: rozvoj dovedností a kompetencí dětí s dyslexií.
Cílová skupina	integrovaní žáci s VPU z 5. tříd a jejich zákonní zástupci (dle počtu žáků)

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity:

Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi, navodit pozitivní pracovní atmosféru společné dílny.

Technické zabezpečení: ve třídě - uspořádání lavic do půlkruhu dle počtu účastníků, rodič sedí vedle svého dítěte

Pomůcky a zdroje: psací potřeby, pastelky, papír A4

Forma: : práce ve dvojicích (dítě a zákonný zástupce)

Popis aktivity: Spojené ruce: Každá dvojice má před sebou 1 list A4 a další pomůcky – viz výše.

Pedagog navodí atmosféru pro všechny: „Jak se Vám dařilo poslední týden ve škole, doma, ve volném čase? Kolik času jste spolu mohli strávit (rodič a dítě)?“

Žáci ani rodiče neodpovídají, odpovědi promýšlí, následně řeší dle zadání v následujícím úkolu.

Úkol: Na papír A4 každý z dvojice obkreslí jednu ruku s roztaženými prsty tak, aby se obě ruce vzájemně dotýkaly. Do prstů a dlaně své ruky pak každý z dvojice dopíše odpověď na zadanou otázku.

Žáci – co mi tento týden udělalo radost? Rodiče – čím mě tento týden moje dítě překvapilo, potěšilo?

Reflexe: Rodič a dítě budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity, rozebírat poznatky....

Závěr: Navodit pozitivní atmosféru pro další následující činnosti Společných dílen.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů Společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1: Zrakové vnímání

Cíl: Uvědomit si důležitost rozvoje zrakové percepce pro zvládnutí počátečního čtení a psaní, představit zrakovou percepci nedílnou součástí reedukace. Poruchy ve vývoji zrakového vnímání mohou být jednou z příčin obtíží ve čtení.

Technické zabezpečení: ve třídě - uspořádání lavic do půlkruhu dle počtu účastníků, rodič sedí vedle svého dítěte

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): psací potřeby, pastelky, pracovní listy, karty se slovy (ŠTIKOVÁ, V.: Vlastivěda 5 Česká republika jako součást Evropy. 1. vyd. Brno, Nová škola, 2004. ISBN 80-7289-064-6. viz příloha č. 7 - Inspirace – příklad rozpracování společné aktivity žáků a zákonných zástupců (příklad ROZVOJ ZRAKOVÉ PERCEPCE))

Metody a formy práce, popis aktivity: Práce ve dvojicích (dítě a rodič). Při cvičení zapojujeme co nejvíce smyslů a funkcí, které nedokonalé zrakové vnímání podporují. Dítě by mělo komentovat, co právě dělá, zapojovat motoriku, paměť, myšlení.

1. zraková analýza a syntéza
 - a. dvojice skládají společně rozstříhanou mapu Moravskoslezského kraje
 - b. dokreslování písmen – v pracovním listu každý doplňuje nedokončená písmena v nadpisech
2. postřehování – při postřehování jde o co nejrychlejší zaměření zrakové pozornosti na vnímaný prvek. Při zvětšování rozsahu fixací je cílem pojmout co nejvíce prvků současně.
 - a. Z desíti slov napsaných tiskacími písmeny se každý snaží postřehnout počet písmen jednotlivých slov (Zadaná slova: kraj, Opava, Praděd, Jeseníky, Beskydy, Polsko, Slovensko, Odra, Zlínský, Olomoucký).
 - b. Práce s tabulkou – rychlé vyhledávání pěti zadaných slov a pěti zadaných čísel v tabulce s následným určením místa, kde se slovo nebo číslo nalézá (např. 3 sloupec zleva a 1 řádek shora) proto, aby jej našli a označili všichni. Toto cvičení není zaměřeno pouze na postřehování, ale také na prostorovou orientaci.
3. rozlišení figury a pozadí – čtení slov na pozadí – pracovní list část Zemědělství
4. rozlišení reverzních tvarů – označení stejných tvarů stejnou barvou v části orlice (orlice moravská červeně, slezská modře, přemyslovská žlutě)

Reflexe: Při reedukaci postupujeme od vnímání konkrétních předmětů k jejich znázornění. Pak následuje vnímání abstraktních tvarů a symbolů až ke složitějším schémátům.

Shrnutí: Porucha zrakové percepce tvoří podklad především pro dyslexii, má však souvislost také s dysortografií (promítá se do opisu a přepisu i do psaní formou diktátu, zejména do jeho kontroly) a dále s dyskalkulií. Při porušené nebo nerozvinuté zrakové percepci dítě vnímá zkresleně například písmena, číslice, hůře si je vybavuje, obtížněji si zapamatovává a reprodukuje potichu čtený text.

Popis vlastní aktivity č. 2: Práce s textem

Cíl: Představit rodičům i dětem možnosti společného procvičování čtení.

Technické zabezpečení: ve třídě - uspořádání lavic do půlkruhu dle počtu účastníků, rodič sedí vedle svého dítěte

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): pracovní listy (ŠTIKOVÁ, V.: Vlastivěda 5 Česká republika jako součást Evropy. 1. vyd. Brno, Nová škola, 2004. ISBN 80-7289-064-6. ŠUP, R.: Učíme se číst s porozuměním pro 5. ročník základní školy. Praha, 2000-09. ISBN 80-238-6078-X. ČERNÁ, M.: Dyslexie Texty a hry pro děti s dyslexií. 1. vyd. Praha: Fragment, 2006. ISBN 80-253-0277-6. <http://www.janackovy-hukvaldy.cz/hrad-hukvaldy/povesti/povest-15/>)

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích (dítě a rodič)

1. čtení ve dvojicích
2. střídavé čtení – po slabikách, slovech, větách, řádcích, odstavcích
3. hledání vetřelce (nadbytečného slova v textu)
4. doplňování „ztracených“ slov ve známém, vícekrát přečteném textu
5. doplňování „ztracených“ slov v neznámém textu – dítě vyhledává ztracená slova na chodbě, rodič je zapisuje ve třídě. Společně se pak snaží daná slova správně zasadit do textu podle kontextu.
6. hledání šifrovaných vět pomocí čtení izolovaných prvních písmen slov ve větě – toto cvičení má význam nejen z hlediska cvičení očních pohybů, ale sleduje i motivaci. Dítě má pocit, že mu čtení jde.
7. čtení se zakrytím spodní poloviny písmen
8. cvičení na procvičení orientace v textu, př. vyhledat třetí větu, slovo, slabiku, písmeno v textu dle zadání

Reflexe: Úkoly jsou voleny tak, aby svou rozmanitostí motivovaly ke čtení. Zpočátku jsou jednodušší, postupně však jejich náročnost stoupá.

Shrnutí: Cvičení jsou vhodná na zpestření čtení.

Popis vlastní aktivity č. 3: Sluchové vnímání

Cíl: Uvědomit si důležitost rozvoje sluchové percepce pro zvládnutí čtení a psaní.

Technické zabezpečení: : ve třídě - uspořádání lavic do půlkruhu dle počtu účastníků, rodič sedí vedle svého dítěte

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): bez pomůcek (ŠTIKOVÁ, V.: Vlastivěda 5 Česká republika jako součást Evropy. 1. vyd. Brno, Nová škola, 2004. ISBN 80-7289-064-6. Zdroj – školení: Jak vést reedukační skupiny na ZŠ pro integrované děti (mimo výuku) - PaedDr. Yveta Heyrovská)

Metody a formy práce, popis aktivity: frontální práce

1. sluchová analýza a syntéza – pedagog říká slova po hláskách, děti slova skládají v celek a naopak, tzn. rozkládají celá slova na jednotlivé hlásky
2. sluchová paměť – pedagog přečte větu. Poté se každý z účastníků snaží spočítat počet slov ve větě. Společně pak daná slova říkají nahlas a počítají na prstech dominantní ruky.

Reflexe: Představit sluchovou analýzu, syntézu a diferenciaci jako součást reedukace, které jsou nezbytně nutným předpokladem úspěšného nácviku čtení a psaní.

Shrnutí: Tato cvičení jsou zaměřena na zmírnění obtíží ve sluchovém vnímání a v činnostech, které s touto dovedností souvisejí.

4.1.19 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 19

Téma	Společné činnosti žáků s vývojovými poruchami učení a jejich rodičů.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě. Vést ke vzájemné spolupráci rodičů a dětí, i mezi spolužáky.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí při poruchách učení – dysgrafie, dysortografie. Rozvoj dovedností a kompetencí při poruchách chování a sníženém nadání k učení.
Cílová skupina	integrování žáci s VPU, SPCH, žáci s výukovými problémy, 3. – 5. ročník ZŠ, zákonní zástupci

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Čtyři okýnka

Každá dvojice má před sebou list papíru s ofoceným jednoduchým rozčleněním na čtvrtiny a vepsanými větami: co mi udělalo radost v tomto týdnu, co mě rozesmutnělo, co mě rozesmálo, co mě rozhněvalo (dopisují např. věc, známka ve škole, výlet s rodiči, dort, pes, úspěch ve sportu...)

Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi (např. vzájemné pochopení, pocit radosti z úspěchu, znát přání a touhy...).

Technické zabezpečení: psací potřeby, nafocené materiály

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): materiály získané na kurzech pořádaných v rámci projektu Integrace²

Forma: práce ve dvojicích (žák a zákonný zástupce)

Reflexe: Rodič s dítětem: Budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity, rozebírat poznatky....

Pozn.: Jednotlivé výtvořky neporovnávat navzájem – chránit soukromí každé rodiny!

Pedagog: bude pozorovat práci dvojic, pomáhat návodnými otázkami ... např.:

„Dozvěděli jste se něco, co jste nevěděli? Potěšila Vás společná práce? Co Vám přinesla? Budete si umět na sebe najít každý týden čas na zopakování této činnosti?“

Nenutit k odpovědím – zajistit bezpečné prostředí, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít...

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1: Evokace – Myšlenková mapa: klíčové slovo Vesmír

Cíl: Žák čerpá poznatky z minulé zkušenosti, a znalosti, vybavuje si souvislosti, které již zná.

Technické zabezpečení: flipchart, psací potřeby

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): materiály a poznatky získané na kurzech pořádaných v rámci projektu Integrace²

Metody a formy práce, popis aktivity: frontální práce

Reflexe: ústní zpětná vazba

Popis vlastní aktivity č. 2: Uvědomění - práce s textem v učebnici, strukturované výpisky z odborného textu

Cíl: Žák před vlastním čtením textu věnuje pozornost obrázkové příloze, nadpisům, rozčlenění textu do odstavců a zvýrazněným slovům. Žák pozorně čte daný text, vyhledá klíčová slova a myšlenky, píše strukturované výpisky.

Technické zabezpečení: lavice, židle

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): učebnice pro všechny zúčastněné dvojice rodič – dítě (Přírodověda 5 učebnice pro 5. ročník základní školy, Nová škola Brno 2004 ISBN 80 – 7289 – 063 – 8), psací pomůcky

Metody a formy práce, popis aktivity: frontální práce, práce ve dvojicích rodič – dítě

Reflexe: Dvojice vzájemně nachází správnost řešení, hodnotí práci.

Popis vlastní aktivity č. 3: Uvědomění - práce s textem z encyklopedie. Žák a rodič pracují s daným textem dle instrukcí, čtou ho, doplňují informace do tabulky, nalézají tajenku, podle níž vyhledají větu, kterou žák opíše na zadané místo, vyrobí „hvězdičkové brýle“ podle návodu.

Cíl: Žák pozorně čte, vyhledává zadané informace z textu, pracuje s tabulkou podle instrukcí.

Technické zabezpečení: lavice, židle

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): pracovní list, psací potřeby, čtvrtky tvrdého žlutého papíru, nůžky, lepicí páska, špejle, Michael Benton a kol.: Dětská encyklopedie světa, Mladé letá, Bratislava 2003, ISBN 80 – 10 – 00268 – 2

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích rodič – dítě

Reflexe: ústní zpětná vazba, galerie pracovních listů a „hvězdičkových brýlí“

Popis vlastní aktivity č. 4: Reflexe – Pětílístek, klíčové slovo Země nebo hvězda

Učitel připomene princip metody Pětílístek, prezentuje strukturovaný náčrt metody na flipchartu, dítě si zvolí jedno téma – píše Pětílístek, rodič pak píše Pětílístek na téma druhé, vzájemně si své práce

přečtou, následuje prezentace v celé skupině (výhradně na základě dobrovolnosti).

Cíl: Žák vyplní Pětílístek, nachází souvislosti mezi pojmy.

Technické zabezpečení: psací potřeby, flipchart

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): materiály a poznatky získané na kurzech pořádaných v rámci projektu Integrace²

Metody a formy práce, popis aktivity: individuální práce, práce ve dvojicích

Reflexe: prezentace a galerie Pětílístků

Shrnutí: Trvání aktivit bylo delší, než jsme předpokládali – dokonce o 20 minut. Všichni byli aktivitami zaujati, proto jsme jednotlivé aktivity nechtěli časově omezovat. Vše bylo pro výuku praktické a využitelné, v následujících dnech nám zúčastněné děti hlásily, že trénované postupy využívají.

4.1.20 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 20

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením speciálního pedagoga – návody pro domácí přípravu, zaměřenou na rozvoj oslabených dílčích funkcí (sluchové vnímání, prostorová orientace) – hry.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě – jak si hrát a jak potom využít při domácích úkolech.
Cíle kompetenční	Vést žáky k náhledu, že se zmírňováním jejich potíží jim sice rodiče mohou pomoci, ale odpovědnost si plně nesou sami.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáhnosti se ŠVP ZV: rozvoj oslabených dílčích funkcí.
Cílová skupina	Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, zákonní zástupci, případně sourozenci 3. – 5. třída ZŠ

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

...jsme různí a to je moc dobře, jen je třeba o tom vědět...

Popis motivační aktivity: Orientační test pro určení smyslového typu.

Cíl: Informace o různých způsobech přijímání a zpracování informací – rozdělení na zrakový, sluchový a pohybový typ. Vyjasnění si, že to rodič může mít jinak než dítě a oba způsoby jsou správné. Návody, jak využívat ten který smysl pro učení se.

Technické zabezpečení: pracovní list, tužky, lavice

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): vlastní pracovní list, vytvořený pro potřeby individuální práce se žáky při určování stylů učení

Forma: práce jednotlivců, spolupráce ve skupině (rodič a dítě)

Popis aktivity: Na základě popisu jednotlivých činností lektorem každý (dítě i rodič, každý ve svém pracovním listu) zatrhává způsob, který by mu nejvíce vyhovoval, následuje součet bodů ve sloupci. Lektor vysvětlí, co znamenají různé výsledky. Pak si rodiče s dětmi vzájemně porovnají, jaký sami preferují styl při učení se. Vysvětleno, jak postupovat, když nejsou ve shodě. Dále následuje podrobný výčet činností, kterými se ten který typ může efektivně, s co možná nejmenším výdejem energie a námahy učit.

Reflexe: porozumění tomu, proč některá dobře míněná doporučení rodičů „nepadla na úrodnou půdu“

Závěr: Informace o preferovaném způsobu přijímání informací vlastních dětí i sebe samého, uvědomění si, jak pracovat v domácí přípravě jinak.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Rozvoj sluchového vnímání.

Popis vlastní aktivity č. 1: Sluchové pexeso

Cíl: Ujasnit si, že k tomu, aby dítě dobře psalo, potřebuje umět sluchem rozlišovat i velmi jemné nuance (stačí jiná délka samohlásky a změni se smysl slova) a že lze tuto dovednost budovat zajímavou aktivitou, podobnou jako všemi dobře známé pexeso s obrázky.

Technické zabezpečení:

spojené lavice, kolem kterých se všichni rozsadí tak, aby dosáhli na hru

Pomůcky a zdroje (použitá literatura):

Sluchové pexeso vlastní výroby – 20 lékovek (neprůhledných krabiček s víčkem), vždy ve dvou je shodný materiál (shoda nejen materiálu, ale i množství). Stačí věci běžně dostupné v každé domácnosti – sůl, čochka, sypaný čaj, hřebíky, šroubky, knoflíky, těstoviny, v jedné dvojici nic, korálky dřevěné, skleněné – co koho napadne a co se nekazí tak, aby při zašterkání byl patrný rozdíl - od hodně jasně rozlišitelných zvuků po obtížnější.

Metody a formy práce, popis aktivity: Skupinová práce.

Hra podle stejných pravidel jako běžné pexeso. Jen je nutné vysvětlit, aby hrkali vždy jen jedním kelímkem (pokud třesou oběma, sluchem nerozliší) a aby pohybovali rukou stejným způsobem – jiný zvuk vydává kelímek, kterým kroužíte a jiný zvuk ten, se kterým hrkáte nahoru dolů. Pokud mají děti sluchové vnímání oslabené, je nutné alespoň zpočátku hodně dbát na to, aby vraceli použitý kelímek na přesně stejné místo, odkud ho vzali – podporujete tím i paměť.

Reflexe:

Všechny zúčastněné hra bavila, zaujala a ne všem se dařilo tak, jak by chtěli (nejen dětem). Rodiče s údivem zjistili, že je to docela těžká práce.

Shrnutí:

Rozlišování zvuků sluchem je náročné, mnohem náročnější musí být rozlišovat jemné rozdíly v řeči.

Popis vlastní aktivity č. 2: Tichá pošta

Cíl: Nabídnout rodičům další jednoduché aktivity, kterými mohou rozvíjet sluchové vnímání bez nutnosti náročně organizovat chod rodiny. Aktivita, kterou lze provozovat prakticky kdekoli a kdykoli.

Technické zabezpečení: lavice, židle

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): bez pomůcek

Metody a formy práce, popis aktivity: skupinová

Jeden člen skupiny druhému pošeptá větu (případně slovo, podle věku a schopností dětí), ten slyšené předá dalšímu. To pokračuje, dokud věta neoběhne celé kolečko. Poslední účastník ji sdělí nahlas – porovná se, zda se v průběhu hry nějak změnila proti původní.

Reflexe:

Pokud není sluchové rozlišování na dobré úrovni, dojde k „deformaci“, která může zabránit porozumění výkladu učiva, správnému zapsání diktovaných slov.

Shrnutí:

Pro správné porozumění výkladu učiva, pochopení zadání, instrukce, pokynu musím dobře rozumět tomu, co mi ten druhý sděluje a abych rozumět mohl/a, potřebuji dobře slyšet – vnímat, rozlišovat.

Popis vlastní aktivity č. 3: Nácvik autodiktátu po slabikách s průběžným zápisem diakritických znamének

Cíl: Využití předvedených her k rozvoji sluchového vnímání pro školní práci – nácvik autodiktátu po slabikách a tím omezení chyb v zápise diakritických znamének.

Technické zabezpečení: lavice, židle

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): papír, tužka

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích, diktát

Vysvětlení 4 kroků – rodič přečte slovo, dítě slovo zopakuje, hlasitým autodiktátem po slabikách zapíše včetně diakritiky, zkontroluje si, co zapsalo.

Zácvik.

Zkouška.

Vyjasnění možných obtíží.

Reflexe:

Děti byly schopny najít si chyby, které jindy najít nedovedly (většinou alespoň ty chyby, které nejsou závislé na znalosti gramatických pravidel).

Shrnutí:

Konkrétní návrh, jak doma s dítětem budovat žádanou dovednost.

Popis vlastní aktivity č. 4: Rozvoj prostorové orientace – skládačka z papíru (plocha) a kostka (prostor)

Cíl: Uvědomění si, že všechny činnosti ve škole jsou uspořádány – od pracovní plochy lavice, po postupy práce, psaní, čtení apod. a pokud má dítě potíže v této oblasti, vydá mnoho energie na to, aby vůbec mohlo začít pracovat.

Technické zabezpečení:

spojené lavice, kolem kterých všichni sedí

Pomůcky a zdroje:

Metody pro rozvoj matematické gramotnosti na 1.stupni ZŠ, INFRA s.r.o., strana 51, EVERETO - sedmidílná papírová skládanka (2 pravoúhlé trojúhelníky, 4 čtyřúhelníky, 1 pětiúhelník) – nastříhaná. Dřevěná skládací kostka – materiál dodaný partnery projektu Integrace na druhou.

Metody a formy práce, popis aktivity:

Práce jednotlivců. Děti i rodiče se snaží napřed podle předlohy složit různé obrazce z jednotlivých částí papírové skládanky, po zvládnutí se pokusí složit nějaký obrazec sami. Je nutné dětem i rodičům vysvětlit, že jednotlivé díly lze nejen otáčet, ale i obracet.

Po zvládnutí plochy předloženy i dílky, ze kterých lze složit krychle.

Reflexe:

Pro některé rodiče údiv, že napohled velmi prostá aktivita může být pro jejich dítě nesmírně náročná. Pro některé rodiče překvapení, že jim samotným to moc nešlo.

Shrnutí: Náhled na obtížnost dobře se orientovat.

Popis vlastní aktivity č. 5: Strategie přepisování po celých slovech

Cíl: Pomoc při budování dovednosti dětí přepisovat text po celých slovech, bez nutnosti co slabiku měnit pracovní plochu (tabule – sešit, předloha – sešit).

Technické zabezpečení:

lavice, židle

Pomůcky a zdroje:

papír, psací potřeba, přepisovaný text

Metody a formy práce, popis aktivity:

Nejdříve rodiče dostanou krátký text k přepsání s málo frekventovanými, náročnými slovy (stačí jeden odkaz ve slovníku cizích slov) s doporučením, aby pozorovali, jakým způsobem přepisují. Následuje reflexe – rodiče do jednoho popisovali, že si text napřed přečtou. To nedělá ani jedno z přítomných dětí. Pak si vždycky přečtou celé slovo a napíší ho, pokud je těžší, buď si ho tiše slabikují, nebo ho rozdělí na logické části (elektroinstalace – elektro a instalace). Na dotaz, která slova děti považují za těžká při přepisování, se rodiče dozvěděli, že vlastně všechna slova. Ani jedno dítě si slovo před vlastním přepisem nepřečte a většina si ho neumí rozdělit ani správně po slabikách. Přepisují po slabikách nebo několika písmenech.

Po tomto úvodu s diskusí následoval zácvik, jak pomocí předchozí strategie zápisu (viz výše) vést děti i k přepisu po celých slovech (dítě si slovo přečte, rodič ho zakryje, aby bylo zbytečné se na předlohu opakově dívat), slovo zopakuje a pak pomocí autodiktátu zapisuje. Po zapsání celého slova rodič předlohu odkryje a dítě porovná.

Reflexe:

Rodiče si ujasnili, jak obtížné je měnit pracovní plochu pokud má člověk narušenou prostorovou orientaci a jak může pomoci jiná než dosavadní pracovní strategie.

Shrnutí:

Rodiče se naučili novou metodu pro práci se svým dítětem v domácí přípravě.

4.2 Pro 2. stupeň ZŠ

4.2.1 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 21

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením speciálního pedagoga nebo školního psychologa, absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztahnosti se ŠVP ZV: rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení – př. dyslexie, dyskalkulie.
Cílová skupina	integrovaní žáci s VPU vyšší stupeň (nejméně 5), zákonní zástupci (dle počtu žáků)

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity:

Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi.

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): papíry A4, fixy, psací potřeby

Forma: skupinová práce ve dvojicích rodič a dítě

- 1) Popis aktivity: Na levou polovinu výkresu obkreslí dítě svou levou ruku s roztáženými prsty, do nichž a do dlaně budou postupně vpisovat odpovědi na otázky – co se mi tento týden podařilo doma, ve škole, ve volném čase, co mi udělalo radost apod.
- 2) Na pravou polovinu výkresu obkreslí rodič svou pravou ruku tak, aby se palcem dotýkala s kresbou dítěte. Do prstů a dlaní vpisuje odpovědi na otázky – čím mne tento týden dítě potěšilo, překvapilo atd.

Reflexe: Na závěr rodič s dítětem mluví o obrázku, učitel pomáhá diskusi návodnými otázkami – „Dozvěděli jste se něco nového, co jste nevěděli? Potěšila vás společná činnost?“ apod.

Závěr: Shrnutí poznatků, doporučení dalších aktivit.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1: Reedukace dysgrafie

Cíl: Uvolnit ruku, rozvíjet jemnou motoriku, nácvik držení psacího náčiní, správné sezení při psaní.

Pomůcky a zdroje: pracovní list, psací potřeby, pastelky

Metody a formy práce, popis aktivity: Uvolňovací cviky pro hrubou a jemnou motoriku, kreslení na flipchart, práce s pracovním listem (obtáhnout kontury obrázku, přesně vybarvit jednotlivé části obrázku apod.).

Reflexe: Dítě popisuje, co dělá a jak se cítí, rodiče si ověří úroveň hrubé i jemné motoriky svého dítěte.

Shrnutí: Shrnutí poznatků, doporučení dalších aktivit.

Popis vlastní aktivity č. 2: Rozvoj zrakové percepce

Cíl: Posílení koncentrace pozornosti.

Pomůcky a zdroje: Michalová, Z.: Pozornost, pracovní listy, složky, psací potřeby

Metody a formy práce, popis aktivity:

Postřehování rozdílů (označit rozdíly mezi obrázky).

Pravolevá orientace (dokreslit obrázek podle návodu).

Rozlišování reverzních tvarů (podtrhnout tvar, který odpovídá předloze). Dítě do připraveného pracovního listu provádí zadaný úkol, komentuje, co právě dělá.

Reflexe: Dítě shrnuje, co mu dělá a nedělá problémy, který úkol byl nejtěžší, nejzábavnější, rodiče si ověří souvislost procvičovaného problému s dalšími činnostmi ve školní přípravě.

Shrnutí: Shrnutí poznatků, doporučení dalších aktivit.

Popis vlastní aktivity č. 3: Reeducace dyslexie

Cíl: Čtení s porozuměním, rozvoj sluchové percepce, cvičení paměti.

Technické zabezpečení: viz výše

Pomůcky a zdroje: Michalová, Z.: Čítanka pro dyslektiky III, str. 7 – 10

Metody a formy práce, popis aktivity:

Zautomatizování čtení slabik, nácvik četby víceslabičných slov, pohybem ruky naznačovat délku samohlásky.

Hláskování – rodič hláskuje slovo, dítě vysloví slovo celé, rodič vysloví slovo, dítě hláskuje.

Četba uceleného textu se zvýrazněnými slabikami.

Vybrat obrázek odpovídající popisu v textu.

Dokončit věty tak, aby odpovídaly textu.

Reflexe: Dítě shrnuje, co mu dělá a nedělá problémy, rodiče získají návod na další domácí činnost.

Shrnutí: Shrnutí poznatků, doporučení dalších aktivit.

Popis vlastní aktivity č. 4: Reedukace dysortografie

Cíl: Odstranit problémy v pravopise českého jazyka, správně aplikovat naučená pravidla.

Technické zabezpečení: viz výše

Pomůcky a zdroje: DIPO – slovní druhy, podstatná jména

Metody a formy práce, popis aktivity: Dítě určuje slovní druhy, vzory u podstatných jmen apod., rodič kontroluje správnost podle zadní strany kartičky, správně určenou kartičku odkládá, chybně určená kartička se zařadí do souboru a dítě se jí zabývá v dalším kole.

Reflexe: Dítě shrnuje, co mu dělá a nedělá problémy, rodiče si vyzkouší další možnost práce s dítětem.

Shrnutí: Shrnutí poznatků, doporučení dalších aktivit.

4.2.2 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 22

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Práce s textem a jeho následné porozumění jako zdroj poznatků o životě a významných činech Karla IV.
Cíle aktivity	Uvědomit si důležitost toho, že k porozumění přečteného může dojít tehdy, spojují-li se vědomosti čtenáře, prvky textu a objektivní realita.
Cíle kompetenční	Hledat vhodný způsob, strategii a styl pro domácí přípravu na vyučování.
Cíle oborové	Rozvíjet čtenářskou gramotnost jako schopnost porozumět psanému textu a využít ji k rozvoji žáka s ohledem na jeho specifické obtíže.
Cílová skupina	Žáci 6. ročníku s VPU

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Co umím...

Cíl: Rozvíjet sebevědomí žáka.

Technické zabezpečení: třída, možnost využít místa v prostoru

Pomůcky a zdroje: podložky, fixy, předtištěný obrázek

Literatura: Zelinová, M., Hry pro rozvoj emocí a komunikace. Praha: Portál, 2007.

Forma: práce ve dvojici (rodič – dítě)

Popis aktivity: Žák zapíše do sluníčka své jméno, do třech obláčků zapíše činnost, ve které má úspěch, další tři obláčky vyplní rodič, který také ze své rodičovské pozice zapíše úspěch svého dítěte v nějaké činnosti.

Reflexe: „Bylo pro tebe těžké se za něco pochválit? Byl jsi nějakou pochvalou překvapen, potěšen? Překvapilo tě, co umí tvůj spolužák, aniž jsi o tom věděl?“

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Seznámení s historickou postavou Karla IV., rozvíjení komunikačních dovedností - tvoření otázek v souvislosti s dosavadními znalostmi.

Popis vlastní aktivity č. 1

Cíl: Navodit příjemnou atmosféru prostřednictvím hry, vzbudit zájem o tajemnou osobu, evokovat své dosavadní znalosti o daném tématu, opakování teoretického učiva jazyka českého.

Technické zabezpečení: prostor ve třídě před tabulí, společná aktivita rodičů i žáků

Pomůcky a zdroje: tužky, fixy, rébus

Literatura: Koten, T., Škola? V pohodě! Hněvín, 2009.

Metody a formy práce, popis aktivity:**1. Hra: Hádej, kdo jsem?**

Na začátku této aktivity mají žáci spolu s rodiči klást otázky, na které učitel odpovídá podle skutečnosti **ano – ne**. Úkolem žáků je odhalit postavu, kterou učitel v dané chvíli představuje.

2. Hra: Kolotoč (zjistí přezdívku Karla IV.) - opakování teoretického učiva

Učitel má připravenou doplňovačku na tabuli, žáci (i rodiče) doplňují na papír písmena podle očíslovaných pozic. Žák zvolí písmeno. Pokud je v doplňovačce, zapíše spolu s učitelem na příslušné místo. Pak následuje doplňková otázka z teoretického učiva jazyka českého, např. vyjmenuj slovní druhy.

Reflexe: Učíš se rád prostřednictvím hry? Které učivo z jazyka českého ti dělá největší obtíže?

Shrnutí: zápis řešení rébusu do pracovního listu č. 1

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl: Rozvíjení deficitů ve funkcích, které se podílejí na specifických obtížích žáka, práce s textem, příprava na čtení s porozuměním, schopnost se soustředit na daný text.

Technické zabezpečení: práce v lavicích, žák spolupracuje s rodičem

Pomůcky a zdroje: pracovní list č. 2, křížovka, tabulka ANO – NE, text

Literatura: Steelová, J., L., Meridith, K. S., Temple, Ch., Walter, S., Rozvíjíme kritické myšlení, příručka II: 1997.

Harna, J, kol. Vlastivěda, Obrazy ze starších českých dějin. Alter, 1996

Zelinková, O. Poruchy učení. Portál, 2003.

Metody a formy práce, popis aktivity vychází z daného textu:**1. Postřehování**

Zaměření zrakové pozornosti na vnímané slovo, určení jeho pozice v pracovním listě.

3. Sluchová analýza – syntéza

Učitel rozkládá slova na hlásky, které žák skládá ve slovo a zapisuje do křížovky po jednotlivých písmenech, čtení vět s různým počtem slov – žák určuje počet přečtených slov ve větě.

4. Orientace v textu

Učitel zadá sloupec a řádek, žák hledá slovo, určuje jeho slovní druh.

5. Nácvik čtení obtížných slov z textu

6. Vyhledávání slova „diplomat“ a jeho významu ve slovníku cizích slov – zápis do pracovního listu č. 1

7. Technika ANO – NE

Vychází z metod RWCT. Prostřednictvím této techniky žáci s rodiči zaujmou stanovisko k pravdivosti daného tvrzení nejdříve na základě své zkušenosti, poté po přečtení daného textu. Žáci spolu s rodiči hledají v textu věty, které vypovídají o správnosti – nesprávnosti tvrzení v daném textu.

Reflexe:

Které z aktivit se ti dařily?

Co se ti nedařilo?

Co Ti pomohlo při řešení situace?

Shrnutí:

Vytvoření myšlenkové mapy – životní události Karla IV.

- na velký arch papíru
- do pracovního listu č. 2 ve dvojici s rodičem

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl: Evokovat své dosavadní znalosti o daném tématu; vyhledávat informace ve třídě, zapamatovat si a zapsat informace, skládání obrázků, které jsou klíčovými slovy v textu (spojení obrázek slovo).

Technické zabezpečení: prostor ve třídě, na stěnách třídy vylepené části textu, se kterými pracujeme, práce ve dvojici (rodič – dítě), skládání obrázků, které jsou klíčovými slovy textu

Pomůcky a zdroje: tužky, text s nedokončenými větami, rozstříhané obrázky, lepidlo, papír

Metody a formy práce, popis aktivity:

Žáci dostanou text s nedokončenými větami. Odpovědi vyhledávají na vylepených lístcích na stěnách a spolu s rodiči zapisují do neúplných vět. Poté skládají rozstříhané obrázky, které jsou klíčovými slovy v textu.

Reflexe:

Podařilo se ti splnit úkol?

Která část úkolu byla pro tebe nejtěžší?

Co ti pomáhalo při čtení textu?

Shrnutí:

vytvoření pracovních listů

Popis vlastní aktivity č. 4:

Reflexe aktivit společné dílny

Cíle: rozpomínat se na známé informace a klást je do souvislosti k tématu pětিলístku, schopnost stručně a přesně shrnout téma a názor žáků do výrazů

Zdroje a příprava: Steelová, J. L., Meridith, K. S., Temple, Ch., Walter, S., Rozvíjíme kritické myšlení, příručka II: 1997. Žáci zapisují podle instrukcí učitele, poté si navzájem sdělují své zápisy, diskutují a zapisují.

- na velký arch papíru
- do pracovního listu č. 1

Metody a formy:

Metoda RWCT: Pětिलístek

- první řádek je jednoslovné téma, námět (podstatné jméno)
- druhý řádek je dvouslovný popis námětu, jak je vidí žák (popis – Jaký byl?)
- třetí řádek je sestavena ze tří slov vyjadřujících dějovou složku (Co dělal?)
- čtvrtý řádek je věta o čtyřech slovech, vztahujících se k námětu (věta o Karlu IV.)
- pátý řádek je jednoslovné synonymum, které rekapituluje podstatu námětu

4.2.3 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 23

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením speciálního pedagoga, absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“. Obsahovou náplní dílen jsou metody a postupy práce při reedukaci dyslexie a dysgrafie, které je možné aplikovat v přirozeném prostředí žáků.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost. Podpora dítěte při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení - dyslexie, dysgrafie, dysortografie.
Cílová skupina	integrování žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním 7. a 8. ročníků ZŠ

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Tři přání

Cíl: Posílit pocit důležitosti pravidelné společné komunikace rodičů s dětmi, vzájemné pochopení, pocit radosti z úspěchu, znát přání a touhy dětí.

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje: flipchart, papíry A4, fixy, pastelky, Vopel, P: Skupinové hry pro život

Forma: práce ve dvojicích rodič - dítě

Popis aktivity: Žáci mají napsána 3 slova, na která se snaží spolu s rodiči z těchto slov vytvořit krátké vypravování. Po ukončení aktivity žáci vypravování přečtou.

Reflexe: Sdělování společných dojmů, rozbor poznatků (co jim dělalo největší problém a jaký pocit měli ze společné práce).

Závěr: Vytváření pohodové atmosféry a hlavně podpory a pohlazení dítěte.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Rozvoj čtení s porozuměním, aktivní práce s textem, práce s informacemi a naučnými texty.

Popis vlastní aktivity č. 1:

Cíl: Práce s textem – pochopení obsahu čteného textu.

Technické zabezpečení:

kopie výchozího textu „Kněz Lautner byl nespravedlivě upálen“

Pomůcky a zdroj:

Pokorná, V.: Teorie a náprava VPU a chování, Jucovičová, D., Žáčková, H.: Reedukace vývojových poruch učení u dětí, Šup, R.: Učíme se číst s porozuměním

Metody a formy práce, popis aktivity:

práce ve dvojicích rodič – dítě

Žáci dostanou výchozí text:

- a) mají za úkol potichu článek přečíst a zakroužkovat správnou odpověď
- b) najít osoby, které v článku vystupují a určit, která osoba je v článku nejdůležitější

Reflexe: Zjištění, jak pozorně jsme text četli a zda jsme v něm našli ty správné informace?

Shrnutí: Protože v naší skupině nebyly děti s nejtěžší formou dyslexie, mohly jsme si dovolit, dát dětem číst text jako první aktivitu. Roli rovněž hraje věk dětí. V naší skupině byly děti v průměru třináctileté. Rodičům zde bylo doporučeno, jak mají s dětmi vyhledávat podstatné informace zejména v naukových předmětech.

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl: Rozvoj sluchové percepce, rozvoj koncentrace pozornosti.

Technické zabezpečení: flipchart

Pomůcky a zdroje: Pokorná, V: Náprava poruch učení, Jucovičová, D. Reedukace vývojových poruch učení u dětí, listy Koncentrace pozornosti, Zelinková, O.: Koncentrace pozornosti, napsané věty na kartách

Metody a formy práce, popis aktivity: frontální práce

1. Učitel říká postupně řadu slov s různou intonací a upozorňuje, jak může tato intonace změnit význam jednotlivých slov.
2. Učitel vyťukává jednotlivé takty a žáci mají za úkol napodobit a postupně přidává vyťukávání nohou.
3. Žáci obdrželi pracovní listy, do kterých měli umístit body přesně podle předlohy.

Reflexe: Při rozeznávání melodie a vytleskávání rytmu je uplatněn multisenzoriální přístup – taktilní vjem spolu se sluchovým vnímáním. Toto cvičení bylo pro žáky velmi náročné, zejména při spojení pohybu ruka - noha se současným vyťukáváním rytmu. Rodičům bylo doporučeno, ať tato cvičení zařazují do domácí přípravy.

Shrnutí: Při rozvíjení sluchového vnímání se zaměřujeme na nácvik naslouchání, cvičení sluchové orientace, sluchové paměti, sluchového rozlišování, sluchové analýzy a syntézy, ale i vnímání a reprodukci rytmu. Při nedostacích ve sluchovém vnímání má dítě při nácviku čtení obtíže se spojením hláska-písmeno, těžce tvoří slabiky a slova, hůře rozlišuje jednotlivé hlásky ve slovech. Obtíže ve sluchovém vnímání se mohou negativně promítat i do výslovnosti. Obdobné chyby se pak objevují také v písemném projevu.

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl: Rozvoj prostorové orientace, rozvoj manipulační činnosti.

Technické zabezpečení: dřevěné a papírové makety hlavolamů

Pomůcky a zdroj: Jucovičová, D.: Reedukace vývojových poruch učení u dětí

Metody a formy práce, popis aktivity:

Práce ve skupinách: Žáci se rozdělí do skupin po dvou a společně se snaží složit dřevěný a papírový hlavolam.

Reflexe: Prostorovou orientaci nacvičujeme pomocí tělesného schématu. Orientace v prostoru významně ovlivňuje školní úspěšnost dítěte při výuce čtení a psaní.

Shrnutí: Uvědomění si významu nácviku prostorové orientace pro běžný život.

Popis vlastní aktivity č. 4:

Cíl: Reedukace dysortografie

- a) Šifra
- b) Smyslové hry

Technické zabezpečení: nástěnné obrazy Slovní druhy, mluvnické kategorie, gramatické přehledy, gramatické portfolio.

Pomůcky a zdroj: Jucovičová, D.: Reedukace vývojových poruch učení u dětí, Šikulová R., Rytířová V.: Pohádkové příběhy k zábavě i k učení, prac. listy pro žáky s textem „Jak medvídek prohnal včely“, Koten T.: Škola v pohodě?, pomůcky pro smyslovou výchovu

Metody a formy práce, popis aktivity:

Práce ve skupinách:

1. při práci s textem žáci měli za úkol najít slova, těmto slovům přiřadit odpovídající číslo a poté vypočítat příklad a vyřešit tajenku
2. určit podle vůně, o kterou vůni se jedná a co nám to připomíná

Reflexe: Při reedukaci dysortografie vycházíme především z konkrétních obtíží dítěte (rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek, rozlišování sykavek, rozlišování hranic slov v písmu, vynechávání, přehazování slov, gramatické chyby...).

Shrnutí: Reedukace dysgrafie je často velmi náročná, dlouhodobá. Pokud reedukace zcela neodstraní obtíže dítěte, pak je na místě co nejdříve naučit děti používat kompenzační mechanismy a pomůcky (tiskací formy písma, počítač, diktafon). Při veškeré reedukační činnosti zapojovat co nejvíce smyslů. Multisenzoriální přístup je nezbytný a nejvíce efektivní.

4.2.4 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 24

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením pedagogického pracovníka, absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“, školního psychologa a asistenta pedagoga.
Cíle aktivity	Získat rodiče pro spolupráci se školou. Ukázat, jak s dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rozvoj dovedností a kompetencí podle typu VPU (dyslexie, dysortografie).
Cílová skupina	5 žáků s VPU a jejich zákonný zástupce (žáci 4. a 6. roč. ZŠ s diagnostikovanou dyslexií a dysortografií)

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Prezentace v PowerPoint, Logico Piccolo

Cíl: Osvětlit rodičům problematiku VPU, motivovat rodiče i jejich děti k společné práci na tomto projektu.

Technické zabezpečení: PC, projekční technika, fotoaparát, tabulky Logico Piccolo

Seznámení rodičů s problematikou VPU, školní psycholog připravil prezentaci, kde osvětlil rodičům, jak pracovat s dětmi s VPU, seznámil je s metodami práce s dětmi s VPU, novými trendy apod. Děti mezitím pracovaly pod dohledem metodika s tabulkami Logico Piccolo. Na pracovních listech s obrázky, vložených do tabulky, děti pomocí barevných knoflíků přiřazují odpovědi podle situace, která se na obrázku vyskytuje. Následným otočením listu dítě ihned zjistí, zda pracovalo úspěšně.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění cílů stanovených pro Společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1, č. 2: Práce na PC, Kimova hra

Cíl: Cvičení zrakové paměti, rozvoj pravolevé orientace.

Technické zabezpečení: PC, fotoaparát

Pomůcky a zdroje: program Pexesa pro celou rodinu (Terasoft)

Metody a formy práce, popis aktivity: Kimova hra: Pracuje jeden žák, pod vedením pedagoga. Rodič pozoruje, postupně převezme úlohu pedagoga. Učitel nastaví příslušný program, zadá a vysvětlí úkoly: Na monitoru se zobrazují obrázky (téma – zvířata, dopravní prostředky, nářadí, postavy apod.) Děti v časovém limitu cca 50 s. soustředěně pozorují obrázky a snaží se jich co

nejvíc zapamatovat. Poté se obrázky zakryjí a dítě hádá jejich umístění. Obměny: lze nastavit časový limit, stupeň obtížnosti, počet hráčů apod.

Pexeso: Opět hra s obrázky podle zvoleného tématu. Žák si prohlédne dané obrázky, po skrytí se kliknutím snaží najít dvojice. Výsledky hry jsou ukládány do tabulky. Obměny: lze nastavit časový limit, stupeň obtížnosti, počet hráčů apod.

Reflexe:

Práce na počítači je pro děti zábavná. Kromě rozvíjení dovedností, které jsme si dali za cíl, žák procvičuje i jemnou motoriku (pohyb myši na přesně určené místo). Rodiče mohou cvičení na počítači s dětmi provádět i v rámci domácí přípravy.

Shrnutí:

Úroveň zrakové paměti je ovlivněna věkem dítěte, motivací, zájmem.

Popis vlastní aktivity č. 3: Rozlišování slabik di – dy – ti – ty

Cíl: Procvičit s dětmi správnou a zřetelnou výslovnost, spojit sluchové rozlišování s hmatovým vjemem.

Technické zabezpečení: fotoaparát

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): tvrdé a měkké kostky, Cvičení pro dyslektiky II. (O.Zelinková, str. 1, 6, 7,10)

Metody a formy práce, popis aktivity:

Pracují dva žáci pod vedením pedagoga, rodič pozoruje, naslouchá, kontroluje své dítě.

P: Přečte z pracovního listu zadání úkolu, vysvětlí, předvede.

Ž: Plní zadané úkoly: čte slova nahlas se současným zmáčknutím příslušné kostky (tvrdá=tvrdá slabika, měkká=měkká slabika), následně podtrhává barevně, na dalším listě dopisuje příslušné i/y.

Reflexe:

Žák se soustředí na správnou výslovnost a zároveň jeho hmatový vjem podporuje sluchové rozlišování. Rodičům je vhodné ukázat, jak procvičovat doma.

Shrnutí:

Chyby v rozlišování tvrdých a měkkých slabik patří mezi specifické dysortografické chyby. Jejich příčinou je nejčastěji nedostatečné sluchové rozlišování a nesprávná výslovnost. Reeducace je účinná při pravidelném procvičování. V případě, že se obtíže objeví znovu, je třeba se vrátit a zopakovat daná cvičení.

Popis vlastní aktivity č. 4: Rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek, práce s textem

Cíl: Rozvíjení dovednosti rozlišovat délku samohlásek, čtení souvislého textu s následnou reprodukcí, obrázkový rébus. Motivovat dítě ke čtení doma.

Technické zabezpečení: fotoaparát, bzučák (2-3 ks)

Pomůcky a zdroje (*použitá literatura*): Cvičení pro dyslektiky I. (O.Zelinková, str. 1, 7), Když dětem nejde čtení 2 (S.Emmerlingová, str. 31, 32)

Metody a formy práce, popis aktivity:

Pracuje jeden, popř. dva žáci pod vedením pedagoga, rodič pozoruje, naslouchá.

P: Přečte z pracovního listu zadání úkolu, vysvětlí, předvede.

Ž: Vytukává zapsaný rytmus pomocí bzučáku, čte potichu a následně nahlas slova s doprovodem bzučáku.

P. Přečte úkoly k souvislému textu, pak dává otázky k textu.

Ž: Čte nahlas souvislý text, následně reprodukuje, odpovídá na zadané otázky. Pracuje s obrázkovými rébusy.

Reflexe:

Žák zapojuje do cvičení co nejvíce smyslů – sluch, hmat, zrak, motoriku. Sluchové vnímání podporujeme zřetelnou artikulací se zdůrazněním dlouhé samohlásky. Rodičům předvádíme, jak procvičovat doma.

Shrnutí:

Příčinou častých chyb v kvantitě samohlásek je především nedostatečně rozvinuté sluchové vnímání, neschopnost spojit sluchový vjem s grafickým tvarem, poruchy ve vnímání a reprodukci rytmu, obtíže v soustředění apod. Při reedukaci platí pravidlo – méně, ale často a pravidelně.

3. SEZNÁMENÍ RODIČŮ S WEBOVÝMI STRÁNKAMI, PRÁCE S ORFFOVÝMI NÁSTROJI

Cíl: Seznámit rodiče s webovými stránkami, zabývajících se problematikou VPU. Rozvoj vnímání rytmu a pravolevá orientace a orientace v prostoru u dětí.

Technické vybavení: PC, projekční technika, Orffovy nástroje

Školní psycholog seznámil rodiče s webovými stránkami www.proskoly.cz, přidělil rodičům přístupová hesla do systému a vysvětlil, jak mohou na těchto stránkách pracovat se svými dětmi. Dále je seznámil s webovými stránkami, které se zabývají problematikou VPU, nabídkou pomůcek a učebnic pro děti s VPU, např.: www.dyscentrum.org., www.tobiasucebnice.cz., www.gemis.cz.

Práce dětí s Orffovými nástroji.

Vnímání a reprodukce rytmu:

1. Učitel vytleskává rytmus a zároveň vyslovuje krátké a dlouhé slabiky TÁ, TY (pracujeme ve $\frac{3}{4}$ taktu).

Děti opakují danou rytmickou skupinu (1 takt) na Orffovy nástroje s vyslovováním TÁ, TY.

2. Děti se zavřenýma očima poslouchají, odkud přichází vytleskávaný zvuk.

3. Udržování rytmu podle vytleskávání učitele.

Reflexe:

Dobrý začátek každé reedukace lze navodit zadáváním cvičení, která zdánlivě nemají se čtením a psaním nic společného. Taková cvičení však posilují psychiku a jsou důležité pro rozvoj požadovaných dovedností. Vybíráme taková cvičení, která žáci zvládnou.

Shrnutí:

Sluchová paměť u některých dětí není dostatečně rozvinuta a je jednou z příčin obtíží ve sluchové percepci. U začínajících čtenářů může být i překážkou při skládání slabik a slov.

Vnímání a reprodukce rytmu souvisejí se sluchovou percepcí a úrovní motoriky, ovlivňují písemný projev. Děti, které mají obtíže v této oblasti, se často dopouštějí specifických dysortografických chyb, poruch výslovnosti a selhávají i ve cvičeních pravolevé orientace.

Zvládnutí pravolevé a prostorové orientace je důležité nejen pro školní dovednosti, ale především pro život. Předpokladem je určitá psychická zralost, rozvoj zrakového vnímání a vliv nácviku.

4.2.5 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 25

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak je možno s dítětem pracovat při domácí přípravě, vhodnou motivaci, přiměřenou náročnost, jak pomáhat dítěti a podporovat je i při neúspěchu.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rámec aktivity podle ŠVP ZV: Rozvoj dovedností a kompetencí dle typu VPU – dyslexie, dyskalkulie... Rozvoj zrakové analýzy a syntézy, čtení s porozuměním.
Cílová skupina	žáci 4.- 7. ročníku ZŠ s VPU

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity:

Cíl: Posilovat důležitost pravidelné spolupráce rodiče a dítěte, vhodné komunikace.

Technické zabezpečení: lavice po dvou do kruhu, třída

Pomůcky a zdroje: srdíčka vystřižená z růžového papíru, fixy, psací potřeby, literatura viz výše

Popis aktivity:

Pedagog navodí atmosféru, vysvětlí činnost.

Každá dvojice na dvojité srdíčko nakreslí nebo napíše, co společně v minulém týdnu dělali, co je na společné práci bavilo a potěšilo.

Za každou splněnou aktivitu v rámci společné dílny si natisknou razítko s vesmírnou tematikou na raketu vystřiženou z tvrdého papíru.

Reflexe: Komunikace o zpracovaném úkolu, sdělí si dojmy a pocity.

Závěr: Navodit pozitivní atmosféru pro další činnosti společné dílny.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Rozvoj zrakové analýzy a syntézy, čtení s porozuměním, časová souslednost.

Forma: Žák s rodičem pracuje ve dvojici, individuálně se jim věnuje pedagog každého stanoviště (aktivity). Stanoviště jsou umístěna v kruhu.

Popis vlastní aktivity č. 1:

Cíl: Rozvoj čtení s porozuměním, rozvoj zrakové analýzy a syntézy.

Technické zabezpečení: uspořádání lavic

Pomůcky a zdroje: sada kartiček, papír, fixy, lepidlo, razítka na raketku (odměna)

Metody a formy práce, popis aktivity: Práce ve skupině, žáci skládají smysluplné věty pomocí slov na kartičkách), po správném vytvoření vět celou větu společně s rodičem nahlas přečtou.

Další aktivitou bylo rozluštění přesmýknutých slov. Děti společně s rodiči měli natištěných několik slov s různě přeházenými písmeny. Přesmýknutí bylo u každého slova uděláno jiným způsobem. Cílem bylo přečíst a zapsat smysluplná slova (vesmírná tematika).

Reflexe: Rozhovor o splnění úkolů.

Shrnutí: : pochválit žáky za plnění úkolů, ocenit dílčí úspěchy, za splnění aktivity natisknout razítko na papírovou raketku

Popis vlastní aktivity č. 2:

Cíl: Rozvoj čtení s porozuměním, rozlišování figury a pozadí, rozvoj zrakového vnímání.

Technické zabezpečení: uspořádání lavic do kruhu po dvou

Pomůcky a zdroje: listy se slovy, které vystupují z textu, razítka na papírové rakety (odměna)

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojici (zákonný zástupce, žák), dítě se společně s rodičem pokouší rozlišit figuru a pozadí (přečíst text, slova s vesmírnou tematikou)

Reflexe: Spočítají si správně přečtená slova.

Shrnutí: pochválit žáky za plnění úkolů, ocenit dílčí úspěchy, natisknout razítko za splněnou aktivitu

Popis vlastní aktivity č. 3:

Cíl: Rozvoj zrakového vnímání, čtení s porozuměním.

Technické zabezpečení: pracoviště pro žáka a rodiče

Pomůcky a zdroje: sada lístečků s názvy planet (pro dítě i rodiče) razítka na raketku (odměna)

Metody a formy práce, popis aktivity: Práce ve dvojici – rodič i dítě dostanou svou skupinku slov (názvy planet, i Pluto). Tři úkoly: 1) seřadit planety podle abecedy

2) seřadit planety podle vzdálenosti od slunce

3) rozdělit slova podle počtu slabik

+ Co víš o Plutu? Vhodné i pro procvičení učiva přírodopisu.

Popis jiné aktivity na tomto stanovišti: sestavit slova napsaná na kartičkách a různě rozstříhaná. Slova jsou opět s vesmírnou tematikou - kosmonaut, sluneční soustava.

Literatura: POKORNÁ, Věra: Předcházíme sklonům dítěte k dyslexii, dysgrafii, dyskalkulii. *Praha:*

BLUG, 30 s. ISBN 80-85635-47-X

Reflexe: Rozhovor – byli oba úspěšní stejně, žák (rodič) byl lepší a proč.

Shrnutí: pochválení za splnění úkolů, natisknout razítko za splněnou aktivitu

Popis vlastní aktivity č. 4:

Cíl: Číst s porozuměním smyslu, obsahu a významu přečteného, umět vytvořit rozkaz, přání, přiřadit správně větu k obrázku.

Technické zabezpečení: lavice, karta a rámeček ze souboru Logico Piccolo

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): Soubor „Čtení s porozuměním 3“, rámečky (LOGICO PICCOLO, Jáchym Zámečník)

Metody a formy práce, popis aktivity: Po motivaci pracují žáci samostatně na daném úkolu. Karta „Přeji si“ obsahuje krátký souvislý text. Na základě porozumění přiřazují žáci k jednotlivým obrázkům vhodnou větu.

Reflexe: Žáci si porovnají otočením karty správné odpovědi.

Shrnutí: Žáci porozumí nejen větám, ale i celému textu, upevní si zábavu formou techniku čtení, zopakují si určování rozdíl mezi přáním a rozkazem.

Závěr: pochválit žáky, pochválit každý dílčí úspěch, za splnění úkolu natisknout razítko

Popis vlastní aktivity č. 5:

Cíl: Procvičování slovní zásoby. Rozvoj dovedností a kompetencí dle typu VPU – dyslexie, dyskalkulie.
Rozvoj zrakové analýzy a syntézy, procvičení učiva matematiky.

Technické zabezpečení: uspořádání lavic

Pomůcky a zdroje (použitá literatura): několik příkladů, tabulka pro přiřazení písmene ke správnému výsledku, obrázek rakety s okénky, papír, fixy

Metody a formy práce, popis aktivity: Žáci i s rodiči počítají příklady na pamětné násobení a dělení mimo obor násobilky, poté přiřadí k výsledku správné písmeno. Při správném počítání a luštění dostanou děti název jednoho souhvězdí.

Reflexe: Rozhovor o plnění úkolu – úspěšnost...

Závěr: Pochválit žáky za plnění úkolů, ocenit dílčí úspěchy, za splnění aktivity natisknout razítko na raketku.

4.2.6 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 26

Motto: Rozumět znamená pomáhat.

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením speciálního pedagoga.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu, nutnost pravidelnosti a dohledu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování. Seznámit s pomůckami a odkazy na internetu.
Cíle kompetenční	Žáky vést k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě. Žák si má ujasnit, co se naučit a zopakovat.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáhnosti se ŠVP ZV: rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení – dysortografie, dyslexie.
Cílová skupina	integrování žáci s VPU, zákonní zástupci – žáci 6.- 8. ročníku ZŠ

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Ruce

Cíl: Navození příjemné atmosféry, založené na otevřenosti, vzájemné důvěře a pochopení. Rozvoj vhodné komunikace, spolupráce rodiče a dítěte. Rozvoj slovní zásoby, vyjadřovacích schopností, grafického projevu.

Technické zabezpečení: ve třídě – lavice ustavené do pěti řad po čtyřech, prázdné listy, voskovky

Pomůcky a zdroje: pracovní list – Spojené ruce – materiál z projektu Integrace na druhou, voskové pastelky, psací potřeby

Forma: práce ve dvojicích dítě – rodič/e

Popis aktivity: Každá dvojice má před sebou čistý list a ostatní pomůcky. Pedagog navodí atmosféru vhodnými otázkami: „Co máte na své mamince/vašem dítěti rádi? Co obdivujete? Co Vám dělá radost?“

Žáci ani rodiče neodpovídají, zatím, co obkreslí svou ruku na připravená arch papíru, promýšlí si své odpovědi. Následně si vymění papíry se svými obrysy ruky a doplňují své odpovědi do pro ně vhodných míst (prsty, dlaň), vybírají si barvu pro své sdělení, mohou i dokreslit symbol aj. Pak si listy vymění a přečtou.

Reflexe: Rodič s dítětem budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity. Chráníme soukromí každé rodiny. Pedagog pozoruje práci dvojic, pomáhá návodnými otázkami: „Potěšila Vás společná práce? Dozvěděli jste se něco, co jste nevěděli?“ Pedagog zajistí bezpečné prostředí – nenutí k odpovědím, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít.

Závěr: Navození pozitivní atmosféry. Motivace pro pravidelná domácí sezení, vytváření pohodové atmosféry, podpory a pohlazení dětí.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Při domácí přípravě je nutností asistence rodičů, upřesnění instrukcí k zadání úkolu, poskytnutí času na vypracování a kontrolu, ohodnocení výsledků a to vždy, obzvlášť při práci navíc.

Popis vlastní aktivity č. 1: Gramatické cvičení

Cíl: Jak pracovat se zadáním úkolu, jak vybrat to nejdůležitější, vytvoření tabulky pro shrnutí zadání, jak pracovat s gramatickým pravidlem, jakým způsobem provádět kontrolu, práce s gramatickým přehledem pravidel českého pravopisu, vytvoření pomůcky pro rychlé vyhledávání gramatických pravidel.

Technické zabezpečení: uspořádání lavic, pracovní list 1, manuál pro rodiče, tužky, guma, gramatický přehled českého jazyka, Pravidla českého pravopisu, prezentace

Pomůcky a zdroje: Zelinková, O: Poruchy učení, Portál 1994

Pokorná, V.: Teorie, diagnostika a náprava vývojových poruch učení, Portál 1997

Badegruber, B.: Otevřené učení ve 28 krocích

Pravidla českého pravopisu

Metody a formy práce, popis aktivity:

Podle pokynů metodika práce ve dvojicích dítě – rodič, samostatně podle tempa dítěte, dítě pracuje s pracovním listem, rodiče využívají připravený manuál s pokyny.

Aktivita simuluje domácí úkol. Ukazuje rodiči nutnost dohledu a pomoci při vyhledání pravidla, při jeho aplikaci, ukazuje, jak si mohou vytvářet pomůcky pro kontrolu, které jim usnadní jejich práci.

Pracovní list 1 – viz přílohy

zadání pro zopakování gramatického pravidla, vede dítě k použití PČP, přehledu gramatiky, v manuálu pro rodiče je kladen důraz na práci se zadáním, připraveny pomůcky pro kontrolu zpracování zadání a práci s PČP

Reflexe: Rodič s dítětem pracuje, řídí jeho činnosti, vysvětluje, pomáhá, ukazuje, jak pracovat s pravidly, přehledem, kontroluje slovní popis, podporuje, chválí. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje.

Shrnutí: Je dobré, když dítě říká, co dělá, protože slovní popis činnosti napomáhá k lepšímu zvládnutí úkolu i zapamatování. Ukázat, jak může rodič s dítětem provádět domácí úkol či učivo procvičovat. Nutnost opakování a automatizace gramatických pravidel. Navození pozitivní atmosféry, důvěry, opory.

Popis vlastní aktivity č. 2: Jak zlepšovat čtení

Cíl: Poskytnout rodičům náměty a inspiraci jak rozvíjet čtenářské dovednosti, jak je lze úspěšně uplatnit v domácím prostředí.

Technické zabezpečení: uspořádání lavic, pracovní list 2-3, manuál pro rodiče, Slovník spisovné češtiny

Pomůcky a zdroje: Zelinková, O.: Poruchy učení

Mikolášová, L.: Křížovkářské vyprávění

metodický portál: <http://dum.rvp.cz/materialy/krizovkarske-vypraveni/index.html>

Mikolášová, L.: Neboj se pravidel

metodický portál: <http://dum.rvp.cz/materialy/neboj-se-pravidel/index.html>

Metody a formy práce, popis aktivity: - viz. přílohy

podle pokynů metodika práce ve dvojicích dítě – rodič, samostatně podle tempa dítěte, rodiče využívají připravený manuál s pokyny

Pracovní list

Úkol 1 - **Vyprávění s tajenkou**

V textu jsou některá slova nahrazena opisem, úkolem je tento opis nahradit jedním slovem a doplnit do textu.

Úkol 2 - **Upravené texty**

Vypuštěním nebo přidáním písmene, jeho záměnou vzniknou slova jiného významu, cvičení pozornosti, úkolem je vybrat správné slovo.

Úkol 3 - **Doplňování**

Doplň chybějící písmena, aplikuj gramatická pravidla.

Úkol 4 - **Čteme různě tištěné texty**

Čtení v duetu. Střídavé čtení.

Reflexe: Rodič s dítětem pracuje, komunikuje, kontroluje, případně vysvětluje. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje. Ukázat, jak může rodič hravou formou s dítětem doma procvičovat čtení.

Shrnutí: Děti s obtížemi ve čtení se příliš soustředí na technickou stránku výkonu, obsah textu často uniká. Obtíže se potom projeví nejen tím, že dítě není schopno vyprávět obsah přečteného článku, ale má potíže např. v matematice při řešení slovních úloh a ve všech předmětech, kde má získávat informace čtením textu. Navození pozitivní atmosféry, důvěry v rodině.

Popis vlastní aktivity č.3: Počítač může být náš pomocník

Cíl: Jednou z metod nácviku může být také práce s osobním počítačem. Hravá cvičení mohou posilovat motivaci k učení. Zároveň se mohou zlepšovat některé psychické funkce, jako je pozornost a paměť. Ukázat možnosti procvičování nejen s výukovými programy, ale i s dalšími odkazy internetových adres.

Technické zabezpečení: pracovní místa s počítači, internetové odkazy, učitelská PC sestava, dataprojektor, plátno

Pomůcky a zdroje: Zelinková, O.: Poruchy učení

Metody a formy práce, popis aktivity: podle pracovních pokynů práce ve dvojicích – dítě – rodič, samostatně podle tempa dítěte

Reflexe: Rodič s dítětem pracuje, komunikuje, případně vysvětluje, kontroluje jeho samostatnou

práci, chválí, podněcuje k plnění dalších úkolů. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje.

Shrnutí: Návod jak pomáhat dítěti při domácí přípravě. Domácí příprava s dítětem je náročnější, vyžaduje i umění užívat počítač. Práce s osobním počítačem je pro dítě velmi přitažlivá a zajímavá. Většina výukových programů a didakticky vhodných her nabízí četné varianty úkolů, které odpovídají dětské psychice. K jednotlivým úkolům se může kdykoliv vrátit a procvičovat je tak často, až dojde k dokonalému zvládnutí daného problému. Má pocit, že si hraje a baví, což ho vede k uspokojení a relaxaci. Za svůj výkon zodpovídá jen sám sobě, chce být úspěšný pro svůj dobrý pocit a ne kvůli klasifikaci.

4.2.7 METODICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ DÍLNY č. 27

Motto: „Pokrok, nikoli dokonalost.“

Téma	Společné činnosti žáků s VPU a jejich rodičů pod vedením absolventa vzdělávacího programu „Náslechové hodiny“.
Cíle aktivity	Získat zákonné zástupce pro spolupráci se školou. Ukázat rodičům, jak se svým dítětem pracovat při domácí přípravě, jak vhodně dítě motivovat, akceptovat přiměřenou náročnost, poskytnout pomoc, podpořit dítě i při neúspěchu. Nabídnout rodičům vhodné metody pro domácí přípravu s dítětem na vyučování.
Cíle kompetenční	Vést žáky k dodržování vymezených pravidel při domácí přípravě.
Cíle oborové	Rámec aktivity v souvztáhnosti se ŠVP ZV: rozvoj dovedností a kompetencí dle typu vývojové poruchy učení dyslexie, dysortografie.
Cílová skupina	integrování žáci s VPU 7.ročník ZŠ

1. POZITIVNÍ MOTIVACE

Popis motivační aktivity: Spojené ruce

Cíl: Posilovat důležitost pravidelné spolupráce rodiče a dítěte, vhodné komunikace.

Technické zabezpečení: 5 lavic uspořádaných do kruhu

Pomůcky a zdroj: papíry A4 bílé, fixy, voskové pastelky, psací potřeby

Forma: práce ve dvojicích

Popis aktivity: Každá dvojice má před sebou 1 list A4 a další pomůcky – viz výše.

Pedagog navodí atmosféru pro všechny: „Jak se Vám dařilo poslední týden ve škole, doma, ve volném čase? Kolik času jste spolu mohli strávit (rodič a dítě)?“

Žáci ani rodiče neodpovídají, odpovědi promýšlí, následně řeší dle zadání v následujícím úkolu.

Úkol:

Žáci - na levou polovinu A4 obkreslí fixem nebo pastelem svou levou ruku s roztaženými prsty a do dlaně nebo i prstů budou vpisovat: Co mi udělalo radost v tomto týdnu.

Rodič - na pravou polovinu obkreslí svou pravou ruku tak, aby se palce obou dotýkaly (v případě dětí leváků budou pracovat zrcadlově obráceně) a pak do dlaně i prstů vpisuje (3 a více informací): Čím mě dítě potěšilo, překvapilo, pohládilo na duši.

Reflexe:

Rodič s dítětem: budou komunikovat o zpracovaném úkolu, navzájem si sdělovat dojmy a pocity, rozebírat poznatky....

Pozn.: Jednotlivé výtvary neporovnávat navzájem – chránit soukromí každé rodiny!

Pedagog: pozorování práce dvojic, pomoc s návodnými otázkami ...

„Dozvěděli jste se něco, co jste nevěděli? Potěšila Vás společná práce? Co Vám přinesla? Budete si umět na sebe najít každý týden čas na zopakování této činnosti?“

Nenutit k odpovědím – zajistit bezpečné prostředí, spolupracuje jen ten, kdo bude chtít...

Nabídka:

Možnost obměny doma: - rozšířit na další členy rodiny (otec, prarodič...)

- změny zadání - (Co očekáváš, Co by ti udělalo radost....?
- Co se ti nelíbilo, Co by se dalo změnit....?)

Závěr: Snaha o motivaci, která by vedla k pravidelné spolupráci rodiče a dítěte.
Navodit pozitivní atmosféru pro další následující činnosti.

2. SPOLEČNÁ PRÁCE ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Cíle: Naplnění stanovených cílů společné dílny.

Popis vlastní aktivity č. 1: Skrývačka

Cíl: Orientace v textu, upevnění vyjmenovaných slov.

Technické zabezpečení: lavice uspořádané do kruhu

Pomůcky a zdroje: pracovní list se sadou skrývaček s vyjmenovanými slovy T.Koten: Škola? V pohodě!, Most 2006

Metody a formy práce, popis aktivity: práce ve dvojicích

Žáci obdrží pracovní list se sadou skrývaček – vyjmenovaná slova. Úkolem žáka je najít a podtrhnout všechna vyjmenovaná slova, která se v textu skrývají.

Instrukce: Vyhledej vyjmenovaná slova – zvířata a rostliny:

Je to takový malý a slabý kluk.

Na chodbě visí seznamy školáků.

Zdenko, bylas dnes hodná?

Líbí se mi bratrovy dravé ryby.

Nový ryč byl velmi ostrý.

Pavel Lysý čekal na zastávce na autobus.

Ne, to pýr zaplevelil celé pole.

Utíkali jsme, ale slepý šel pomalu a opatrně.

Rokové kapely někdo neposlouchá?

Chlapci byli na výletě v Beskydech.

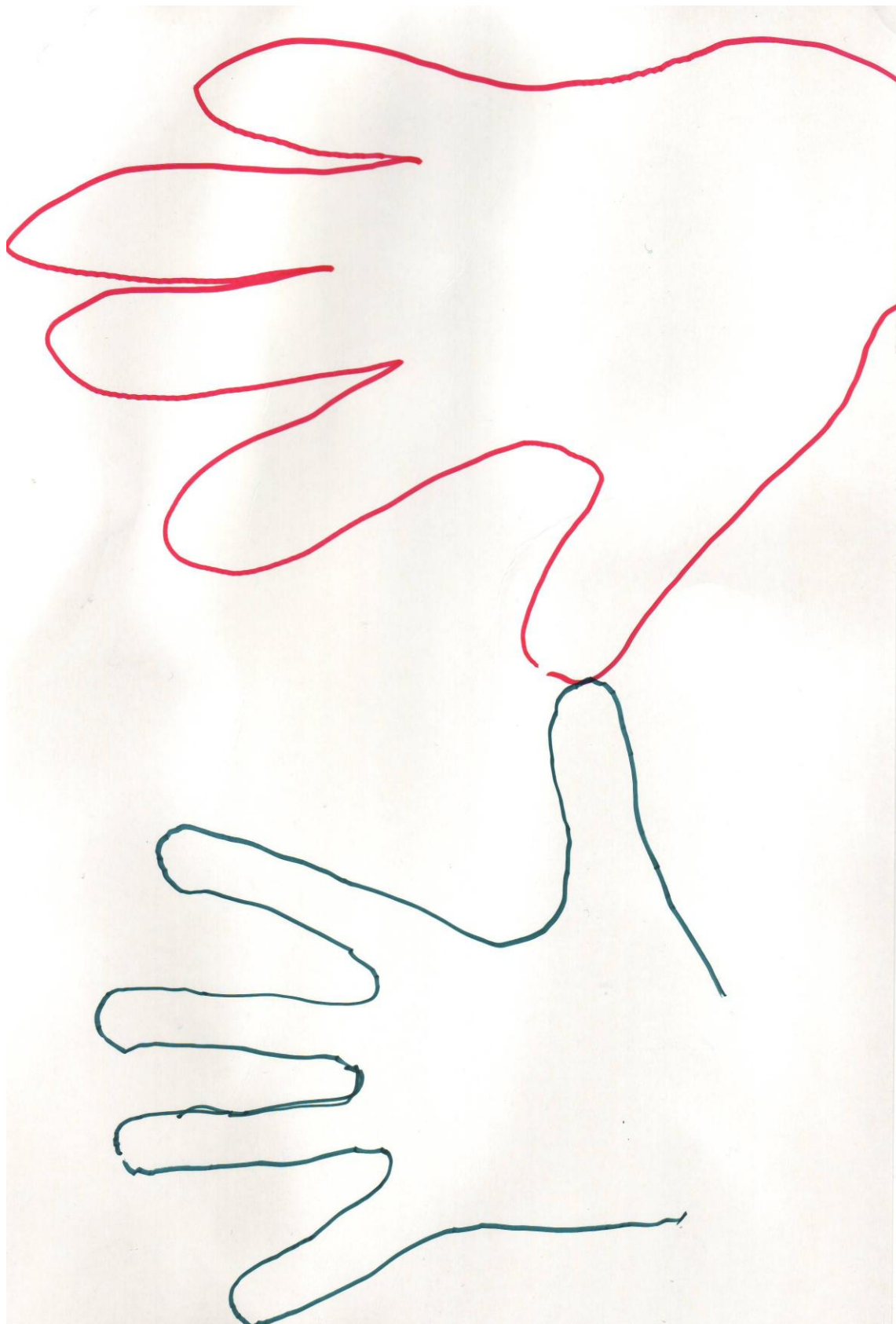
Reflexe: Rodič s dítětem pracuje, komunikuje, případně vysvětluje. Pedagog práci pozoruje, v případě potřeby pomáhá, vysvětluje, zdůvodňuje. Ukázat, jak může rodič hravou formou s dítětem doma učivo procvičovat.

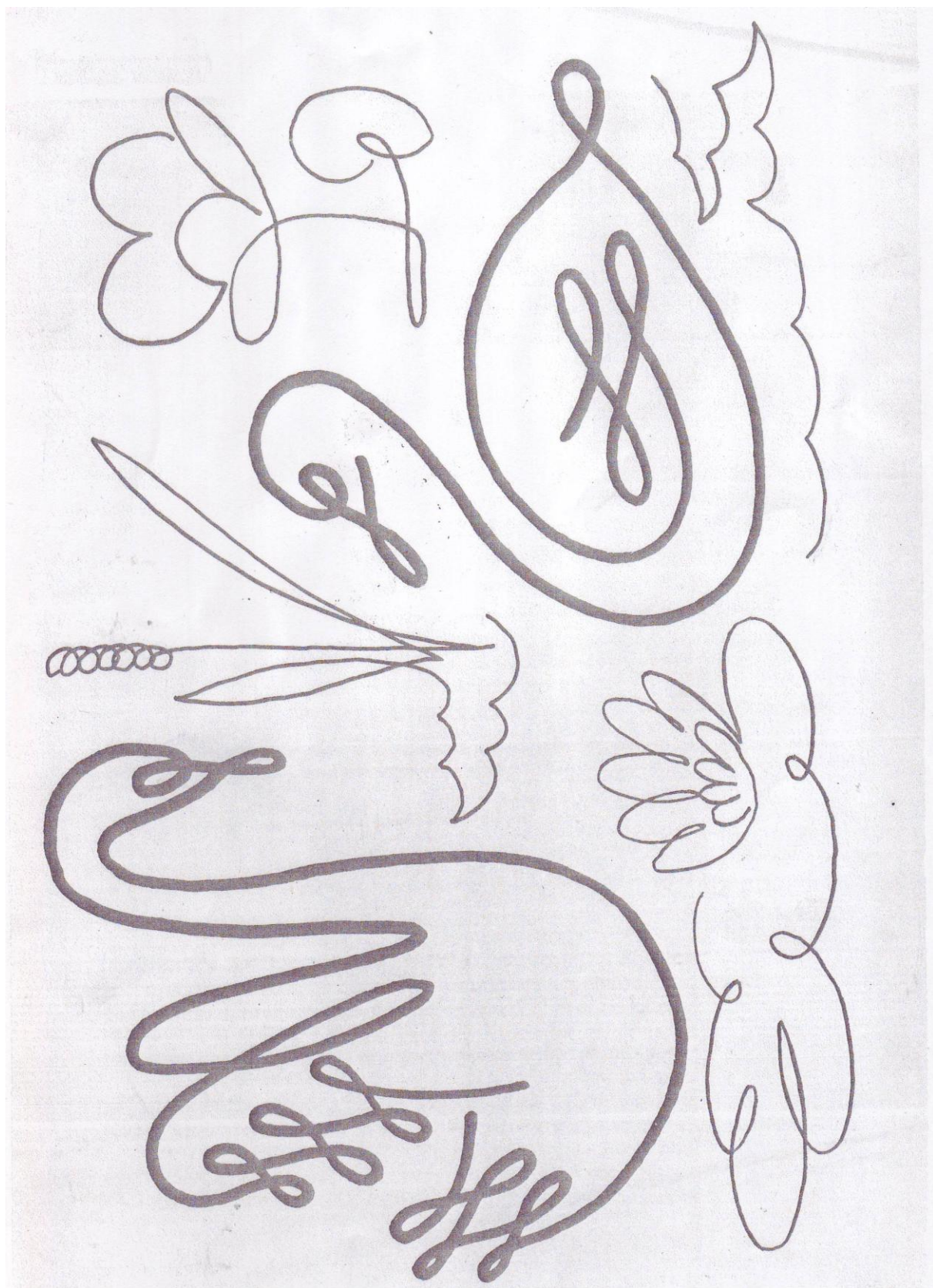
Proč jsme vyhledávali vyjmenovaná slova? Co mají společného?

Shrnutí: V textu jsme dnes hledali vyjmenovaná slova, která označují zvířata a rostliny. Vyjmenujme ještě jednou ještě jednou ty, které jsme našli.

5 Přílohy

5.1 Společná dílna č. 1

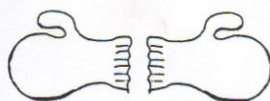

Vybarvi:

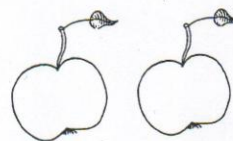
pravý rukáv

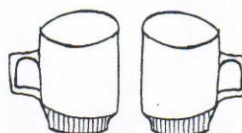
levou rukavici

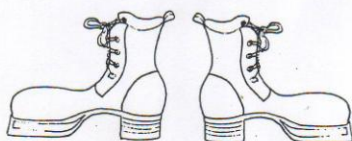
jablko vlevo

hrníček vpravo

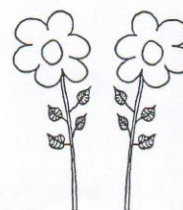
levou botu

pravou stranu sešitu

květinu vlevo

4

1. Obkresli správné tvary číslic a písmen.
2. Škrtni nesprávné tvary.

9e

NN

pP

??

6a

BB

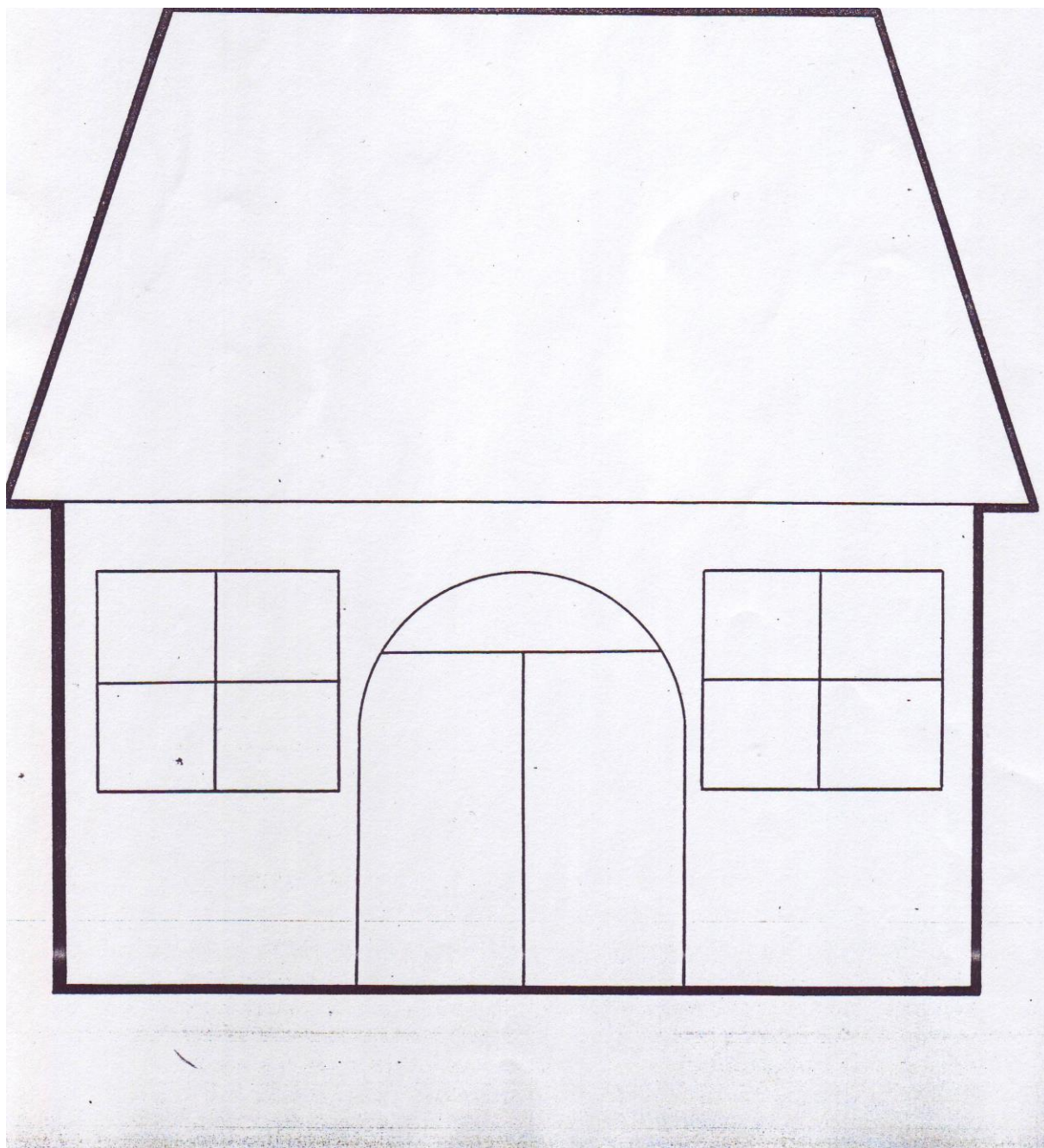
3e

ZZ

JL

Ss

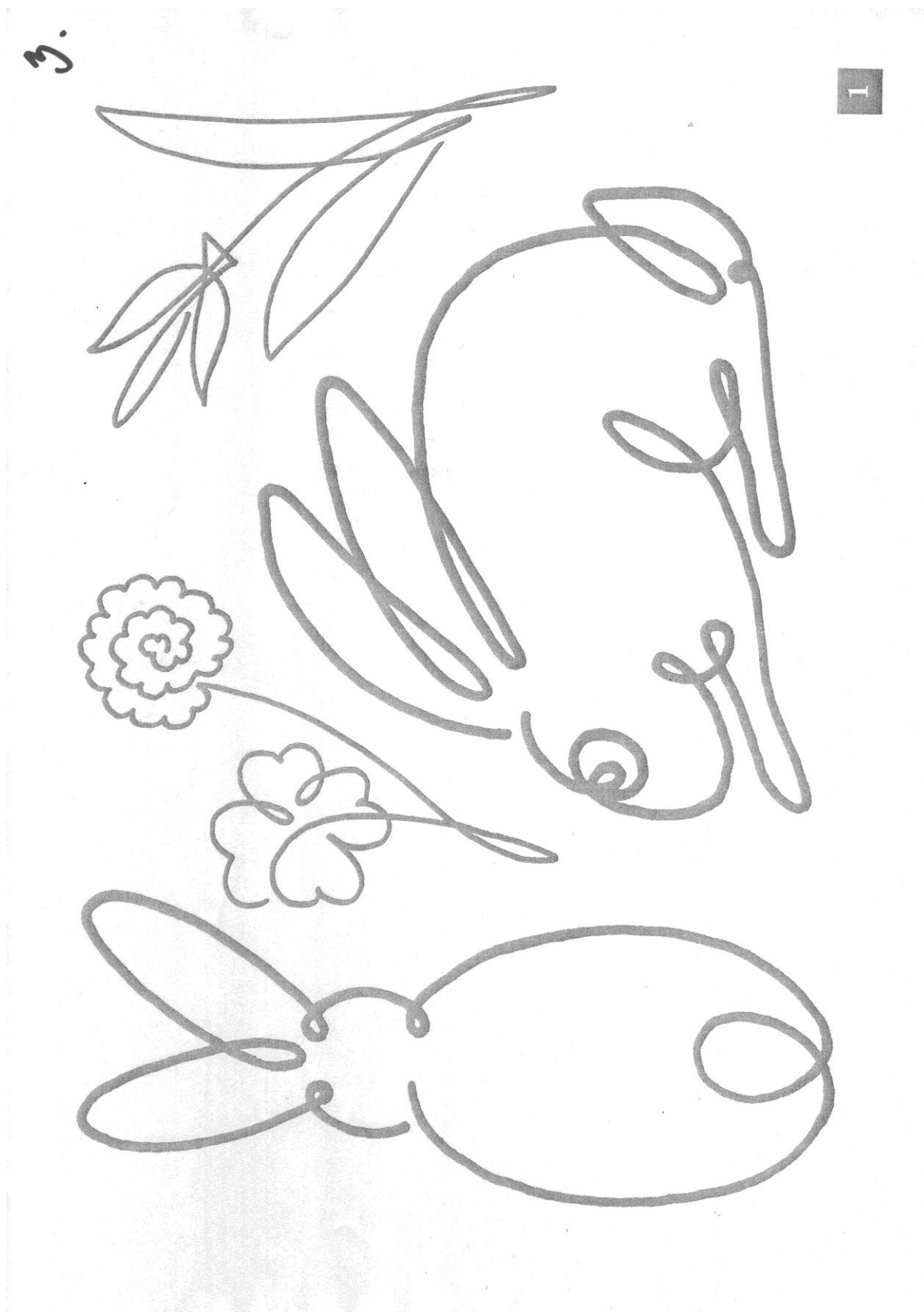
6

růže	žena	natírá	ráno
noha	hasiči	čilá	láme
mezera	raketa	talíře	řepa
baseka	kanape	peníze	zelí
lívance	cela		
vánoce	Cecilka	kalhoty	tykadlo
lodě	děda	daněk	někdo
doplave	veliká	káva	vana
nasype	pero	rosa	sasan
kytara	radost		

honí	hony	brání	brány
vody	vady		
zvony	zvoní		
hodí	hody		
pády	pádí		
listy	listí		
platy	platí		
letí	lety		
šaty	šatí		
vodí	vadí		
proudy	proudí		
soudí	soudy		

Aktivita 4

5.2 Společná dílna č. 2

Příloha č. 1 Čtenářská rozcvička. Tabulka slov typu: *cvi – čí -me*

	A	B	C	D
1.	cvič ení	krup ice	pracu je	dřev ě ný
2.	krav ata	provaz y	prodáv á	hlad ov ý
3.	čten á ři	gran á ty	bruč e la	h ra natý
4.	čmel á ci	pram ice	dlab ali	hlub ok ý
5.	trub ice	druž ice	hrab ala	svět ov ý
6.	svě d omí	krab ice	brod iti	klen ut ý
7.	bled u le	hřeb en y	drob ila	vlas at ý
8.	plam en y	tlum i če	čmár ala	zdař il ý
9.	břem en o	vteř ina	dřím ala	zlám an ý
10	stod ola	prom ě ny	blíž iti	sněh ov ý
11	hří b ata	kláv es a	stud u je	chlád iv ý
12	klad ina	trub ice	zdo b ila	břich at ý
	krabicečmáralaklávesačmáralazdařilábledulestudujechladivý			

1.	Přečti slova v druhém řádku	
2.	Přečti slova ve sloupci B	
3.	Přečti slovo uvedené pod souřadnicí C 7	
4.	Uveď souřadnice slova <i>vteřina</i>	
5.	Urči (sluchově) 3 písmeno ve slově <i>hříbata</i>	
6.	Ve slově <i>plameny</i> vyměň písmeno <i>l</i> na písmeno <i>r</i> . Jaké slovo vznikne?	
7.	Přečti slova z prvního řádku. Zkus je zopakovat z paměti	
8.	Vyznač hranice slov v posledním řádku	
9.	Vyťukej rytmu slov v posledním sloupci. Protahuj dlouhé samohlásky	
10.	Vyber si jedno slovo a motorickým pohybem předved' dle schémat písmen uvedených na tabuli	

Cvi	če	ní	kru	pi	ce	pra	cu	je	dře
vě	ný	kra	va	ta	pro	va	zy	pro	dá
vá	hla	do	vý	čte	ná	ři	bru	če	la
hra	na	tý	čme	lá	ci	pra	mi	ce	dla
ba	li	hlu	bo	ký	tru	bi	ce	dru	ži
ce	hra	ba	la	svě	to	vý	svě	do	mí
kra	bi	ce	kle	nu	tý	ble	du	le	hře
be	ny	dro	bi	la	vla	sa	tý	pla	me
ny	čmá	ra	la	zda	ři	lý	bře	me	no
vte	ři	na	dří	ma	la	sto	do	la	pro
mě	ny	blí	ži	ti	hří	ba	ta	klá	ve
sa	stu	du	je	kla	di	na	tru	bi	ce
zdo	bi	la	bři	cha	tý				

Příloha č. 3 „Běhací diktát“

Cvičíme na kladině

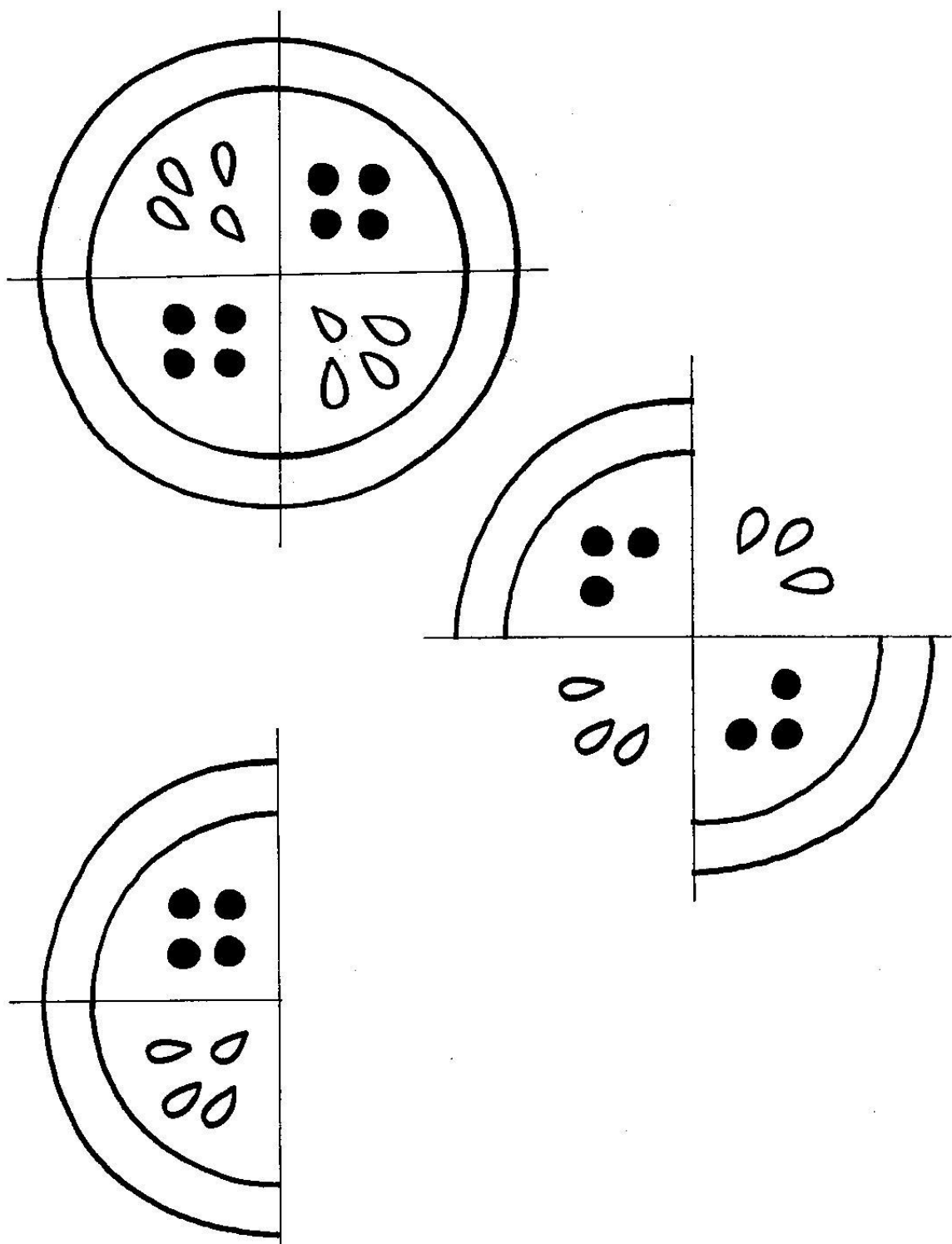
Cvičení na kladině posiluje stabilitu stání. Slouží také k posílení svalů páteře. Kladina bývá široká pouze 10cm, proto je naše chůze na kladině pomalá. Rádi cvičíme na kladině naboso. Blažena umí také skoky a kotouly. To my ještě neumíme. Všichni zvládneme následující sestavu:

Uděláme 3 kroky dopředu, jeden dozadu, dřepneme a vstaneme. Uděláme zase 3 kroky dopředu, zhoupneme se na levé noze a jdeme do konce. Seskočíme z kladiny a nakonec uděláme pěknou holubičku. To je ale umění!

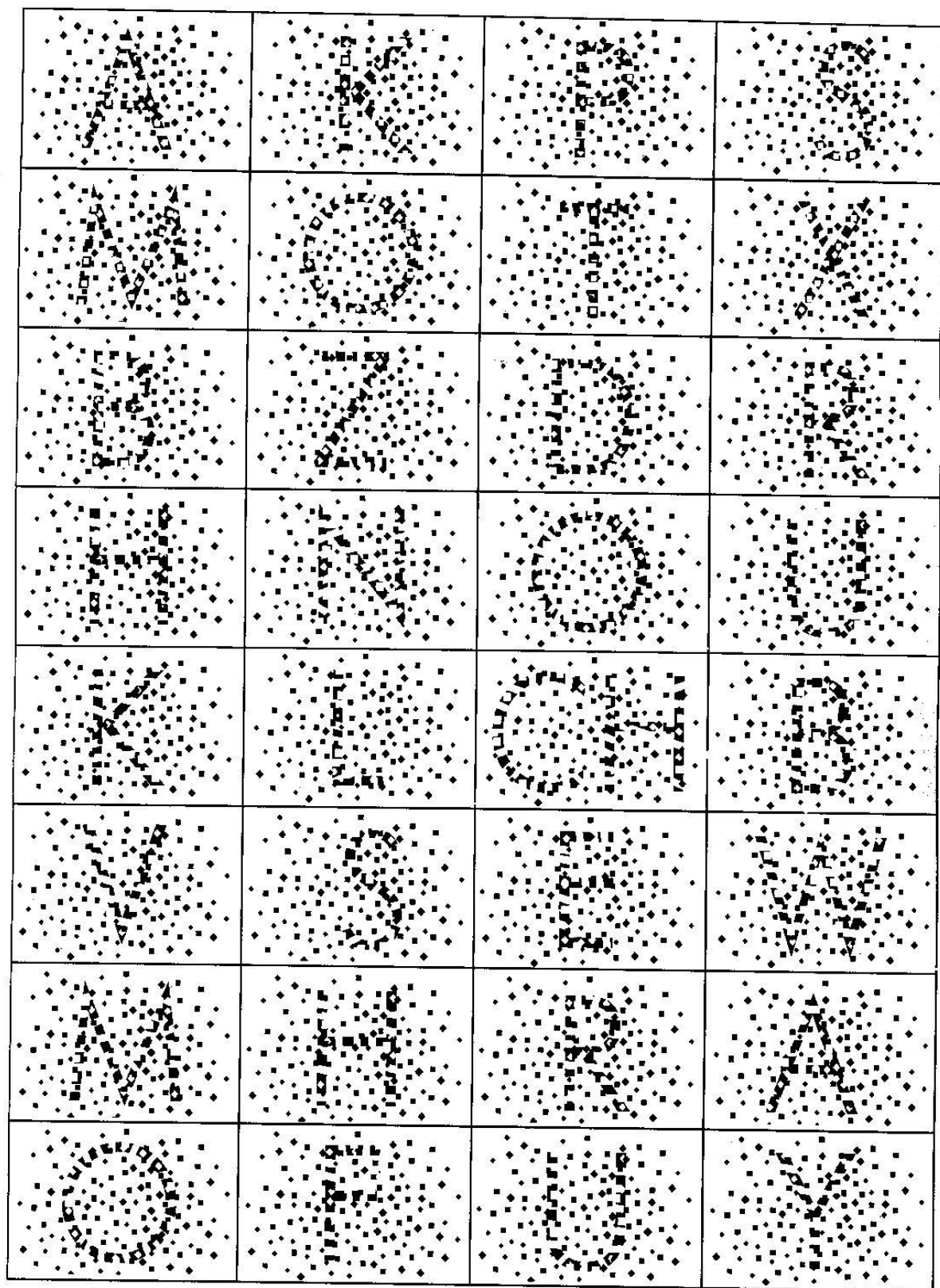
5.3 Společná dílna č. 3

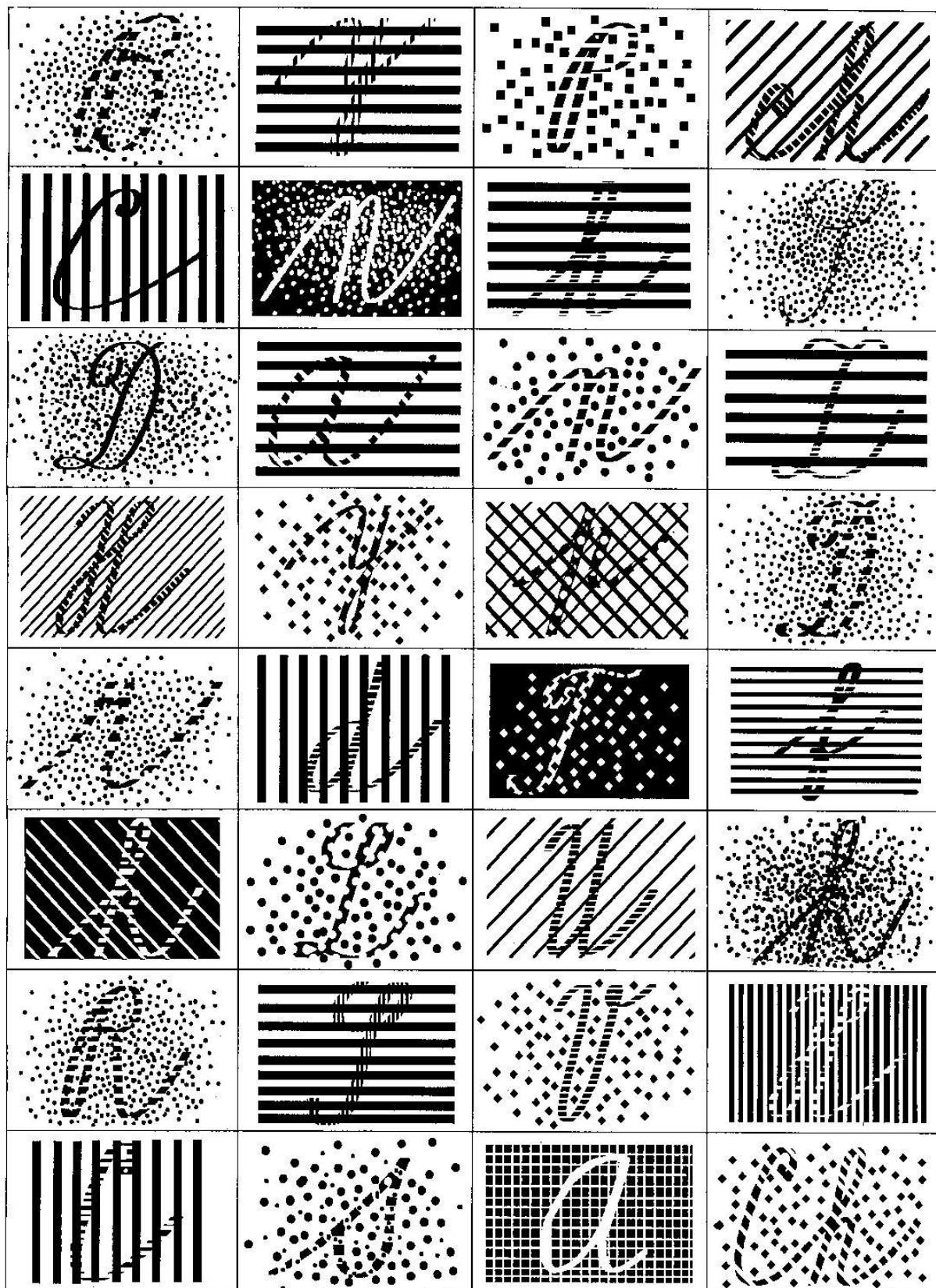
Najdi všechny tvary, které jsou stejné jako první tvar v řádce, a vybarvi je nebo barevně obtáhni.

h	h	h	h	h	h	h	h	h
k	k	k	k	k	k	k	k	k
a	a	a	a	a	a	a	a	a
o	o	o	o	o	o	o	o	o
e	e	e	e	e	e	e	e	e
z	z	z	z	z	z	z	z	z
s	s	s	s	s	s	s	s	s
2	2	2	2	2	2	2	2	2

Přečteš všechna písmena?

1	9	25	78
ryba	lyže	hrnek	ruka
19	2	13	8
orel	hlava	chléb	sova
10	26	12	24
brusle	vydra	bota	kabát
3	20	17	28
noha	rohlík	ucho	mrkev
14	11	23	7
mléko	zelí	ohně	srna
21	27	4	15
tužka	voda	taška	maso
5	16	22	6
olej	sáně	sýr	oči

Kanárek uletěl

V pokoji na okně má klec kanárek. Poslal ho dětem dědeček. Jednou v neděli zůstala klec otevřená. Kanárek vyletěl. Z pokoje letěl do kuchyně. Tam seděl Macek. Uviděl kanárka a skočil po něm. Kanárek se polekal. Vyletěl z kuchyně na dvorek. Sedl si na nízkou větev kaštanu. Maminka ho chtěla chytit do zástěry. Ale kanárek uletěl do zahrady. Ještě ho Ivan zahlédl letět mezi stromy. Pak byl ten tam. Děti běžely pěšinkou do polí, ale zpěváčka nenašly.

- Z každého slova přečti první písmeno.
- Z každého slova přečti poslední písmeno.
- Z každého slova čti jen první slabiku.
- Z každého slova čti jen poslední slabiku.
- V každém prvním slově věty přečti první slabiku, v každém druhém slově slabiku poslední.

Cíl: Sluchové délky, slova podobná, artikulační obratnost, rýmování

Sluchové vnímání

Moje teta má kočku

Dítě má reagovat na slovo kočka. Pokaždé se má postavit.

Moje teta má krávu, kozu, dům, hrníček, psa, hada....

Předčítání příběhu

Dítě klepe na slovo včela a na slova podobná

Včela

Mladá včela žila ve velkém včelím úle s mnoha sestrami a s matkou, včelí královnou. Jednoho dne přišla k mladé včele stará včela a řekla jí: Pojď, poleť se mnou. Ukážu ti, jak vyrábíme dobrý včelí med. Tak odletěla mladá včela se starou včelou. Přiletěly na krásnou louku s mnoha pestrými květy. S bzúčením snesly se obě včely na květ a starší včela prozradila té mladé včelí tajemství. Ukázala jí, jak má sát nektar z květu a mladá včela se to brzy naučila.

Potom letěly obě domů. Ještě mnohemu se musela mladá včela naučit. Míchat med, stavět včelí plástve, naplnit je medem a ještě mnoho jiného.

Totéž s hudbou z rádia

Přesné slyšení (Zvedni tu tužku, která říká...)

Oli(tak se jmenuje červená tužka) - Oto, osm, okov, kolo, ohon, proč, slon, noc, pomoc, kdo, což, kos

Ali(tak se jmenuje zelená tužka) - Anna, vak, dar, had, mák, hra, pata, řasa, žába, vada, bába mladá

Rozdíly slov (postav se, když řeknu jiná slova)

Sul, sol	keť, kot
Jek jek	teř, teř
Pit pit	toř teř
Zaf zar	mak mak
Sip, sit	mes mek

Vlastní tělo a prostor

Pr ruku na pr ucho a lr na levé koleno

Pr ruku na ústa a lr na levé koleno

Pr ruku na ústa a lr na hlavu

Pr ruku na pr.rameno a levou ruku na ústa

Pr. Ruku na hlavu a levou rukou na levé oko

Akustická paměť

Zapamatuj si slova: dům - klepni do stolu, řeka- tleskni, strom-pískni

Říkám, dítě reaguje.

Jablko, zvony, strom, záclona, dům, dort, deštník, škola, řeka, dveře, okno, nádraží, jablko, čokoláda, květina, strom...

Balím si batoh

Maminka: Balím si batoh a dám do něj jablko.

On: Balím si batoh a dám do něj jablko a svačinu.

Serialita

Dítě plní příkazy:

Polož lžičku na židli, potom otevři dveře, pak poskoč na jedné noze, potom běž k oknu a potom přijď ke mně.

Podle prvního tvaru v řádce najdi tvary stejné a barevně je vytáhni.

b	p	q	b	d	b	q	b	d	ø
d	d	d	b	d	ø	d	q	p	d
P	q	P	d	P	b	q	P	q	P
q	q	P	b	q	d	P	q	q	P
p	q	b	q	p	p	q	d	p	q
q	p	q	q	q	q	p	d	p	q
P	P	B	B	P	B	P	P	B	B
h	h	h	h	h	h	h	h	h	h

5.4 Společná dílna č. 4

Zvu Tě na rozkvetlou louku...

...stačí jen, když se budeš pozorně dívat...☺

Kolik vidíš na louce barev?

Kolik vlčích máků je vidět na obrázku?

Kolik bílých kvítků vidíš?

Tyto drobné květiny zaplaví louky, ještě když jsou na nich zbytky sněhu...jak se jmenují?

Najdeš rozdíly?

Dvojsmyslné názvy rostlin...

Přiřaď jména ke správnému obrázku a najdi další význam slova:

Bledule

Kohoutek

Zvonek

Jeřáb

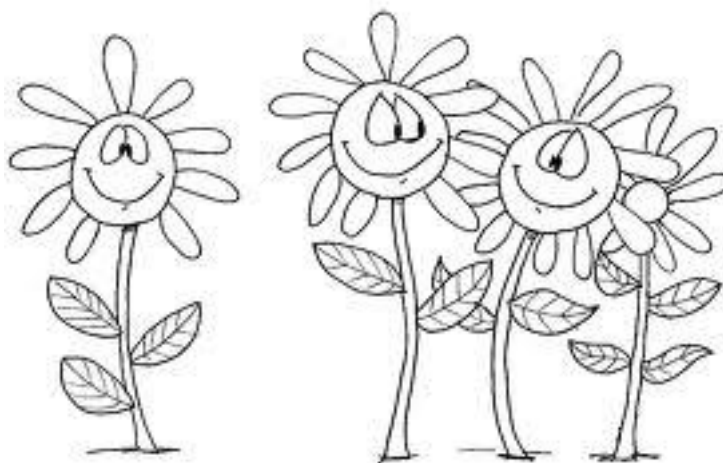

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vážení rodiče Sabinky,

zveme Vás na SPOLEČNOU DÍLNU, tentokrát na **KVĚTINKOVÉ TÉMA**.
Vypravíme se na „louku“ plnou povídání, skládání, drobných her a doplňování.

Program se uskuteční ve středu **9. listopadu 2011**, odpoledne v 15.00
v Komunikačním centru naší školy.

Na tvou přítomnost i návštěvu Tvých rodičů se těší:

paní učitelky Lenka a Petra

Návratka:

Potvrďte, prosím, svým podpisem účast na SPOLEČNÉ DÍLNĚ, abychom mohli v případě Vaší neúčasti včas zajistit náhradníka. Podepsanou návratku pošlete po dětech zpět do školy. Děkujeme za pochopení.

Jméno žáka:

ANO, zúčastníme se

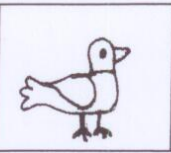
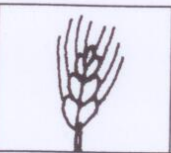
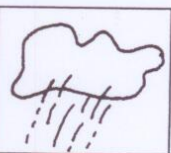
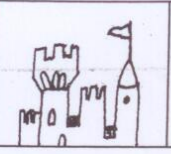
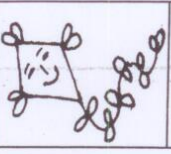
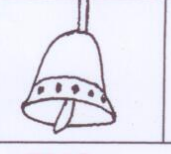
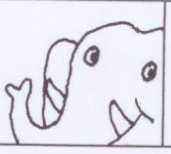
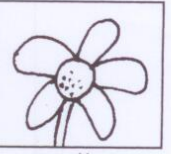
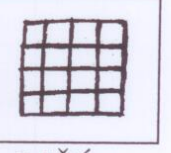
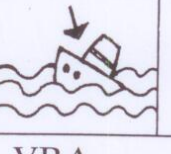
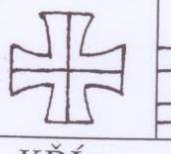
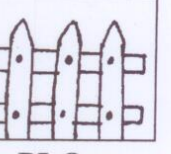
NE, nezúčastníme se

Podpis rodiče

IV. Nácvik čtení slabik se souhláskovými shluky typu „STOP“

1. Ztracená písmenka

- Říkej slova podle obrázků a doplňuj do rámečků chybějící písmena. Doplněná slova přečti!

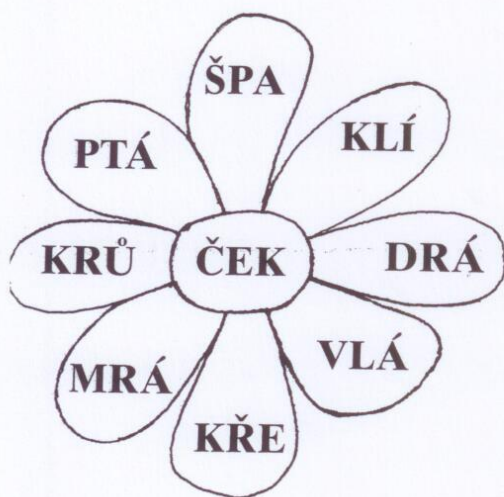
					K K K S K
KLU__	BROU__	PTÁ__	KLA__	MRA__	
					Ň D K T N
DLA__	HRA__	DRA__	SVĚ__	STA__	
					Z N C N T
HRÁ__	ZVO__	KLE__	SLO__	KVĚ__	
					Č K M Ě Ž Ě
KLÍ__	ZNA__	CHRÁ__	TRA__	MŘÍ__	
					N L K Ě T Ě
KME__	KRÁ__	VRA__	KŘÍ__	PLO__	

2. Hra na kouzelníka

- Připrav si skládací abecedu. Skládej slabiky podle následujícího vzoru a obměňuj je podle pokynů dospělého.
STO – STOP – SPOP – SPOL – SPAL – PAL – RAL – HRÁL – KRÁL – KRÁ

10. Věty s hádankou

- Hledej slova schovaná v rébusu a doplňuj je do vhodných vět. Doplněné věty přečti.

V této budce bydlí ____ ČEK.

Udělal jen malý ____ ČEK.

Do tunelu jede ____ ČEK.

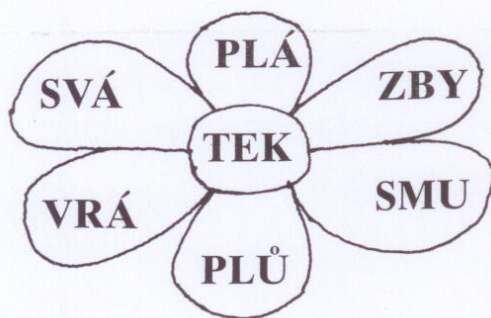
Po větvi skáče ____ ČEK.

Na nebi pluje ____ ČEK.

Mládě draka je ____ ČEK.

Obilím se živí ____ ČEK.

Na semínku roste ____ ČEK.

Přidám si jeden ____ TEK.

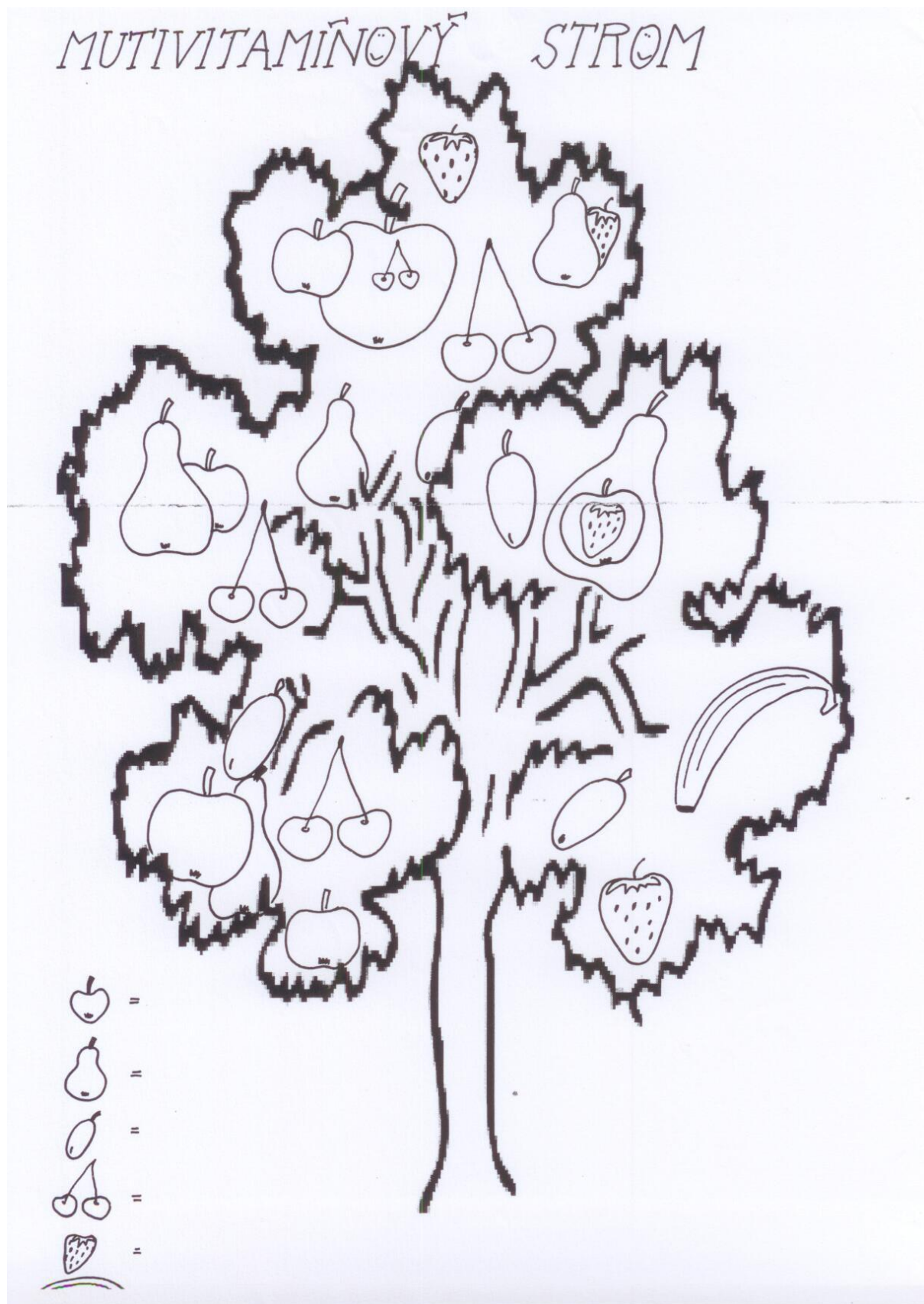
Kolem záhonu je ____ TEK.

Slzy nám nosí ____ TEK.

Zítra budu mít ____ TEK.

To jsou klíče od ____ TEK.

Na talíři zůstal ____ TEK.

9

ČTI SLOVA NAHLAS S DOPROVODEM BZUČÁKU.
VYZNAČ SLOVA POMOCÍ GRAFICKÉHO ZÁZNAMU.

- značí slabiku s krátkou samohláskou
- / značí slabiku s dlouhou samohláskou

výletní	/ . /	povídají	rybízový	prázdninový
padáky		přízemí	pospíchá	pískoviště
obléká		plápolá	zakutálí	sedmikrásky
sbírá		stanový	rozkrájí	Večerníček
okénko		neposílá	kolotoče	pampeliška
zvířata		nechválí	potěší	zmrzlina

8

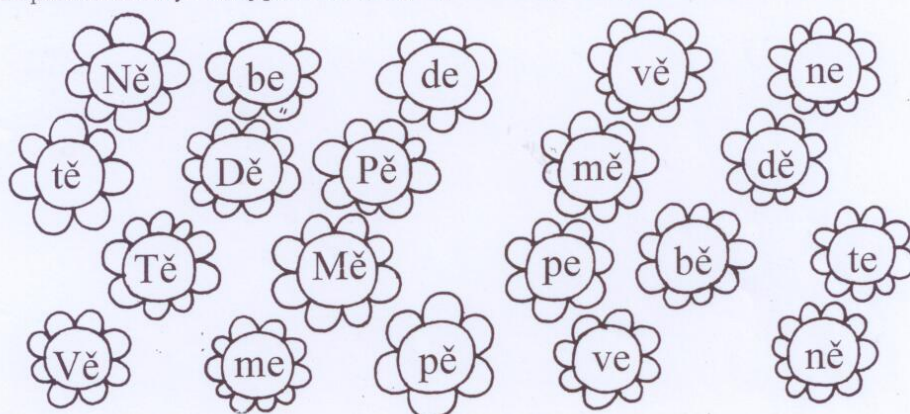
ČTI SLOVA S DOPROVODEM BZUČÁKU.
VYZNAČ SLOVA POMOCÍ GRAFICKÉHO ZÁZNAMU.

- značí slabiku s krátkou samohláskou
- / , značí slabiku s dlouhou samohláskou

nedá	• /	mlčí	zaváže	povídá	čítanka
topí		ruka	letí	zakáže	přítel
ráno		mlčí	hoří	pátek	polévka
víte		málo	výlety	užívá	zatačí
visí		bojí	nedělá	otáčí	zůstává
síla		kůže	vidí	klavír	přichází

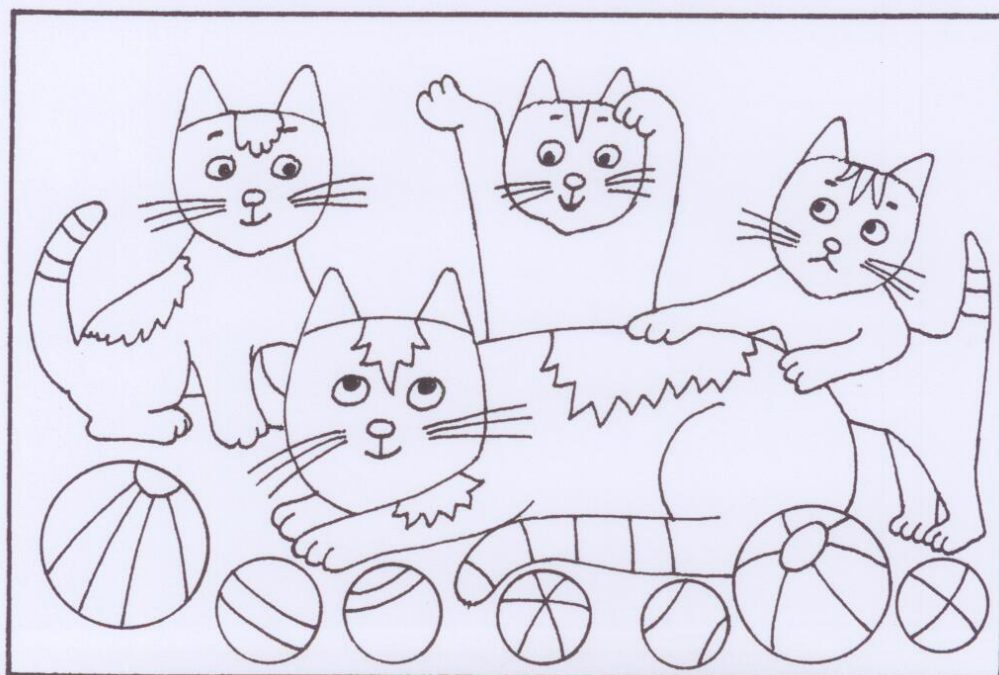
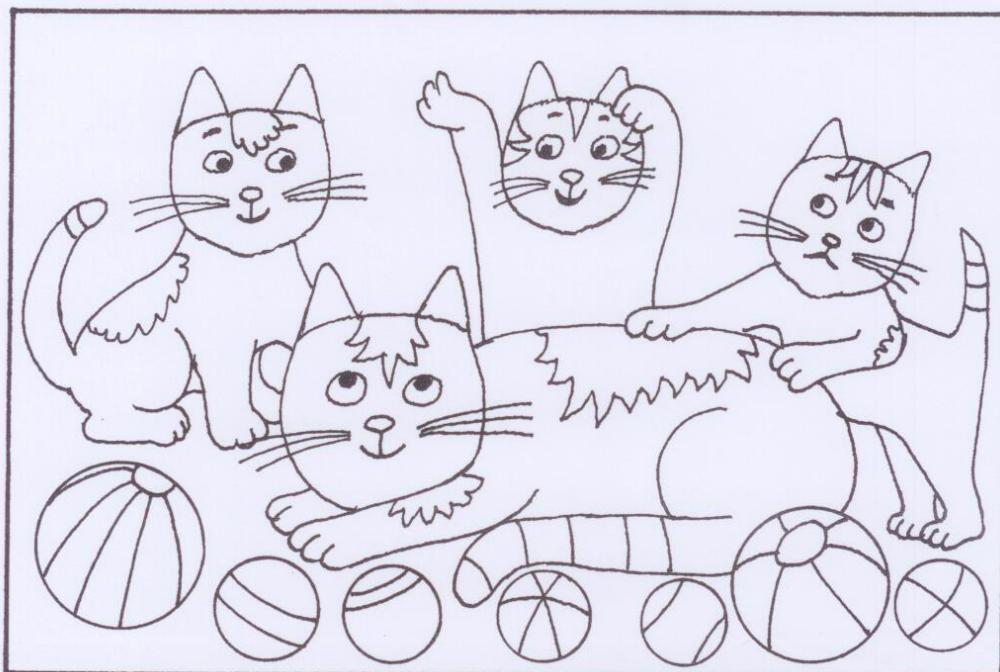
2 Pozor na...

- Čti pozorně slabiky. Dávej pozor na háčky. Kytíčku se správně přečtenou slabikou vybarvi.

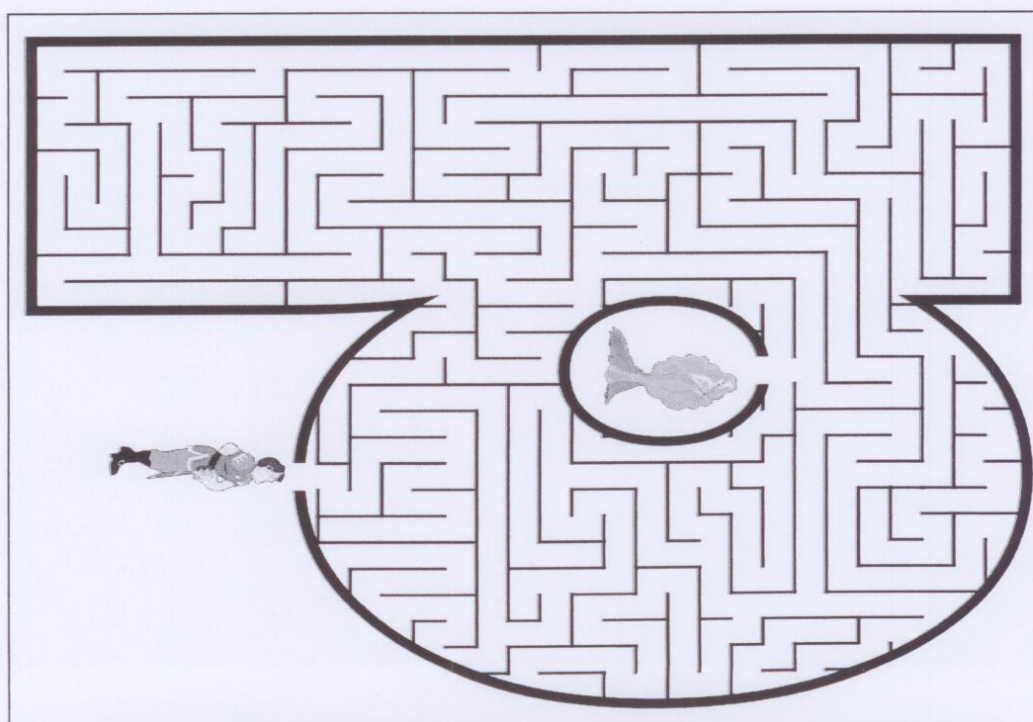
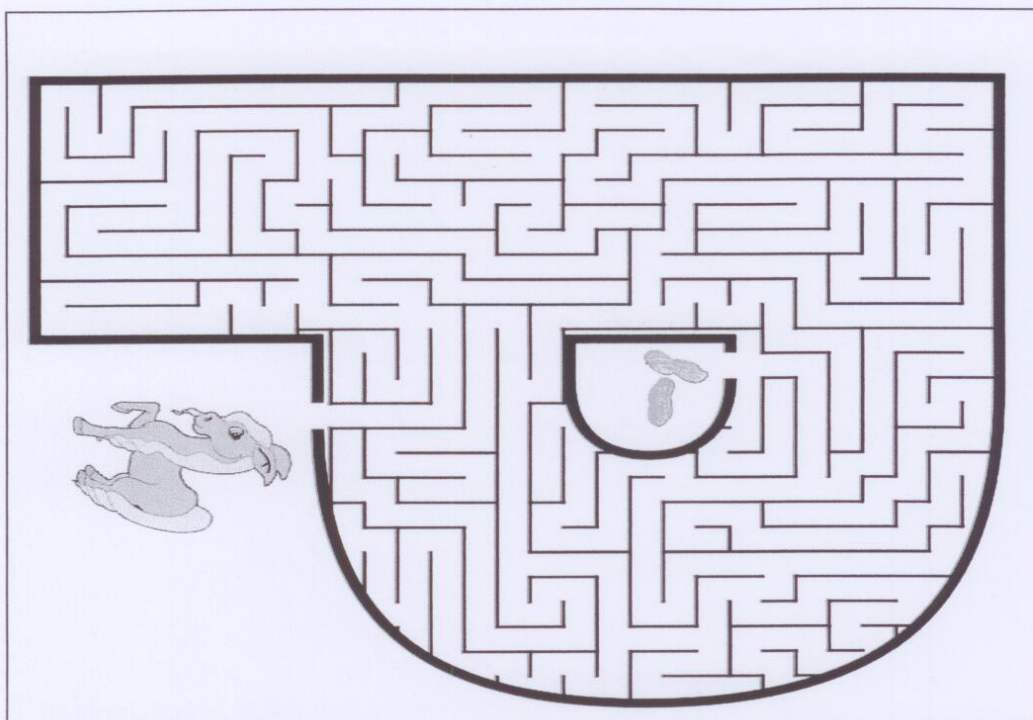
5.5 Společná dílna č. 5

Najděte, čím vším se kočičky od sebe liší (celkem je to pět rozdílů), a pak je vybarvěte, aby byly pěkně strakaté.

Najdi vždy dvě stejné čepice nebo klobouky. Spoj je čarou a shodně vybarvi.

8. Prut plul po proudu.

7. Sklo prasklo.

11. Vrána kráká, déšť krápá.

Řekněte, kolik noh mají dvě kočky.

Spočítejte příklad 5+4.

Řekněte, kolik slabik má slovo PES.

Vymyslete slovo na dvě slabiky.

Všichni se dotkněte žluté barvy.

Řekněte, kolik noh mají dvě kočky.

li

lá

lu

mo

ma

je

sí

tý

po

5.6 Společná dílna č. 6

Školní poradenské pracoviště, ZŠ 1. máje 10a, Havířov - Město

Informace ohledně „Společné dílny“

V rámci projektu „Zkvalitnění systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Moravskoslezském kraji“ jsme pro Vás a Vaše dítě připravili na **28.4.2010** v době od **13.30 – 15.00 hodin „Společnou dílnu“**, kde Vám předvedeme, jak pomoci Vašemu dítěti při nápravě jeho poruchy učení. Toto odpoledne bude mít název: „Společné dílny“. Sejdeme se všichni v přízemí ve třídě 2.D.

Na Vaší účast a účast Vašeho dítěte se těší školní speciální pedagožka.

Bližší informace Vám ráda podám osobně ve škole (předem si raději zavolejte do školy na tel.č. 596 411 135, ať si domluvíme vhodný termín schůzky) nebo můžete zavolat na moje tel.č. 777 622 765, případně mi zaslat email: skotda@seznam.cz.

Děkuji za spolupráci.

S pozdravem Mgr. Darina Skotnicová
školní speciální pedagog

Mám (nemám) zájem zúčastnit se „Společné dílny“.

(Zatrhněte zvolenou odpověď)

Jméno a příjmení žáka:

V Havířově dne.....

.....

Podpis zákonného zástupce

POSLECH

schválně malé o?

Napište název pohádky, ve které zazněla tato písnička:

.....

nápověda - Princezně říkali Eliška

Ze kterého dětského Večerníčku je tato ukázka:

.....

nápověda - kamarádem jim byl pes Žeryk

Kdo že to vylétává každé ráno? Vzpomenete si na jméno jejího kamaráda? ☺

.....

Jak se jmenovali žáci ze 3.B?

.....

nápověda - jejich kamarád pes se jmenoval Jonatán

Ve které pohádce zazněla tato písnička:

.....

nápověda - Princezna - pomáhala stavět zed'

Která zvířátka bydlela v klobouku a jak se jmenovala?

.....

Kdo v pohádce dohlížel, aby zlo bylo spravedlivě potrestáno a jak se pohádky jmenovaly?

.....

nápověda - další postavy v pohádce se jmenovaly Anče, Kuba, Hajný.....

Voda trochu „jinak“

Napište názvy tří pohádek, ve kterých má svou roli voda: (můžete jich napsat i více)

.....

.....

.....

Napište pět a více názvů písniček, ve kterých se zpívá o vodě:

.....

.....

.....

.....

.....

Utvořte slova příbuzná s kořenem – vod–: ☺

Např. vodovod, vodník,

.....

.....

.....

.....

.....

Vytvořte a napište tři věty, ve kterých bude slovo nebo význam slova „Voda“:

.....

.....

.....

.....

.....

SÍTO	NÁKUP	CESTA	KOLENA	HEREC	CÁKÁ
ZAMOTÁ	FORMULE	KOLONA	DÝM	PODÁM	ŽÍŽALA
BIDLO	JELEN	LOGO	KOSIT	KRÁVA	MÁK
NOVINA	FORMULE	KOULE	FORMULE	CHŮVA	LOGO
ZUJE SE	MÁK	SÍTO	PODÁM	LÍPA	POLENA
DOPIS	FORMULE	OVES	ZUJE SE	DOPIS	BIDLO
SÝR	DAR	ZAMOTÁ	CHŮVA	HEREC	FORMULE
LÍPA	PÁTEK	KILO	TOLIK	SÍTO	KOLONA
OVOCE	SOVA	RUKAVICE	KRÁVA	SÝR	JELEN
KOLONA	RUKAVICE	LOGO	PÁTEK	ŽÍŽALA	RUKAVICE
NÁKUP	DÝM	JELEN	OVES	LÍPA	RÁJ
KRÁVA	CÁKÁ	CESTA	HEREC	OVOCE	CÁKÁ
DOPIS	BAŽANT	KOLENA	SÍTO	DOPIS	BAŽANT
CHŮVA	JELEN	LOGO	POLENA	DÝM	KILO
KOSIT	MÁK	PÁTEK	TOLIK	SOVA	RÁJ

Karta pro vyučujícího:

SÍTO	PÁTEK	NOVINA	ZAMOTÁ	CÁKÁ	ŽÍŽALA
LÍPA	NÁKUP	KOLONA	DAR	KOLENA	HEREC
JELEN	TOLIK	POLENA	KOULE	CESTA	BAŽANT
DÝM	PODÁM	SOVA	RÁJ	BIDLO	LOGO
DOPIS	KOSIT	SÝR	ZUJE SE	RUKAVICE	CHŮVA
MÁK	KILO	OVES	OVOCE	KRÁVA	FORMULE

Návod:

Nakopírujeme tabulku podle počtu žáků. Rozstříháme jednotlivé části a rozdáme každému žákovi jednu (nebo i více) tabulku.

Žáci si nejprve přečtou celou tabulku, seznámí se s výrazy. Ubezpečí se, že jednotlivá slova znají.

Hrajeme bingo – vyučující postupně říká jednotlivá slova, kdo slyší slovo ze své tabulky, škrtně si je. Vítězí ten, kdo má vyškrtaná všechna slova, nebo jen slova v jednom řádku, sloupci atd.

Vyučující postupuje ve sloupcích.

5.7 Společná dílna č. 7

1	2	3	4	5	6
N	A	Š	B	I	C
7	8	9	10	11	12
Ď	F	E	D	J	G
13	14	15	16	17	18
Č	Ž	H	K	X	R
19	20	21	22	23	24
L	Z	P	Q	CH	Ř
25	26	27	28	29	30
M	S	W	T	U	O

ŠIFROVANÁ ZPRÁVA Z VESMÍRU

Znáš odpověď na otázku: Co je na světě nejdůležitější?

Odpověď hledej v šifrované číselné zprávě.

1) $36 + 29 - 40 =$ _____

2) $(80 : 2) - 130 =$ _____

3) $1000 - 989 =$ _____

4) $81 : 9 =$ _____

5) $6 \cdot 3 =$ _____

6) $12 + 18 =$ _____

7) $(3 \cdot 9) - 17 =$ _____

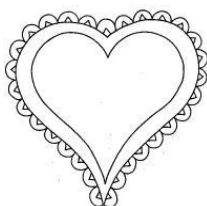

8) $100 + 150 - 200 - 45 =$ _____

9) $2 \cdot 2 \cdot 10 - 39 =$ _____

10) $(100 : 5) - 18 =$ _____

Rozluštění: _____

ŠIFROVANÁ ZPRÁVA Z VESMÍRU

Znáš odpověď na otázku: Co je na světě nejdůležitější?

Odpověď hledej v šifrované číselné zprávě.

$$3) \quad 36 + 29 - 40 = \quad \underline{\text{M}}$$

$$4) \quad (80 : 2) - 130 = \quad \underline{\text{O}}$$

$$3) \quad 1000 - 989 = \quad \underline{\text{J}}$$

$$4) \quad 81 : 9 = \quad \underline{\text{E}}$$

$$5) \quad 6 \cdot 3 = \quad \underline{\text{R}}$$

$$6) \quad 12 + 18 = \quad \underline{\text{O}}$$

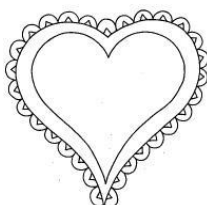
$$7) \quad (3 \cdot 9) - 17 = \quad \underline{\text{D}}$$

$$8) \quad 100 + 150 - 200 - 45 = \quad \underline{\text{I}}$$

$$9) \quad 2 \cdot 2 \cdot 10 - 39 = \quad \underline{\text{N}}$$

$$10) \quad (100 : 5) - 18 = \quad \underline{\text{A}}$$

Rozluštění: M O J E R O D I N A

vykopávka

zákop výkon vykládka
 kopáč

praděda

 stařec
 děda
prales dědeček

klekánice

strašidlo
 pokleknout
 polednice
 klekni

odkapávač

odklad kapka
 myčka
 okap

osamělý

smutný
 samotář
 osa samota

letadlo

vrtulník letec
 větroň
 let

11) Trojice příbuzných slov zapiš správně pod sebe a pak obdélníčkem vyznač kořeny.

obdarovat, dárek, dar,

		O	B	D	A	R	O	V	A	T	
				D	Á	R	E	K			
				D	A	R					

nepečovat, péče, pečovatel

prabába, babička, bába

výtah, táhnout, odtah

kráva, kravský, kravička

vysbírat, sběr, sběrna

11

2) Najdi příbuzná slova, správně je pod sebe zapiš a pak obdélníčkem vyznač kořeny.

		v	y	k	o	p	á	v	k	a	

		p	r	a	d	ě	d	a			

		k	l	e	k	á	n	i	c	e	

		o	d	k	a	p	á	v	a	č	

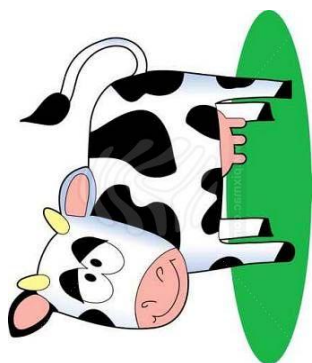
		o	s	a	m	ě	l	ý			

		l	e	t	a	d	l	o			

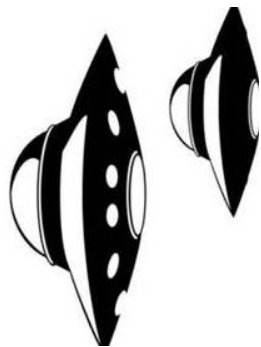
MLADÝ	ŽBLUŇK	ALE	VPRAVO
MLADÝ	ŽBLUŇK	ALE	VPRAVO
TEN	ČTVRTÝ	NATÍRÁ	POD
TEN	ČTVRTÝ	NATÍRÁ	POD
TABULE	TABULE	AŽ	AŽ

PEXESO

procvičení slovních druhů

ŠIFROVANÁ

matematická

hra

5.8 Společná dílna č. 8

O ŠÍPKOVÉ RŮŽENCE

Bylo - nebylo, slunce na svět svítilo. Ale jen do té doby, než se Růženka píchla o trn do prstu a usnula navěky. Princ z nedalekého království se dověděl tuto zprávu z televize a hned pospíchal Růženku vysvobodit. Jaké bylo jeho zklamání, když políbil princeznu Růženku a ona se neprobudila. Šel tedy pro radu k babě Vševědce. Baba byla mazaná a navíc měla ráda matematiku, proto dala princi příklady. „Když je správně vypočteš a výsledky podle přiložené tabulky rozšifruješ, dostaneš kouzelnou odklínací formuli. Když Růženku políbíš a tuto formuli řekneš, princezna se probudí a stane se tvou ženou." Princi nic jiného nezbývalo, než vypočítat příklady. Děti, jak zněla zaklínací formule?

(řešení: Miluji tě, Růženko.)

Znáte se dobře?
(dítě – 1. strana)

Čím bys chtěl(a) být?

.....

Co tě nejvíc baví?

.....

Jaká je tvoje oblíbená kniha?

.....

Znáte se dobře?
(rodič – 1. strana)

Čím jste chtěl(a) být ve věku svého dítěte?

.....

Co vás nejvíc baví?

.....

Jaká je vaše oblíbená kniha?

.....

Znáte se dobře?

(dítě – 2. strana)

Čím chtěla být tvoje mamka/tatka v tvém věku ?

.....

Co nejvíc baví tvoji maminku/tatínka?

.....

Jaká je oblíbená kniha tvojí maminky/tatínka?

.....

Znáte se dobře?

(rodič – 2. strana)

Čím chce být vaše dítě?

.....

Co nejvíc baví vaše dítě?

.....

Jaká je oblíbená kniha vašeho dítěte?

.....

Matematická pohádka

O ŠÍPKOVÉ RŮŽENCE

Bylo nebylo, slunce na svět svítilo. Ale jen do té doby, než se Růženka píchla o trn do prstu a usnula navěky. Princ z nedalekého království se dověděl tuto zprávu z televize a hned pospíchal Růženku vysvobodit. Jaké bylo jeho zklamání, když políbil princeznu Růženku a ona se neprobudila. Šel tedy pro radu k babě Vševědce. Baba byla mazaná a navíc měla ráda matematiku, proto dala princi příklady. „Když je správně vypočteš a výsledky podle přiložené tabulky rozšifruješ, dostaneš kouzelnou odklínací formuli. Když Růženku políbíš a tuto formuli řekneš, princezna se probudí a stane se tvou ženou.“ Princ nic jiného nezbyvalo, než vypočítat příklady. Děti, jak zněla zaklínací formule?

$8 \cdot 2 = \underline{\quad}$

$(2 + 3) \cdot 5 = \underline{\quad}$

$3 \cdot 7 = \underline{\quad}$

$24 : 2 = \underline{\quad}$

$2 \cdot 3 + 1 = \underline{\quad}$

$3 \cdot 3 \cdot 3 = \underline{\quad}$

$31 - 16 = \underline{\quad}$

$99 : 3 = \underline{\quad}$

$19 + 7 = \underline{\quad}$

$0 + 6 = \underline{\quad}$

$91 : 7 = \underline{\quad}$

$26 - 9 = \underline{\quad}$

$4 \cdot 3 = \underline{\quad}$

$7 + 7 = \underline{\quad}$

$3 \cdot 3 \cdot 2 = \underline{\quad}$

Odklínací formule: ,

Skrývačky

Najdi a vyznač vyjmenovaná slova, která se skrývají ve větách:

1. Na chodbě visí seznamy školáků.
2. Hloupý chalupník se nechal napálit.
3. Zlaté vlasy patřily krásné princezně.
4. Je to takový malý a slabý kluk.
5. Kdyby strýček nepřišel, navštívím ho.
6. Nový rýč je velmi ostrý.

Vyznačená slova napiš:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Skrývačky

Najdi a vyznač vyjmenovaná slova, která se skrývají ve větách:

1. Na chodbě visí seznamy školáků.
2. Hloupý chalupník se nechal napálit.
3. Zlaté vlasy patřily krásné princezně.
4. Je to takový malý a slabý kluk.
5. Kdyby strýček nepřišel, navštívím ho.
6. Nový rýč je velmi ostrý.

Vyznačená slova napiš:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

5.9 Společná dílna č. 9

EVROPSKÁ UNIE **esf** MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost Moravskoslezský kraj

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ÚVOD

- ✖ Seznámení s cílem společných dílen
- ✖ Představení účastníků
- ✖ Pravidla

POZITIVNÍ MOTIVACE

- ✖ Co máte rádi?
- ✖ Co obdivujete?
- ✖ Co Vám dělá radost?

CO NÁS ČEKÁ

- ✖ 1. Pracujeme s pravidly, se zadáním
- ✖ 2. Křížovkářské vyprávění
- ✖ 4. Jak pracovat s textem
- ✖ 5, Když je počítač náš pomocník
- ✖ 6. Pomůcky a odkazy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

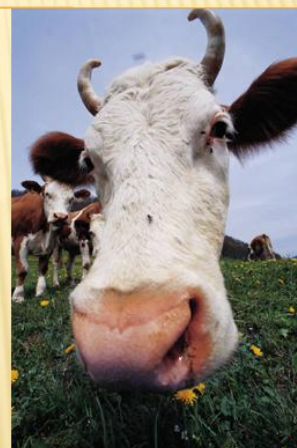
Pár rad

- ✖ PRACUJME KLIDNĚ
- ✖ NESPĚCHEJME
- ✖ ZÁLEŽÍ NA KVALITĚ, NE NA KVANTITĚ
- ✖ DEJME DÍTĚTI ČAS, AŽ SI ÚKOL PROMYSLÍ
- ✖ POVZBUĎME, POCHVALME
- ✖ Je dobré, když dítě říká, co dělá, protože slovní popis činnosti napomáhá k lepšímu zvládnutí úkolu i zapamatování

1. AKTIVITA

- ✖ Gramatické cvičení
- ✖ Veselé cvičení

- Přečteme zadání a zpracujeme do tabulky
- Připomeneme si pravidlo
- Pracujeme s pravidly, přehledy mluvnic
- Doplnujeme
- Kontrolujeme

2.AKTIVITA

- ✖ 4 části
- ✖ Křížovkářské vyprávění
- ✖ Vyber správné slovo
- ✖ I gramatiku můžeme procvičit
- ✖ Čtení textu

- ✖ Zpracujeme zadání
- ✖ Vypracováváme
- ✖ Žádáme o pomoc
- ✖ Kontrolujeme

ZLEPŠUJEME ČTENÁŘSKÉ DOVEDNOSTI

- ✖ Čtení v duetu
- ✖ Čtení po větách, slovech
- ✖ Čtení jen prvních písmen, slov ve větě aj.
- ✖ Doplnování neúplných vět, slov
- ✖ Reprodukce - mapa příběhu
- ✖ Domýšlení vět, obsahu
- ✖ Hledání synonym

Z internetu stáhněte text a různě ho upravte.

3. aktivita

I počítač může být náš pomocník

Výukové programy

Procvičování na www.

Internet – kaminet.cz

- kamizdat.wz.cz
- ocestine.cz
- nove.procvicuj.cz
- testy.nanic.cz

POMŮCKY, ZDROJE.

Pravidla českého pravopisu

Slovník spisovné češtiny

Slovník cizích slov

- využívejte počítačové programy
- naučte se proměnit hru v učení a učení ve hru
- propojte školu s životem (slovíčka cestou na nákup, slovní fotbal při cestě autem, rytmizace na procházce, přepis při relaxační hudbě)
- neházejte flintu do žita, pokud se dítěti ve škole nedaří
- nebojte se problém konzultovat s učitelem, výchovným poradcem, školním psychologem či speciálním pedagogem

Moravskoslezský kraj

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

A JE KONEC.....

nebo **ZAČÁTEK ?**

Dílna Vám měla pomoci s domácí přípravou.

Doufám, že odcházíte plni nápadů a přeji Vám mnoho trpělivosti a výdrž.

Věřte, že se Vám to vrátí.

Pracovní list 1

Gramatické cvičení

Zadání: V textu doplň správně i-í / y-ý. Nejprve si připomeň pravidlo, můžeš použít přehled a pravidla českého pravopisu PČP. Na vypracování a kontrolu máš 15 minut.

Pro kontrolu (jestli víš, co máš dělat) si doplň tabulku:

Co (jaké učivo)	
Pravidlo	
Jak, kde zkontrolovat	
Jak dlouho	

Bab_čka sb_rala v lese b_linky a hl_zy a také květy l_py, pel_něk, bl_n, zlatob_l, černob_l i div_znu. Sl_šeli jste už o mědv_dkovi m_valu, který b_dlí v naší ZOO?

Opakovat se dá i vesele.

- Písmenka ve všech slovech se přeházela. Pokuste se je znovu uspořádat tak, aby vznikla vyjmenovaná slova a napište je do druhého sloupce.
- Žádné z písmenek nesmíte vynechat. Změňte pouze jejich pořadí.

<i>BTÝ</i>	
<i>VYSLABPŘI</i>	
<i>TYDLIB</i>	
<i>ODBYTEK</i>	

Manuál pro rodiče s řešením

1. krok - Pracujte se zadáním

Nezapomínejte se zeptat, zda rozumí pokynu; vždy si ověřte, zda pochopilo, co se po něm žádá, můžete si připravit podobnou tabulku.

- zadání nechte dítě přečíst
- zeptejte se, co má udělat, pokud neví, doptávejte se, nechte ho najít si odpověď v textu zadání
- doplňte společně tabulku
- zeptejte se, zda zná význam všech slov, vysvětlete
 - zopakujte si společně pravidlo
 - pokud si nevzpomene, uče ho, kde si najde pravidlo v přehledu, v pravidlech a společně zopakujte
 - запиšte do tabulky

Co (jaké učivo)	Vyjmenovaná a příbuzná slova
Pravidlo	Po obojetných souhláskách uprostřed slova: - píšeme y/ý pokud je slovo vyjmenované nebo příbuzné - píšeme i/í pokud není vyjmenované ani příbuzné
Jak dlouho	15 minut
Jak, kde zkontrolovat	V pravidlech, přehledu - přehled vyjmenovaných slov, - pravidla

2. krok - Vypracovávání úkolu

- při pasivitě dítě povzbuzujte a nápovědou dopomozte, připomeňte mu v klidu, co dělat teď a co potom podle
- potřeby opakovaně pokládejte otázky a nenechte se vyvést z rovnováhy,
- uče ho řídit samo sebe, dávat si pokyny; na začátku je nejlepším způsobem pracovat a myslet „nahlas“

Řešení:

Babička sbírala v lese bylinky a hlízy a také květy lípy, pelyněk, blín, zlatobýl, černobýl i diviznu. Slyšeli jste už o medvídkovi mývalu, který bydlí v naší ZOO?

Řešení veselého úkolu:

Být Příbyslav bydlit dobytek

Nevypracovávejte jen úkol, ale rozvíjejte i další znalosti.

Můžete se zeptat: Jaký je rozdíl mezi slovy být x byt ?

Proč píšeme ve slově Příbyslav velké písmeno ?

Co patří pod dobytek ?

Pomůcka : Pro zrychlení vyhledávání v pravidlech českého pravopisu (PČP) můžete používat přiloženou tabulku, do které si již dnes podle vašich PČP můžete zapsat stránku. List nechte založen v pravidlech a průběžně doplňujte.

1. Pravidla českého pravopisu (PČP)

[illegible]

Pracovní list 2

Vylušti toto zvláštní vypravování. Slova v závorce napiš jedním slovem.

Žil byl jeden kluk. Jmenoval se Petr (**opečený plátek chleba na sedm**)..... Jednou si on a jeho (**přítel člověka na tři**)..... jménem Brok vyšli na krátkou procházku. Na stromě poblíž kostela seděl černý (**lovec myší na šest**)..... Když ho (**domácí hlídač na tři**)..... spatřil, zježily se mu všechny(**jemné útvary vyrůstající z pokožky na pět**)....., pak začal štěkat a skákat jako zběsilý. Vyděšený (**samec kočky na šest**)..... vzal (**dolní končetiny na čtyři**)..... na ramena a pelášil přes park pryč. Neuplynula snad ani (**základní jednotka času na sedm**)..... a Brok se rozhodl. Musím uprchlíka za každou cenu chytit. Běžel tak rychle, až mu ve větru vlály jeho dlouhé (**orgány sluchu na tři**)..... Doposud klidný Petr nevěřil svým (**orgány zraku**)..... Jeho miláček byl v mžiku pryč.

Domysli příběh, co se asi dělo dál.

Vyber správné slovo a podtrhni ho.

Když ho pes *spatřil-spařil*, *ježibaba-zježily* se mu všechny *chlupy-lupy*, pak začal *štěkat-těkat* a skákat jako zběsilý. *Vydařený-Vyděšený* kocour vzal *nohy-rohy* na ramena a pelášil přes park pryč. *Neusnula-Neuplynula* snad-nad ani sekunda a Brok se *rozhodl-rozhodil*.

Doplň do slov správné písmeno.

Mus_m uprchl_ka za každou cenu ch...tit. Běžel tak r_chle, až mu ve větru vlály jeho dlouhé uš_.

Čti text co nejlépe.

Doposud klidný Petr nevěřil svým očím. Jeho miláček byl v mžiku pryč. Jedno neznámé dítě mu prozradilo, že obě zvířata minula hřiště a zaběhla do nedalekého pole, kde je skryla dozrávající krmná řepa.

*Hledání zběhů trvalo celý den. Jak pátrání nakonec dopadlo, jsem se dověděla až mnohem později. Největší drbna Nováková vyprávěla jedné své známé, že se pes k majiteli Petrovi vrátil sám až po dvou dnech celý vyhladovělý a jedině, co prý chytil, byly blechy. **Kam zmizel vyděšený kocour, to dodnes nikdo neví. Asi se rozhodl pro emigraci. Možná doufal, že tam podobní temperamentní psi, jako je Petrův Brok, nežijí. My však víme své, že?***

Manuál pro rodiče s řešením

Úkol pro Vás: zkuste přepsat tento text, ve kterém je plno specifických chyb, možná pochopíte, jak je to těžké pro Vaše dítě.

Čit dyl jedem luk. Jnemoval se Part lodimka. Jebnou sl om a jeno des jnémen Dok vyčti ma kátkou cházproku. Ma clroně boblíč stekola sepěl čermý konocur.

Řešení:

Žil byl jeden kluk. Jmenoval se Petr **Topinka**. Jednou si on a jeho **pes** jménem **Brok** vyšli na krátkou procházku. Na stromě poblíž kostela seděl černý **kocour**. Když ho **pes** spatřil, zježily se mu všechny **chlupy**, pak začal štěkat a skákat jako zběsilý. Vyděšený **kocour** vzal **nohy** na ramena a pelášil přes **park** pryč. Neuplynula snad ani **sekunda** a **Brok** se rozhodl. Musím uprchlíka za každou cenu chytit. Běžel tak rychle, až mu ve větru vlály jeho dlouhé **uši**. Doposud klidný Petr nevěřil svým očím. Jeho miláček byl v mžiku pryč.

Nechte vyprávět své dítě, jak asi příběh dopadl, podporujte ho, povzbuzujte, rozvíjíte tím fantazii a schopnosti vyjadřování, můžete příběh rozvíjet společně –střídat se.

Čti text co nejlépe. (Dozvíte se, jak to opravdu dopadlo.)

Střídavé čtení. Dospělý a dítě se ve čtení střídají, každý čte jednu větu.

Doposud klidný Petr nevěřil svým očím. Jeho miláček byl v mžiku pryč. Jedno neznámé dítě mu prozradilo, že obě zvířata minula hřiště a zaběhla do nedalekého pole, kde je skryla dozrávající krmná řepa.

Čtení v duetu (rodič a dítě), přičemž rodič čte nepatrně rychleji. Cvičí se tak nejen vlastní čtení, ale i přirozená intonace, rytmus, oční pohyby

Hledání zběhů trvalo celý den. Jak pátrání nakonec dopadlo, jsem se dověděla až mnohem později. Největší drbna Nováková vyprávěla jedné své známé, že se pes k majiteli Petrovi vrátil sám až po dvou dnech celý vyhladovělý a jedině, co prý chytil, byly blechy. **Kam zmizel vyděšený kocour, to dodnes nikdo neví. Asi se rozhodl pro emigraci. Možná doufal, že tam podobní temperamentní psi, jako je Petrův Brok, nežijí. My však víme své, že?**

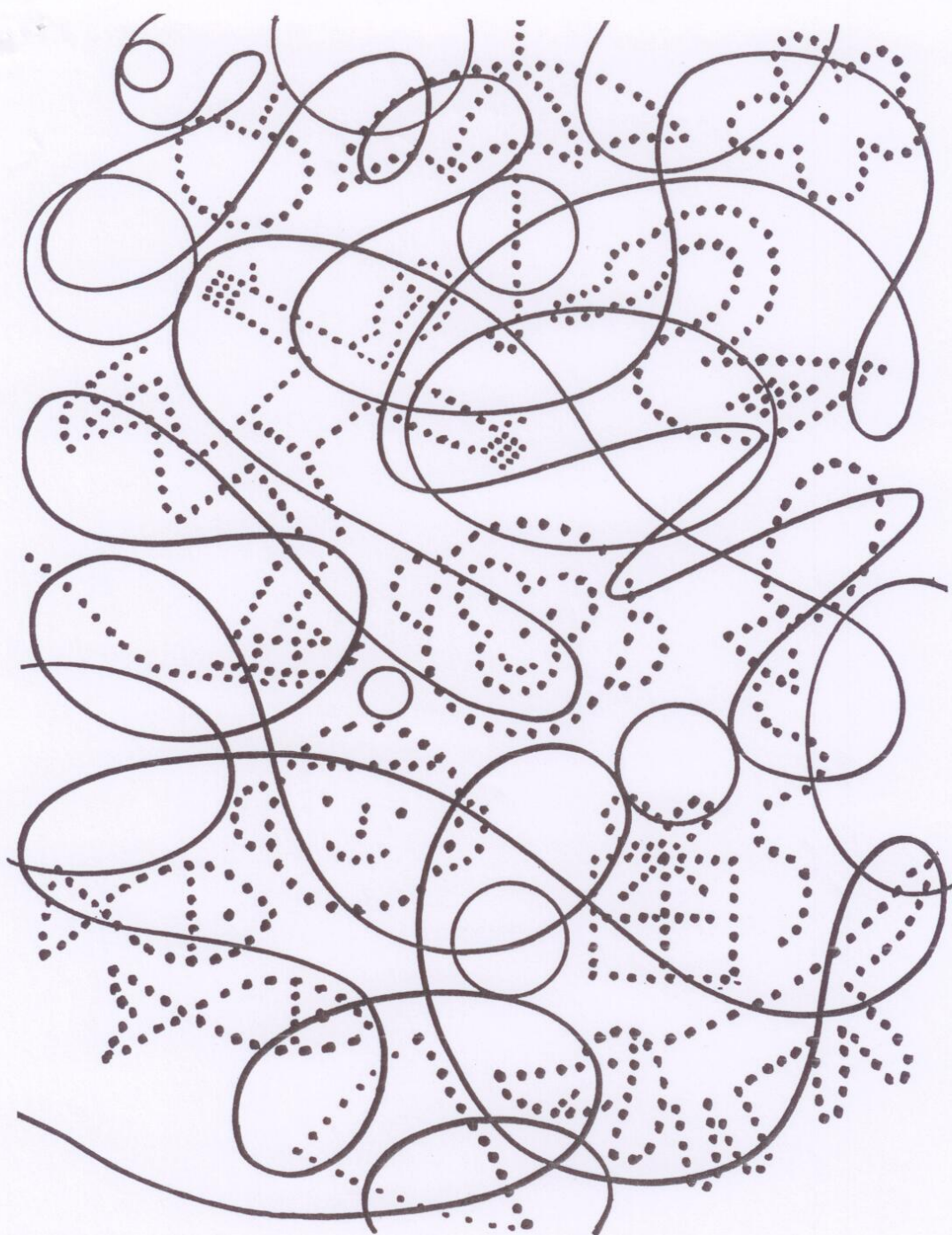
Další návody pro domácí práci

pokyn:

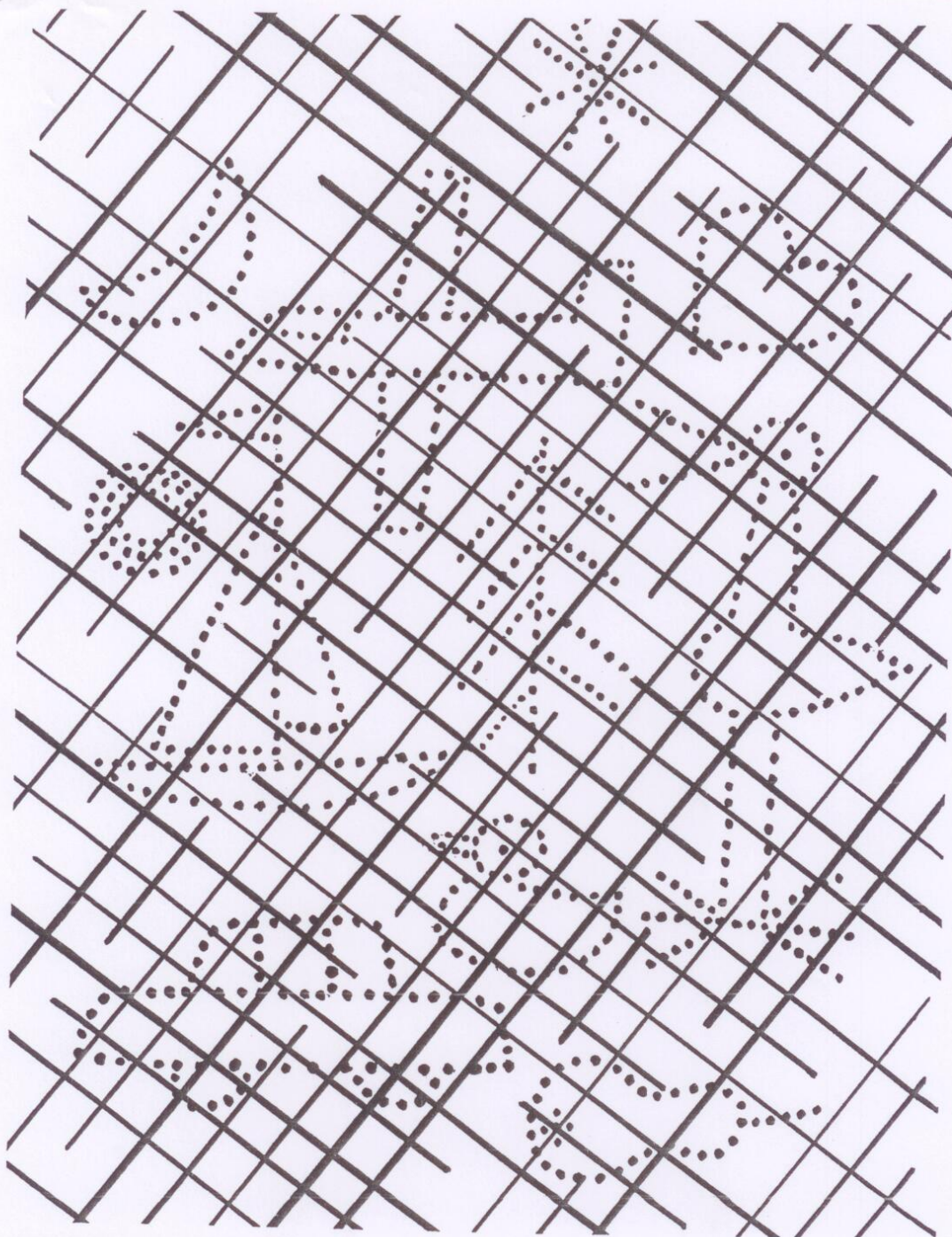
Přečti slovo obsahující písmeno ... přečti pouze první písmeno ve všech slovech na prvním řádku (obměna poslední písmena na druhém řádku, první slabiky..... druhé slovo na prvním řádku, třetí slovo na druhém řádku, přečti slovo začínající (končící) na..., přečti jednu větu a nauč se ji zapaměti)

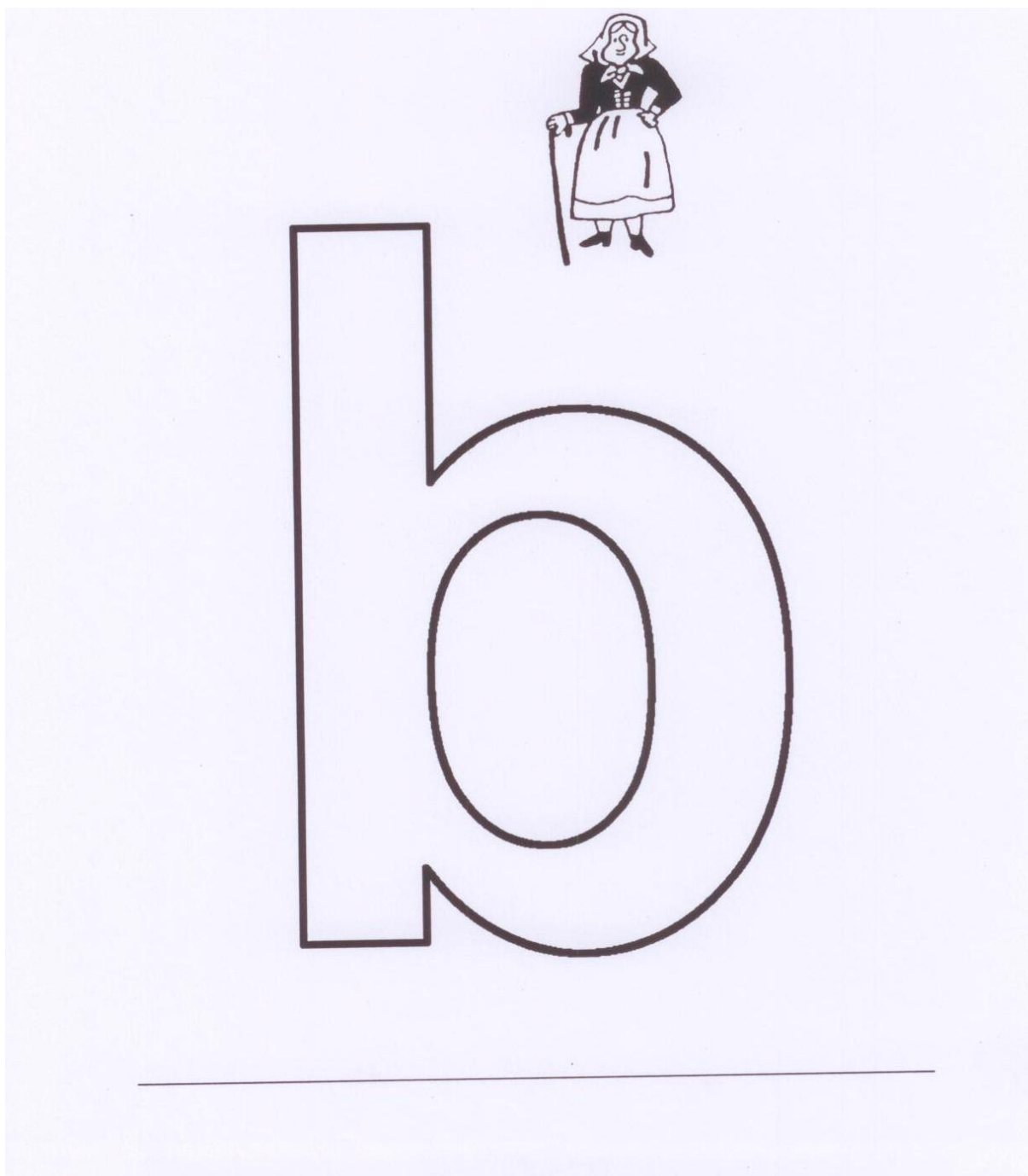
5.10 Společná dílna č. 10

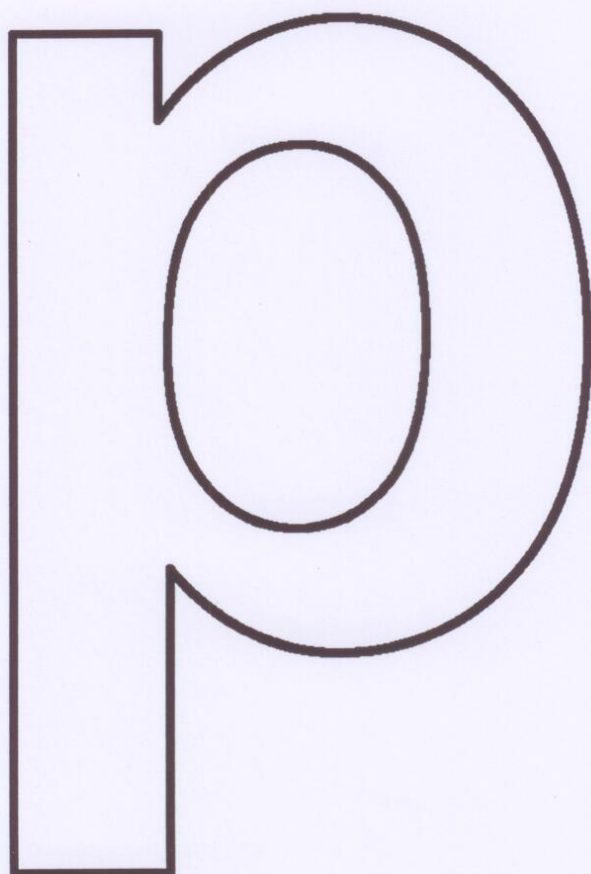

Jmenuj tečkované předměty.

Jednotlivé tvary pečlivě vystříhej (můžeš předtím podlepit tuhým papírem) a pak z nich skládej do následujících stránek písmeno b, d, p.

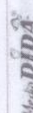
BUDKA

V poli stála budka. Přiběhla k ní myška Hryzalka.
 „Boudo, budko, kdo v tobě bydlí?“
 Nikdo se neozval. Myška tedy vlezla do budky a bydlela v ní.
 Přiskákala žába Kuňkalka.
 „Boudo, budko, kdo v tobě bydlí?“
 „Já, myška Hryzalka. Kdo jsi ty?“
 „Žába Kuňkalka.“
 „Pojď, zůstaň se mnou.“
 I přistěhovala se žába k myšce a žily spolu v budce spolu.
 Přihopkal zajíc.
 „Boudo, budko, kdo v tobě bydlí?“
 „Já, myška Hryzalka.“
 „Já, žabka Kuňkalka. A kdo jsi ty?“
 „Zajíček Ušáček.“
 „Pojď také k nám.“
 I přistěhoval se zajíček do budky.
 Jednou se k budce přiloudal medvěd. Zabručel:
 „Boudo, budko, kdo v tobě bydlí?“
 „Já, myška Hryzalka.“
 „Já, žabka Kuňkalka.“
 „Já, zajíček Ušáček. A kdo jsi ty?“
 „Medvěd Huňáč Fuňáč.“
 A medvěd tláp, šláp, bác a bác, rozšlapal budku.
 Všichni se rozutekli. Medvědovi zůstala jen rozbitá bouda.
 (národní pohádka)

Dokážeš správně rozlišit písmenko **b**, **d**, **p**.

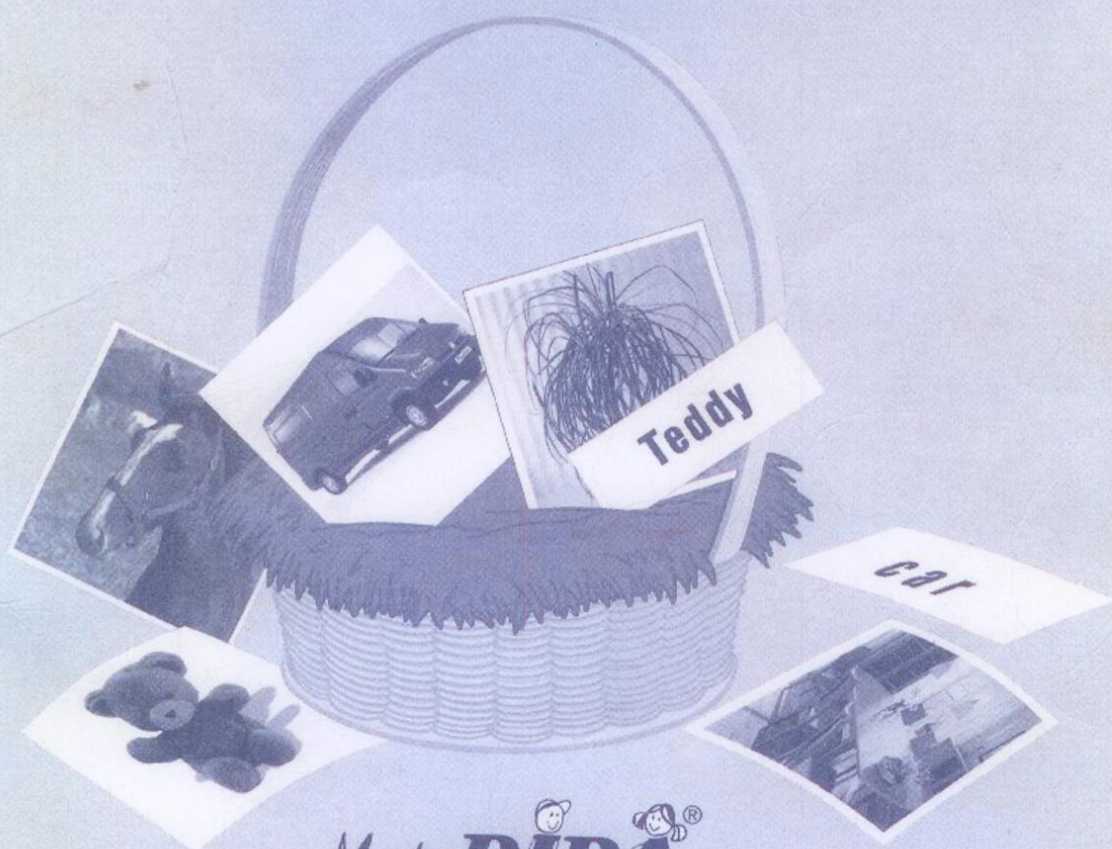
V textu **b** podtrhni červeně, **d** modře a **p** hnědě. Pracuj řádek po řádku a písmenka škrtej postupně, tzn., že musíš pastelky neustále střídat.

5.11 Společná dílna č. 13

IV. ZVÍŘATA		IV. ZVÍŘATA	
Seznam názvoslovných karet:		Seznam názvoslovných karet:	
1. dog	pes	22. panda	panda
2. cat	kočka	23. fox	liška
3. mouse	myš	24. wolf	vlk
4. hamster	křeček	25. kangaroo	klokan
5. fish	ryba	26. camel	velbloud
6. tortoise	želva - suchozemská	27. crocodile	krokodýl
7. guinea pig	morče	28. hippo	hroch
8. budgie	andulka	29. rhino	nosorožec
9. canary	kanárek	30. penguin	tučňák
10. parrot	papoušek	31. hen	slévice
11. snake	had	32. cock	kohout
12. frog	žába	33. pig	prase
13. lion	lev	34. cow	kráva
14. tiger	tygr	35. rabbit	králik
15. elephant	slon	36. horse	kůň
16. giraffe	žirafa	37. sheep	ovce
17. monkey	opice	38. goat	koza
18. zebra	zebra	39. goose	husa
19. turtle	želva - vodní	40. donkey	osel
20. bird	pták	41. duck	kachna
21. bear	medvěd	42. turkey	krůta
 20		 21	
Magic Basket		Magic Basket	

MAGIC BASKET

pomůcka pro výuku anglického jazyka

Media**DIDA**

Vydala: Media**DIDA** s.r.o. Dr. M. Horákové 27, Olomouc 772 00, tel.: 068/523 07 79, tel./fax: 068/523 07 89

5.12 Společná dílna č. 14

V jednom velikém lese bydlely na dvou sousedních stromech dvě veverky. Každá byla docela jiná. Jedna od rána do večera pilně pracovala, sbírala oříšky, žaludy, houby i šišky a pečlivě si připravovala své doupátko na zimu.

Druhá byla jen samý smích a samé nezbednosti. Celý den hopkala z větve na větev, prozpěvovala si a pokřikovala na ostatní obyvatele lesa. Pranic se nestarala o budoucnost.

Tak uplynulo léto a pak i podzim. Jedna veverka se jen radovala, druhá pilně pracovala. Potom přišla tuhá zima. Sníh pokryl celý kraj. Pracovitá veverka zalezla do svého teplého pelíšku a s plným bříškem se radovala z pěkného domova.

Veselé veverce se však vedlo jinak. Ve dne v noci se chuděrka trásla hladová a s mokrým kožíškem. Když už jí bylo nejhuř, vzpomněla si na sousedku a nesměle u ní zaklepala na dvířka.

Příčinlivá veverka otevřela, a když uviděla prokřehlou sousedku, slitovala se nad ní a pozvala ji dál. Tak obě veverky začaly bydlet spolu. Od té doby se obě veverky připravovaly společně na zimu.

KL^Vbíčko

rukaviCE

BAbička

mráČEK

veverKA

KOberec

košíKČEK

PAvouk

parŇÍK

klubíčko, parník, rukavice, pavouk, koruna,
hrnec, šátek, veverka, košíček, mráček,
vláček, chlapec, kočárek, babička, koberec

5.13 Společná dílna č. 17

Dole uprostřed namaluj psí boudu	Nahoře vlevo namaluj velký mráček
Nahoře vpravo namaluj sluníčko	Vpravo dolů namaluj Alexovi kost
Dole vlevo namaluj misku na žrádlo	Nad boudou létá vrána, namaluj ji.

- 1) Odehrál se tento příběh v měsíci říjnu?
- 2) Kdo ošetřoval v zoo medvědy?
- 3) Jak se jmenoval Jirkův kamarád?
- 4) Kdo se stará o pštrosí vejce?
- 5) Kterým autobusem jeli s maminkou na pizzu?

- 1) Odehrál se tento příběh v měsíci říjnu?
- 2) Kdo ošetřoval v zoo medvědy?
- 3) Jak se jmenoval Jirkův kamarád?
- 4) Kdo se stará o pštrosí vejce?
- 5) Kterým autobusem jeli s maminkou na pizzu?

- 1) Odehrál se tento příběh v měsíci říjnu?
- 2) Kdo ošetřoval v zoo medvědy?
- 3) Jak se jmenoval Jirkův kamarád?
- 4) Kdo se stará o pštrosí vejce?
- 5) Kterým autobusem jeli s maminkou na pizzu?

- 1) Odehrál se tento příběh v měsíci říjnu?
- 2) Kdo ošetřoval v zoo medvědy?
- 3) Jak se jmenoval Jirkův kamarád?
- 4) Kdo se stará o pštrosí vejce?
- 5) Kterým autobusem jeli s maminkou na pizzu?

- 1) Odehrál se tento příběh v měsíci říjnu?
- 2) Kdo ošetřoval v zoo medvědy?
- 3) Jak se jmenoval Jirkův kamarád?
- 4) Kdo se stará o pštrosí vejce?
- 5) Kterým autobusem jeli s maminkou na pizzu?

Příběh ze ZOO.

Za oknem zářil další prázdninový den a Jirka jako každé ráno utíkal za maminkou do práce. Nebylo to jen tak obyčejné zaměstnání. Jeho maminka byla ošetřovatelkou slonů. Jirka byl na maminku moc pyšný a navštěvoval ji co nejčastěji.

I dnes se vypravil do místní zoologické zahrady. Pozdravil se s paní na vrátnici a kolem ohrady s plameňáky pospíchal dál. Cestou minul ohradu s jeleny a výběh pro daňky. U medvědů se pozdravil s panem Novotným. Vždycky měl pro něj nějaký veselý příběh o zvířatech.

Cestou kolem kozího výběhu si koupil zmrzlinu a už uháněl k mamince. Pavilon slonů byl skoro nový. Maminka se zde starala nejen o tři velké slony, ale i o dvě narozená sloní mláďata. Jirka mamince pomáhal, ale za ohradu k ní už nesměl. Sloni by mohli být nebezpeční, zvláště když mají mladé.

Když nakrmili slony, rozhodl se Jirka navštívit svého kamaráda Marka. Marek byl o dost starší a také byl v zahradě ošetřovatelem. Jirka za ním chodil rád. Věděl toho hodně o afrických zvířatech. V ZOO se staral o zebry, žirafy a antilopy. Ve svém výběhu měl i pár pštrosů. Jirka už věděl, že u pštrosů sedí na vejcích taťulda a proto raději nerušil.

Odpoledne čekal Jirka na maminku hned u východu. Společně odjeli autobusem č. 42 do blízké restaurace a dali si spolu pizzu. Byl to zase jeden krásný prázdninový den.

Ráno Jirka vstal, umyl se a oblékl.

Brzy vyběhl z domu a těšil se na zvířata.

Ještě před obědem navštívil kamaráda Marka.

Odpoledne čekal na maminku u východu.

V pizzerii si objednali skvělou pizzu.

Než usnul, ještě si chvíli četl o zvířatech.

5.14 Společná dílna č. 18

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Moravskoslezský kraj je jedním ze 14 územních celků Česka. Leží na severu Moravy a Slezska. Na severu sousedí s Polskem, na jihovýchodě se Slovenskem, na jihu se Zlínským krajem, na západě s Olomouckým krajem.

Sídelním městem kraje je Ostrava.

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

Nejvyšším pohořím je _ _ _ _ _ Jeseník (Praděd, 1492 m). Na jihozápadě leží Nízký Jeseník, na _ _ _ _ _ Moravskoslezské Beskydy (Lysá hora, _ _ _ _ m). Mezi pohořími Jeseníky a Moravské Beskydy se nachází sníženina _ _ _ _ _ . Nejnižším bodem kraje je _ _ _ _ _ řek Odry a _ _ _ _ (195 m).

Většinu území odvodňuje řeka Odra a její přítoky (např. Opava, Olše, _ _ _ _ _) do _ _ _ _ _ moře. Pouze z části Nízkého Jeseníku kolem Rýmařova a drobných území okresu Nový Jičín odtékají vody do povodí řeky Moravy, to znamená do Černého moře.

V kraji se nachází _ _ _ významné chráněné krajinné oblasti: Beskydy, Jeseníky a _ _ _ _ _ .

Z E M Ě Ľ Ľ I S T V Í

V podhůří zemědělci pěstují zejména:

brambory, len, oves, chovají krávy a ovce

Ž I V Ů T I I J Í T R C S T Ř E D Í

Moravskoslezský kraj patří mezi oblasti s nejvíce poškozeným životním prostředím v České republice díky vysoké koncentraci těžkého průmyslu.

Ů K Ů M I S L

Ostravsko je jedním z největších průmyslových center republiky. Základem pro rozvoj průmyslu bylo černé uhlí, z kterého se vyrábí koks. Ten slouží jako palivo v hutích, kde se vyrábí železo a ocel. Dalším důležitým průmyslovým odvětvím se stal strojírenský průmysl, chemický průmysl.

23	57	42	65	10	66	70
Nízký Jeseník	Hlučín	Přerov	Sovinec	Štramberská Trúba	Leoš Janáček	Lysá hora
69	49	1	64	40	50	13
Emil Zátopek	Těrlicko	Opava	zámek Raduň	Morava	Vsetín	Moravice
24	68	67	17	59	43	9
Hrubý Jeseník	Slezské muzeum	Hukvaldy	Ostravice	Sigmund Freud	Praděd	Rýmařov
47	11	41	51	28	2	62
Velká Čantoryje	Krnov	Slezsko	černé uhlí	Karlova Studánka	Frýdek	Jarek Nohavica
8	33	25	63	12	37	22
Český Těšín	Bohumín	Rožnov pod Radhoštěm	zámek Hradec nad Moravicí	Morávka	Petr Bezruč	Moravská brána
61	20	55	7	60	30	48
Václav Kálik	Slezská Harta	ocel	Místek	Johann Gregor Mendel	Třinec	Žermanice
14	56	21	44	3	58	19
Odra	Kravaře	Beskydy	Velký Roudný	Karviná	Zábřeh	Kružberk
35	4	31	39	16	52	34
Darkovičky	Bruntál	Štramberk	jeskyně Šipka	Bílá Opava	Havířov	Fulnek
18	38	54	26	46	5	36
Opavice	Poodří	železo	Odry	Radhošť	Nový Jičín	František Palacký
45	29	6	53	15	32	27
Slunečná	Rešovské vodopády	Ostrava	Orlová	Olše	Kopřivnice	Budišovka

Pověsti z Hukvald

Jak přišla Králova hora ke svému jménu

Od nepanšti se vypravuje, že v Králově hoře, která se vypíná nad Kozlovicemi, je ukryt veliký poklad. Je to i věrohodné, protože Králova hora je jediná svého druhu, že je samostatná. Věk y na ní roste les. Kolem celé hory vede jenom jedna cesta, která se uzavírá do kruhu. Královu horu obklopuje pět vesnic, takže loupežníci, byli-li pronásledováni, nemohli s lupem jinam uniknout než do rozsáhlých lesů Královy hory. Každá samostatná hora má svého strážce - ducha, který vládne a střeží horu.

- 1 V dávnověku jel tudy na koni vznešený pán.
- 2 Byl z daleké, cizí země.
- 3 Jeho kůň i pánův oděv prozrazovaly, že je z urozeného rodu
- 4 Byl to sám král. Jeho otec byl již stár, a tak lidu začal vládnout syn.
- 5 Nový syn však neměl svobodu, nenáviděl války a nemohl snášet lidskou bídu a utrpení.
- 6 Lákaly jej dálky a hory, a proto raději, než by jako špatný král musel vést války se sousedy, vzdal se trůnu.
- 7 Jeho rodina se ho zřekla a král se zlatou korunou a s částí pokladu opustil svou zemi.
- 8 Přes pusté, válkou zničené kraje jel východním směrem dále a dále, až přešel sedmero hor a sedmero údolí.
- 9 Před ním se rozprostírala nádherná malebná údolí, obdělaná pole a vše lemoval věnec modravých hor.
- 10 Král si chtěl odpočinout, sundal poklad z koně a ustlal si na zemi.
- 11 Zdál se mu podivný sen.
- 12 Ve snu viděl, jak se před ním najednou začaly otevírat hora a ze skály vystoupila spanilá dívka.
- 13 Halil ji jen průsvitný obláček a zlaté vlasy jí spadaly až na ramena.
- 14 Dala mu napít vody z podzemního pramene z lůna hory a od té doby bylo mezi nimi nepřerušitelné pouto.
- 15 Poklady uložil v hoře pod ochranu její vládkyně.

Ráno našli krále, jak spí u své bedny s pokladem a je na rukou a nohou spoután věncovím uvitým z lesního kvítí. Zůstal už jednou provždy u pastýřů ovcí a štědře je podaroval zlatáky. Zelenou horu, která se tyčila do nebes na kolibami, pojmenoval "Královou horou". Žil dlouhá léta v bratrství s pastýři ovcí i s jejich ženami, až jednoho dne ve vysokém věku zemřel.

Místo k věčnému odpočinku mu našla Hanýžka, se kterou se poprvé před lety potkal. Když ovčáci vykopávali hrob pro krále, narazili na veliký kámen. Když jej nadzvedli, spatřili pod ním královskou korunu. Kdo ji tam dal nikdo nevěděl. Z úcty k dobrosrdečnému králi položili ovčáci královskou korunu zemřelému králi na hlavu a tak jej uložili do hrobu. Hrob mu obložili zimozrakem a do hlavy mu zasadili bílou polní šípkovou růži. Později na králově hrobě vyrašily tři mohutné duby, pod kterými prý sní svůj věčný sen.

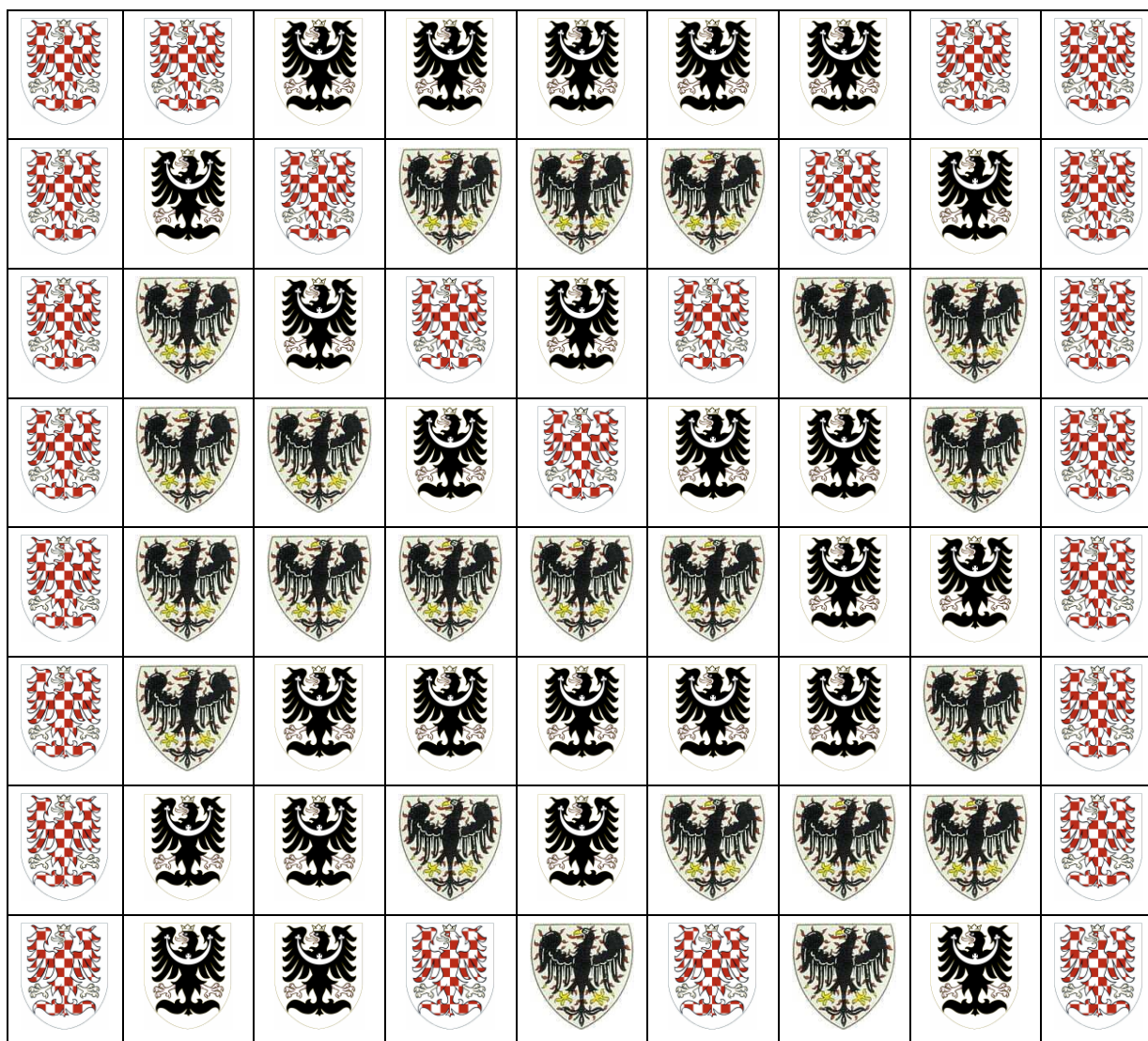
.....modrá

.....červená

.....červená

5.15 Společná dílna č. 22

Pracovní list č. 1

Přezdívka Karla IV.

				X						
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10

Jméno čtvrté manželky Karla IV.

									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							
									.							

Diplomat:

.....

.....

.....

Práce s textem – čtení s porozuměním

ANO – NE Jméno:	Před čtením	Po čtení	V textu
1. Karel IV. se narodil 14. 5. 1316 v Praze jako nejmladší syn Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny.			
2. Po svém narození dostal jméno Václav.			
3. Od sedmi let byl vychováván na španělském dvoře.			
4. Po svém dědečkovi dostal nové jméno Karel.			
5. Ovládal latinu, francouzštinu, italštinu, němčinu a španělštinu.			
6. Karel IV. byl svým otcem jmenován moravským hrabětem.			
7. Po smrti svého otce se Karel IV. stává papežem.			

Pětilístek

.....

.....

.....

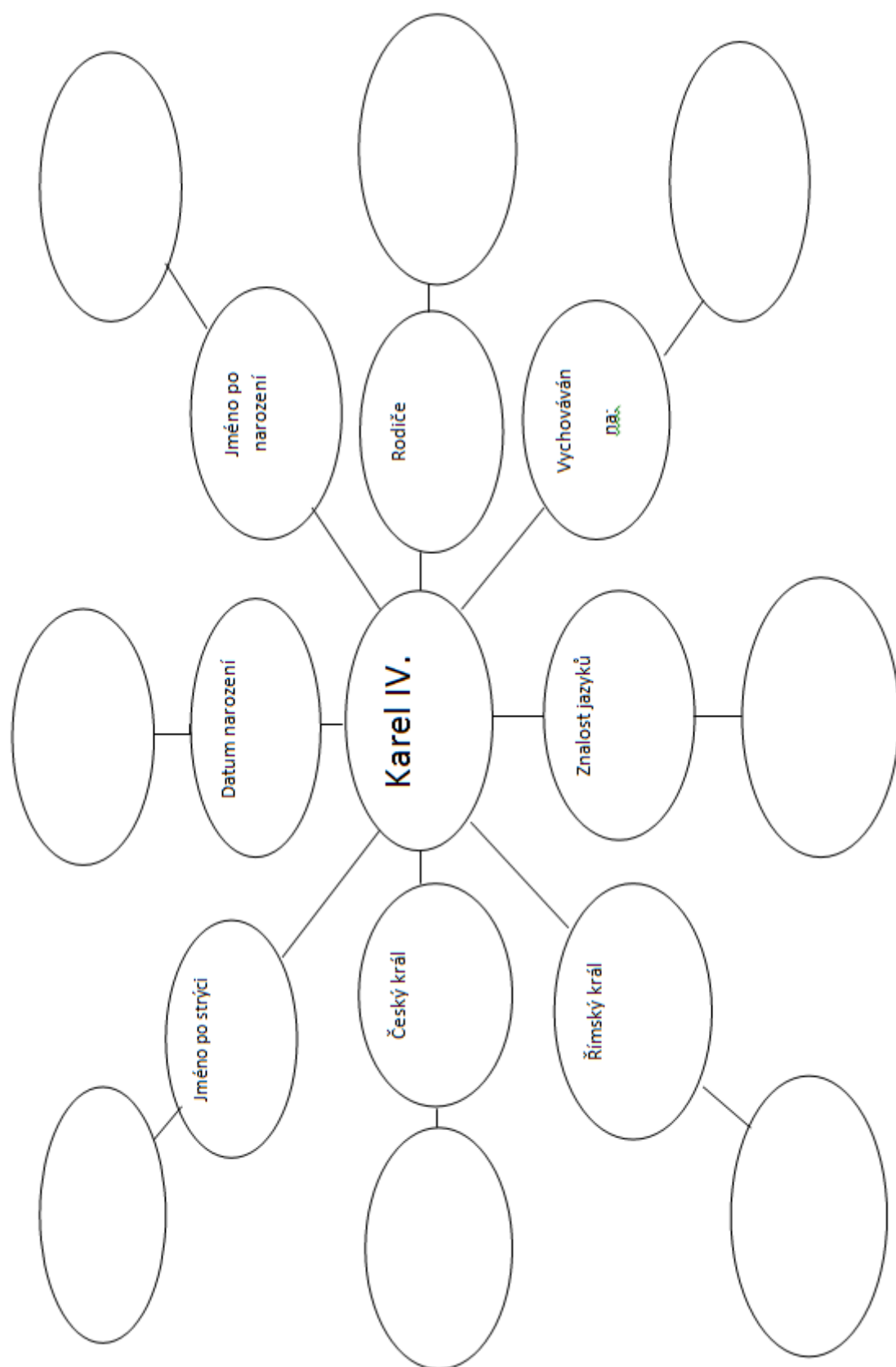
.....

.....

			V	Á	C	L	A	V									
	R	O	Z	H	O	D	L										
			P	A	Ř	Í	Ž	S	K	É							
			S	T	A	V	B	A									
			V	Z	D	Ě	L	Á	N	Í							
U	N	I	V	E	R	Z	I	T	A								
						K	A	R	L	Š	T	E	J	N			
					Z	A	P	O	M	N	Ě	L					
						K	O	R	U	N	A						
						K	M	O	T	R							
			J	M	É	N	O										
						P	Ř	E	M	Y	S	L	O	V	N	A	
			V	L	T	A	V	A									
	V	L	A	D	A	Ř	E	N	Í								
							S	T	R	Ý	C						
							K	L	E	N	O	T	Y				
					K	R	Á	L	O	V	S	T	V	Í			

*Znění křížovky

Pracovní list č. 2: Myšlenková mapa

Nejvýznamnějším dílem Karla IV. je stavba

.....
Poskládej a nalep obrázek!

Oba břehy řeky Vltavy nechal Karel IV. spojit

.....
Poskládej a nalep obrázek!

V sousedství Starého Města založil

.....
Poskládej a nalep obrázek!

Nechal také postavit hrad

.....
Poskládej a nalep obrázek!

Aby se obyvatelé českých zemí nemuseli vzdělávat v cizině, založil Karel IV. v Praze

.....
Poskládej a nalep obrázek!

Karel IV. chtěl pozvednout úctu k českému státu a jeho slavné minulosti, proto nechal zhotovit

.....
Poskládej a nalep obrázek!

Nejvýznamnějším dílem Karla IV. je stavba gotické katedrály sv. Víta.

.....

Oba břehy Vltavy nechal Karel IV. spojit kamenným mostem (dnes Karlovým mostem).

.....

V sousedství Starého Města založil Nové Město pražské.

.....

Nechal také postavit hrad Karlštejn.

.....

Aby se obyvatelé českých zemí nemuseli vzdělávat v cizině, založil Karel IV. v Praze univerzitu (dnes Karlovu univerzitu).

.....

Karel IV. chtěl pozvednout úctu k českému státu a jeho slavné minulosti, proto nechal zhotovit korunovační klenoty.

.....

5.16 Společná dílna č. 23

3. KAPITOLA

Příklady:

Ta teta to tam mete. Mete to tam ta teta? Teta, metete to tam?

Moje tetka, tvoje tetka, obě byly tetky.

tahaly se, popraly se, byly samé pletky.

To tv, táto? Toto, to tato teta tuto tetu tahá.

Jedna bedna zaneřáděná, druhá bedna nezaneřáděná.

Jedna bedna prázdná, druhá bedna plná lou.

Ty nezvedneš jeden, jedeš z těch beden?!

Jedeme, jedeme z kopečka,

nemáme žádná kolečka,

jedeme, jedeme jako vlak,

umíte to taky tak?

Pojedeme tadytudy, nebo pojedeme tadytudy?

Při práci s jazykolamy je síce větší legrace, když se děti pletou, ale pro tréning mluvidel je dobré zvolit takový způsob, aby se nepletly, aby mluvidla švihem skutečně vykonala všechny potřebné pohyby. Nejlepší je si jazykolamy zrytmizovat. Tím se stane hláskový sluk přehledným pro mluvidla, protože se rozdělí na menší úseky; nemíním tím, aby děti jazykolamy slabikovaly, ale aby využívaly hlavních i vedlejších přízvuků. Rytmizovat si je můžeme dýcháním, tleskáním nebo jinou hrou na tělo, případně jen rytmickým pohybem. Můžeme si s nimi hrát "plácancou". Pravidla zůstávají stejná, jen vsouváme sborové opakování každého dalšího jazykolamu, aby se víc procvičili všichni. U rytmitizovaných jazykolamů si můžeme pohrát hlavně s tempem. Pomaloučku zrychlujeme a zrychlujeme, aniž sebedemné polevíme v artikulaci.

Pro kontrolu, zda je tempo ještě únosné, zvedne ruku ten, kdo se spíjel, ale pokračuje dál a snaží se stačit. Když je více rukou nahore, začínáme znovu od pomalejšího tempa. Přiznat chybu by mělo být stálým pravidlem všech cvičení. Zdvížená ruka tedy není v žádném případě ostudou, jen důkazem, že se děti kontrolují samy. Čím víc se podponuje soutěživý charakter podobných her, tím víc se dostávají děti do pokušení zastiť chybu, a to i samy sobě, což je výchovně nežádoucí. Je-li někdo podezřelý, že tempo nezvládá, a přesto nezvedl ruku, dáme mu sólo. Jazykolam se také může stát podkladem k dialogu, buď jako skutečný, nebo jako zástupný text. Můžeme i obměňovat slovo-

- 64 -

Pro cvik jazyka volíme především hlásky jazyčné (J, L). Zejména hlásky J je výhodná. Jednak proto, že strhuje rezonanci na tvrdé patro, jednak pro výslovnost - nutí jazyk stranami jikoby olíznout horní stoličky. A právě tento pohyb je často klíčem k zřetelné výslovnosti nejen J, ale i jiných hlásek, včetně sykavek.

Příklady:

Jeje jeje, co se děje tam na vršku u Matěje.

To je moje, to je tvoje, to je jeho, to je její.

Je Julie naolejovaná nebo nenaolejovaná? (Vyslovíme Julie.)

Je Olivier olivejovaný nebo neolivejovaný? (Vyslovíme Olivier.)

Jelen letěl jetelem, jetelem letěl jelen. Letěl jelen jetelem? Jelen jetelem letěl.

Prohlížíme koleje, je-li tam dost oleje. Není-li tam oleje, olej se tam doleje.

Další tréningová hlásky je L. V citovaných jazykolamech se také často objevuje vedle J. Ale jsou i jazykolamy vyslovené na L.

Příklady:

Ťululum, ťululum.

Kutulutululuč.

Sklapla piksla z plexiskla, z plexiskla piksla sklapla.

Náš pan kaplan v kapli plakal, v kapli klaply dveře.

Naše lomenice je ze všech lomenic nejlomenicovitější lomenice.

Pрут plul rychle po proudu a v lahvi se peril ricinový olej.

Leze leze po železe, nedá pokoj, až tam vleze.

Vlky plky vlky plky.

Cilililink, cilililink.

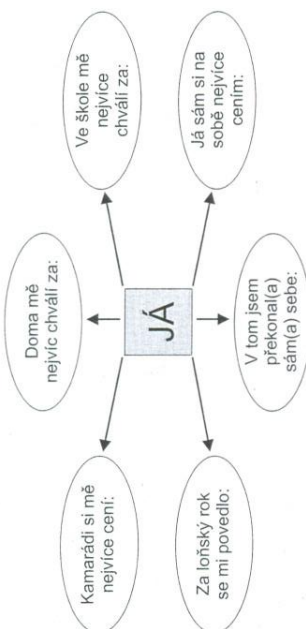
Tralalalalalera.

Také hlásky T, D, N, při jejichž výslovnosti je rozhodujícím způsobem zaměřením jazyk, jsou dobré pro jazykolamy. Často se mísí všechny tréningové hlásky dohromady a ještě se střídají s hláskou K, která zaměštrává kořen jazyka.

- 63 -

Příhody z naší přírody

Předtištěný vzor

Jak medvídek prohnal včely

Před mnoha a mnoha lety žilo v našich horách ještě hodně medvědů. A tak není divu, že i v lese Strašpýtláke bydlelo malé medvídek s medvědicí. Medvědice neměla tolik času na hraní s medvídkem, protože sháněla pro oba potravu, a tak se medvídek většinou toulalo po lese samo. Nevědělo, co má dělat, a tak všude strkalo čumák a všechno zkoumalo. Jednoho dne se procházelo po lese, když najednou něco ucítilo ve vzduchu. „Taková libá a sladká vůně,“ pomyslelo si medvídek. „Co by to mohlo být?“ Hned se mu začaly sbíhat sliny a v bříšku začalo kručet. Zmocnil se ho obrovský hlad. Malý medvídek se vydal za vůní. Byla cítit čím dál víc. A opravdu, za chvíli uviděl před sebou včelí hnízdo v kmeni stromu a hned věděl, že tak vábné

100

Pohádkové příběhy k zábavě i k učení

Příhody z naší přírody

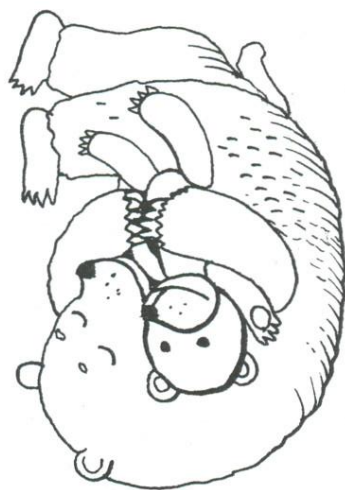
může vonět jen med. „Ten musím mít,“ řeklo si medvídek. Rozeběhlo se ke stromu, ale najednou uslyšelo hodně blízko: „Bzzzz, bzzzz, bzzzz...“ Kolem něho létaly včely. Medvídek se polekaně začalo ohánět a utíkalo pryč. Po chvíli se zastavilo a pozorovalo včelí hnízdo z dálky. Kručení v bříšku však nepřestávalo, a tak se rozhodlo vrátit. Pomalými krůčky se přiblížilo až ke stromu s hnízdem a začalo drápy odlamovat kůru. To ale nemělo dělat. Včely začaly na vetřelce znovu útočit. Dostával jedno žihadlo za druhým. Medvídek vzalo nohy na ramena a zastavilo se až u potoka. Svůj čenich a tlapy máčelo v potoce. Ve studené vodě bolest naštěstí přestala. Medvídek zůstal sedět na břehu potoka a přemýšlelo, jak se k medu dostat. Jeho hlad se ozýval čím dál více. Jak tak přemýšlelo, slunce začalo zapadat, včely se uklidnily a připravovaly se na noc. To byla ta správná chvíle pro medvídek. Přiběhlo ke včelímu hnízdu, rychle odlomilo zbytek kůry a drápolo pláсты ven. Než se včely nadály, medvídek již pevně v tlamě drželo plásty s medem a utíkalo pryč. Včely ho ještě chvíli pronásledovaly, ale to již bylo medvídkovi jedno. Ukořistilo med, a to bylo hlavní. Pláсты si odneslo do bezpečné vzdálenosti a tam si na nich začalo pochutnávat.

To byla doba, když dojedlo, byla už téměř tma. Medvídek si uvědomilo, že už má být dávno doma. Běželo, co mu nohy stačily. Medvědice ho už čekala. Malý medvídek se schoulil do mámina kožichu a usnul. Zdálo se mu o tom, jak moc ho včely prohaly, ale v bříšku měl tak sladce, a proto se mu hezky spalo.

Pohádkové příběhy k zábavě i k učení

101

Příhody z naší přírody

Úkoly

◆ Pokračování příběhu

- ▶ **Rozdělte text příběhu** na odstavce podle děje. Pro každý odstavec vymyslete název a sestavte osnovu příběhu.
- ▶ K bodům osnovy **nakreslete obrázky**, vznikne vám obrázková osnova. Vyprávějte příběh vlastními slovy podle obrázkové osnovy.

- ▶ **Vymyslete** pro příběh jiný název.

- ▶ **Vysvětlete** významy následujících slov a slovních spojení:

- ▶ kručí mu v břiše
- ▶ vzal nohy na ramena
- ▶ vábně voní
- ▶ včely útočí
- ▶ pláсты

102

Pohádkové příběhy k zábavě i k učení

Příhody z naší přírody

- ▶ Předvedte význam slova **schoulii se**.
- ▶ V posledních pěti větách příběhu vyhledejte slovesa a pokuste se je nahradit jinými výrazy.
- ▶ Co je to **úl**? Nakresli, jak takový úl může vypadat.
- ▶ Proč jsou úly barevné?
- ▶ Jak se nazývá společenství včel?
- ▶ Vysvětlete rčení: **Je pracovitý jako včelička**.
- ▶ Najdi v textu místo (větu), kdy se medvídek rozhodlo med včelám ukrást.
- ▶ Zjistěte, proč je med zdravý.
- ▶ Do čeho všeho se med v kuchyni přidává?

◆ Zašifrovaná slova

U daných slov v jednotlivých řádcích určete jejich slovní druh. Slovní druhy vyjádřete čísly v pořadí, v jakém jdou za sebou:

1	podstatná jména	6	příslovce
2	přídavná jména	7	předložky
3	zájmena	8	spojky
4	číslovky	9	částice
5	slovesa	10	citoslovce

103

Pohádkové příběhy k zábavě i k učení

Příhody z naší přírody

Zašifrovaná slova:

osm x skáče – náš	4 x 5 – 3 =	17	K
běhá x zpívá + auto			
bum : červený – sedí			
dobře x já			
před x osmý – krásně			
přečetl x v			
za x my – televize			
at : necht'			

au : zajímavý	
můj x vy	
rychlý x kež	
ujel x stojí – čte	
u x veselý	
vesele : krátký	
cink - váš	

hezky x patery + včera	
at' x on – noviny	
desátý x protože	
ale : pěkrát	
bác + skleněný – umyl	
(necht' + slunečno) : zavřel	

104 Pohádkové příběhy k zábavě i k učení

Šifra:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P

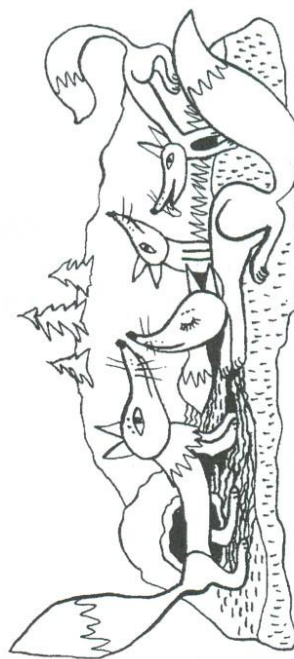
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y

32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D

Znaménka mezi jednotlivými slovy mají **matematický význam**. Po převedení slov do čísel sestavíte matematický příklad. Ten vypočítejte a podle výsledku najdete v tabulce správné písmenko. Pokud jste správně určili slovní druhy a dovedete dobře počítat, vyjdou vám názvy druhů včel, které žijí v úlu.

O dvou nezbedných liškách

V jednom borovém lese, ve kterém to vonělo jehličím a pryskyřicí, bydlela rodina lišek. V rodině žila maminka, tatínek a dva nezbedové, liščí kluci

105 Pohádkové příběhy k zábavě i k učení

R. Šup * Učíme se číst s porozuměním

1. Slova vetřelci

(práce s literárními texty)

Lekce 1.1 Lucka u dědečka

(Podle knihy Oty Hofmana Lucie, postrach ulice)

Cvičení 1. V některých větách jsou slova navíc, která tam nepatří. Označte je a pak je vypište na volné řádky. Slova-vetřelce můžete slabě přeškrtnout, aby vám neovadila v další práci s textem.

Po třešních a jahodách uzrál v dědečkově zahradě rybíz a angrešty. Hlávkového salátu narostlo tolik, že ho Lucka s dědečkem rozdávali všem, kdo šli okolo. Byly to skvělé prázdniny. Mouratá kočka přivedla kořata. Nad bazénkem kroužily ve větvích vážky. Na růžích se usadily mšice. Posekaná tráva voněla dlouho do noci. Večer se slétli k bazénku koupat ptáci. Ze škvír v terase jsou vylézali křídlatí mravenci a škvoři.

Dva dny přšlo slova. V lesích se začaly dít tajemné věci. Stoupala z nich pára. V ta jitra vstávala Lucka s dědečkem ještě za šera, když na nebi bledly hvězdy. Vraceli se poškrábaní od malin a lopuch chytře, s plnými košíky podhříbků, babek a máselňáků. Opékali si je skrytá. Dělal si z nich smaženici a praženici tak dlouho, než začala pozorný horka a houby přestaly růst.

Po deštích mšice z růží zmizely. Přesunuly se na kopretiny, ale tam je snědly berušky. Lucka si oddechla, berušku si mohla posadit na prst a čekat, kam žák poleť, mšici ne. Po mouraté kočce přivedla na svět kořata bílá kočka s černým ocasem. Asta a Nero na dva dny zmizeli, ale zas se objevili, pokousaní, s urousanými chlupy a umolousanými oháňkami, ale šťastně štěkající. Zmizel i ježek, aby jednoho všechna večera přivedl Lucce ukázat malá ježčata.

Lucka nevěděla co dřív. Kropila zahradu. Starala se o kořata. O ježčata. Dvakrát se jí sloupal nos, i když si ho mazala olejem. Pusu měla černou od borůvek. Když snadno přšlo, přicházel pan Kraus a pan Miller a radili se s dědečkem a Luckou, jak zahnat křídlaté mravence, opravit dům a hrát správně Červená přebíjí všecko. V pondělí, ve středu, v pátek, v sobotu a neděli chodili Lucka s dědou na koupálko a Lucka dokázala schytat udělat i deset temp, než se potopila. Ale vůbec nejlepší byly úterky, protože to jezdil děda do okolních vesnic zastupovat lékaře, co měli zrovna dovolenou, a Lucka směla jezdit s ním.

(Pokud jste našli opravdu všechna slova-vetřelce, vyšla vám rýmovaná říkanka.)

Cvičení 2. Četli jste dost pozorně? Odpovídejte na otázky, správné odpovědi zakroužkujte.

	V zimě.	V létě.	Na podzim.	Na jaře.
1. Kdy byla Lucka u dědečka?				
2. Měl Lucčin dědeček u domu zahradu?			ANO	NE
3. Po celou dobu, o které se v článku vypráví, bylo jen slunečné počasí.			ANO	NE
4. Dědeček měl dvě kočky, ale jen jedné se narodila kořata.			ANO	NE

R. Šup * Učíme se číst s porozuměním

5. Lucka se u dědečka nudila a neměla co dělat.	ANO	NE
6. Lucka s dědečkem to neměli do lesa daleko.	ANO	NE
7. Vadilo Luce, že na růžích byly mšice?	ANO	NE
8. Lucka chodila s dědečkem do lesa na houby a na borůvky.	ANO	NE
9. Lucka jedla borůvky.	ANO	NE
10. Píše spisovatel přímo, že Lucka jedla borůvky?	ANO	NE
11. Napište, podle čeho jste v textu poznali, že Lucka jedla borůvky.		

Cvičení 3. Hleďte v článku. Odpovídejte na otázky, správné odpovědi zakroužkujte.

1. Na houby chodila Lucka s dědečkem odpoledne a večer.	ANO	NE
2. Napište, proč přestaly houby růst.		
3. Kolik dní pršelo? A) Žádný. B) Jeden. C) Dva. D) Týden. E) Mnoho.		
4. Najděte část věty, kterou spisovatel vyjádřil, že se časně ráno rozednívalo. Napište ji.		
5. Kdy přišel ježek s ježaty na zahradu? A) V noci. B) Ráno. C) Odpoledne. D) Večer.		
6. Napište, jaké květiny určité rostly na dědečkově zahradě.		
7. Jedna dědečkova kočka byla mouratá. Jaká byla druhá kočka?		
8. Dá se z článku zjistit, kolik kofat se kočkám narodilo?		
ANO	NE	
9. Dá se z článku poznat, jestli bydlel Lucčin dědeček ve městě nebo na vesnici? ..		
ANO	NE	

R. Šup * Učíme se číst s porozuměním

10. Dá se z článku poznat, kdo byli Asta a Nero? Pokud ano, napište odpověď.

11. Kdy chodila Lucka s dědou na koupaliště?

A) Každý den.

B) Jen v neděli.

C) Pět dní v týdnu.

D) V úterý a ve čtvrtek.

E) Tři dny v týdnu.

12. Dá se z článku poznat, jaké zaměstnání měl dědeček Lucky? Pokud ano, napište čím byl.

13. Z článku se dá poznat, že měla Lucka ráda zvířata. ANO

NE

Lekce 1.2 Zmrzlinová abeceda

(Podle knihy Oty Hofmana Lucie, postrach ulice)

Cvičení 1. V některých větách jsou slova navíc, která tam nepatří. Označte je a pak je vypište na volné řádky. Slova-vetřelce můžete slabě přeškrtnout, aby vám nevadila v další práci s textem.

Nejlepší zmrzlinu ve městě a možná na světě dělal Ital Tino Mario, který si z Itálie přivezl do Čech tajné recepty a krásnou ženu, se kterou měl sedm dětí.

"To je ovšem jen začátek," řekl Tino Mario mladší, co chodil s Hamalou do jedné třídy a uměl česky líp než italsky, když Lucka s Hamalou, Andělkou a Olinou a Martinem a Viktorem ochutnali zmrzlinu Cassate Napolitano a pak slízali dalších třicet nebo čtyřicet zmrzlin. Zpočátku se je pokoušeli počítat podle seznamu na jídelním lístku, pak se vzdali, i Andělka, která jinak dokázala spočítat devět všechno.

Olina vzdychla, s obtížemi dojedla višňovou. Z ozdobných sloupků na terase cukrárny zněla tichoučce hudba a hrála vzpomínku na Miláno tak sladce, že Lucka škytla a řekla:

"Zatím vedu já. O dvě zmrzliny, co mi dali požárníci. A ještě si možná objedná burákovou, ta byla zatím nejlepší."

Hamala zbledl slov. Nerad prohrával. Rozhlédl se terasou. V koutě hlídaly holky Tina, Mína a Gina malého Césara spícího v kočárku. Kolem nich běhal kluk Luigi se zbrusu novou červenou mít aktovkou na zádech. Z dílny vyšel sám Tino Mario na hromádce otec s obrovským tácem. Slavnostně ozdobil před zraky party Zmrzlinu s překvapením šlehačkou. Povrch pokapal rumem a zapálil. "Luigi je šťastný. Má aktovku, jakou si přál. Já jsem šťastný, protože Luigi je šťastný. Jestli jste tu aktovku někde ukradli, utrhám vám uši, aspoň Hamalovi. Jinak přeji všem přítomným dobrou chuť!"

Plamínky na Zmrzlině s překvapením dohořely, ale i tak chutnala čtenáři pohádkově.

"A to tu máme ještě jednu, možná ještě lepší aktovku, kterou vůbec nepotřebujeme," řekl Hamala a objednal melounovou zmrzlinu a citrónovou zmrzlinu a zmrzlinu s burskými oříšky a navíc znovu Zmrzlinu s překvapením.

5.17 Společná dílna č. 25

Vypočítej příklady, k výsledkům přiřaď správná písmenka. Napíšeš-li je do okének, zjistíš název jednoho souhvězdí.

1. okénko: $23 \cdot 4 =$

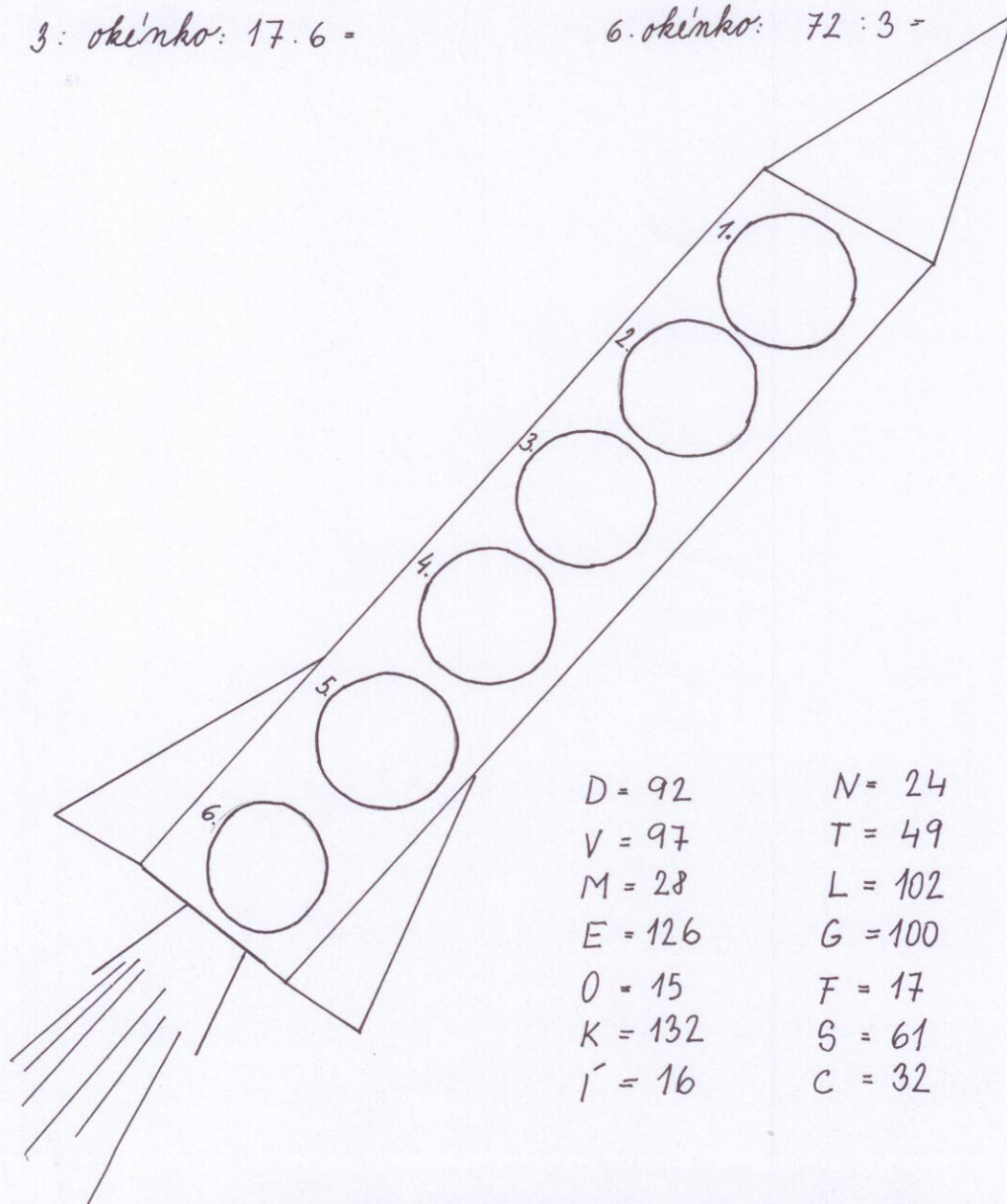
2. okénko: $14 \cdot 9 =$

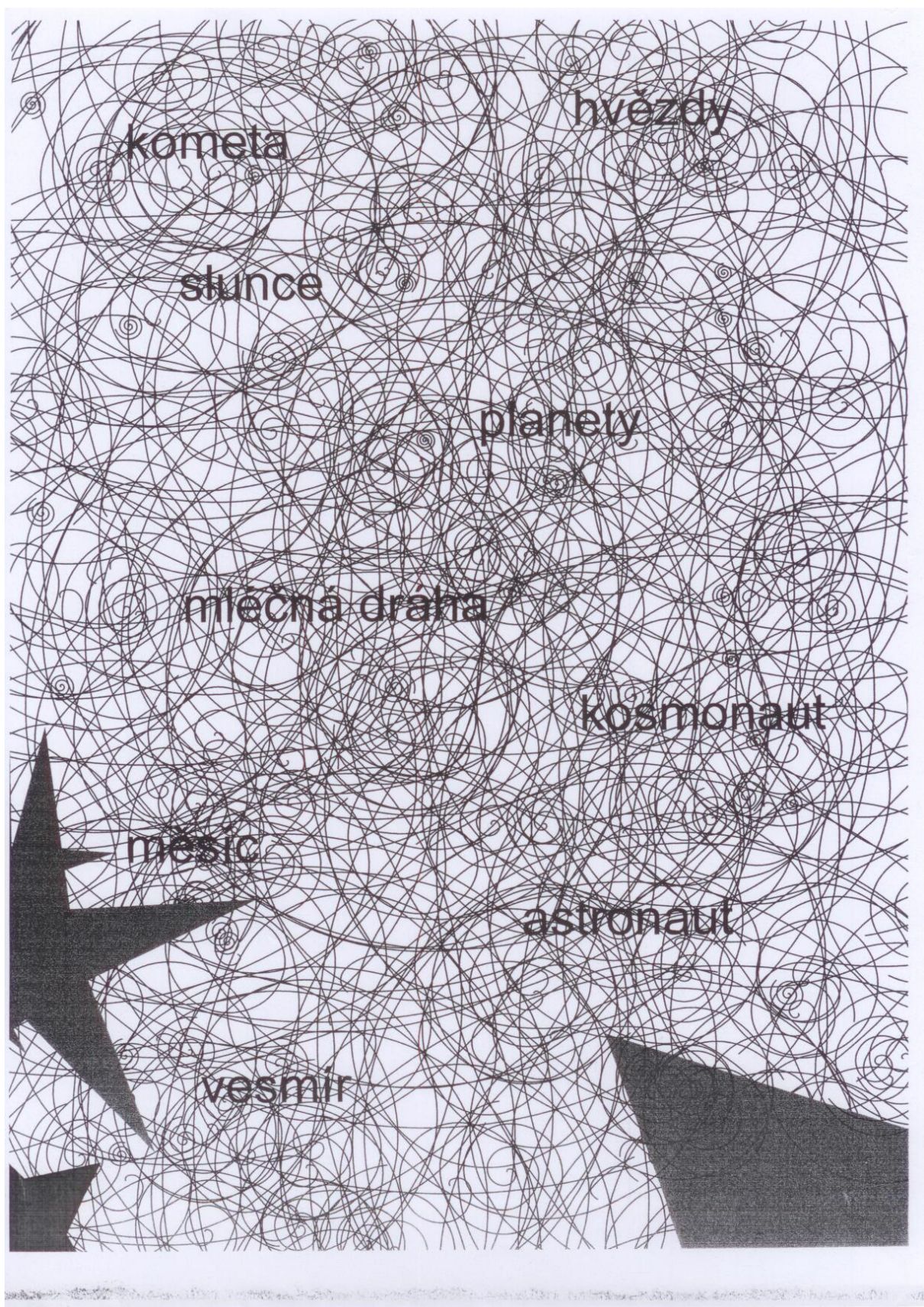
3. okénko: $17 \cdot 6 =$

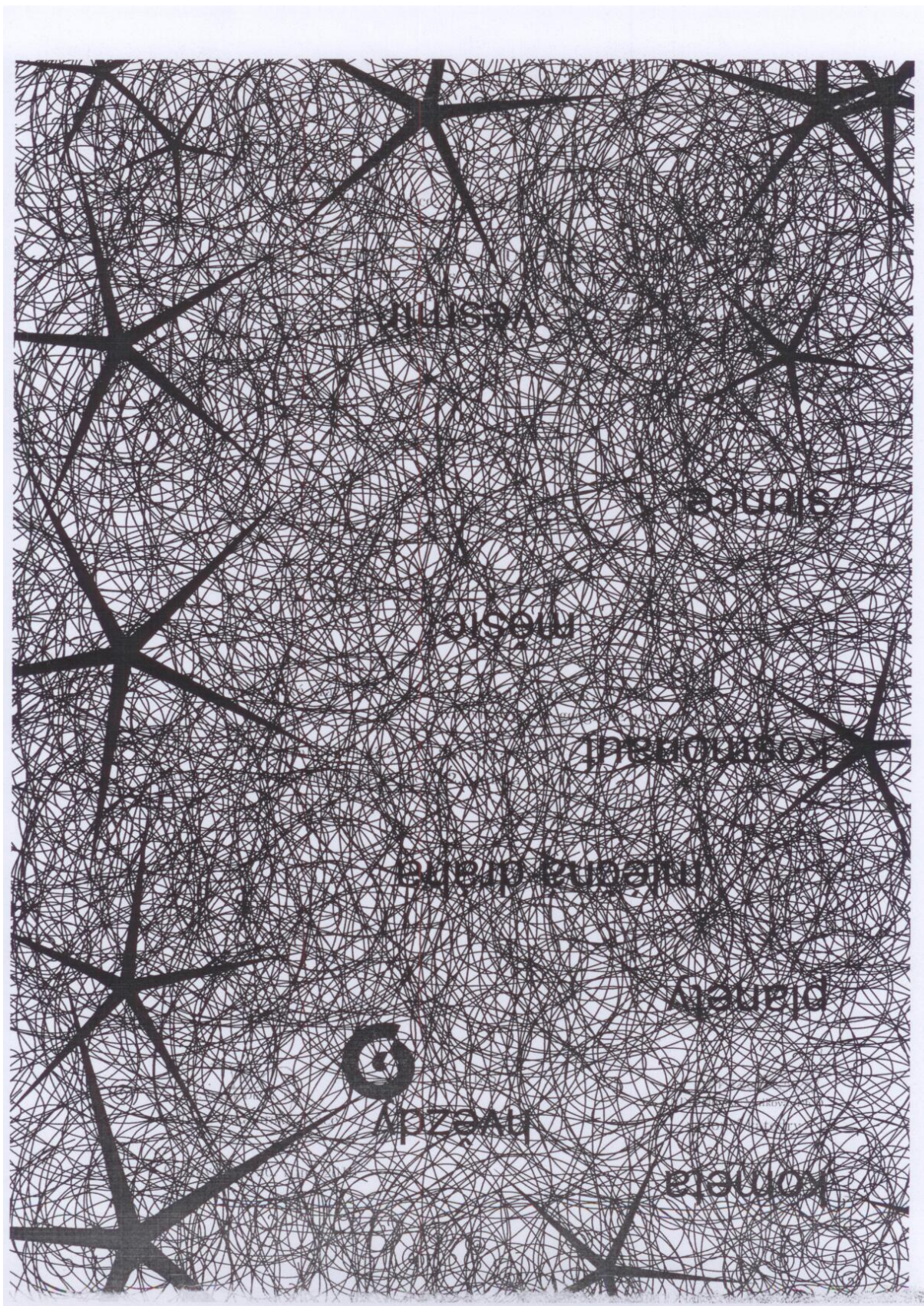
4. okénko: $85 : 5 =$

5. okénko: $96 : 6 =$

6. okénko: $72 : 3 =$

Rozluštiš vesmírné přesmyčky?

SRAM

CSÍMĚ

DHSUVZOĚÍ

HARÁD ČMLÉÁN

OMKETA

TAKERA

TUANOMSOK

21.3.

je jarní rovnodennost.

21.12.

začíná na severní polokouli jaro,

21.9.

je Země od Slunce odkloněna nejvíc,

21.6.

je den letního slunovratu.

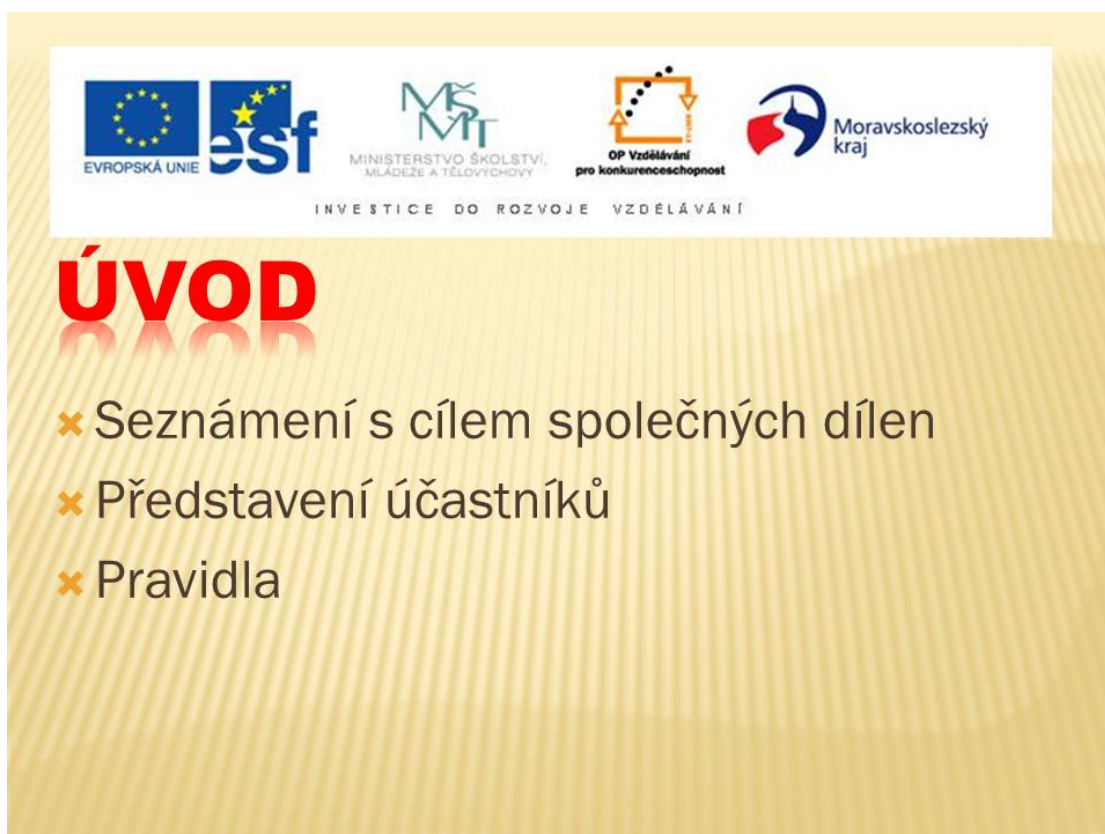
začíná na severní polokouli podzim,

je podzimní rovnodennost.

začíná na severní polokouli léto,

je den zimního slunovratu.

5.18 Společná dílna č. 26

POZITIVNÍ MOTIVACE

- ✕ Co máte rádi?
- ✕ Co obdivujete?
- ✕ Co Vám dělá radost?

CO NÁS ČEKÁ

- ✕ 1. Jak se učíme
- ✕ 2. Pracujeme s pravidly, se zadáním
- ✕ 3. Křížovkářské vyprávění
- ✕ 4. Jak pracovat s textem
- ✕ 5. Pomůcky a odkazy

Pár rad

- ✗ PRACUJME KLIDNĚ
- ✗ NESPĚCHEJME
- ✗ ZÁLEŽÍ NA KVALITĚ, NE NA KVANTITĚ
- ✗ DEJME DÍTĚTI ČAS, AŽ SI ÚKOL PROMYSLÍ
- ✗ POVZBUĎME, POCHVALME
- ✗ Je dobré, když dítě říká, co dělá, protože slovní popis činnosti napomáhá k lepšímu zvládnutí úkolu i zapamatování

1. AKTIVITA

✗ Pravopisné cvičení

- Přečteme zadání a zpracujeme do tabulky
- Připomeneme si pravidlo
- Pracujeme s pravidly, přehledy mluvnic
- Doplnujeme
- Kontrolujeme

2.AKTIVITA

- ✕ 3 části
- ✕ Zpracujeme zadání
- ✕ Vypracováváme
- ✕ Žádáme o pomoc
- ✕ Kontrolujeme

ZLEPŠUJEME ČTENÁŘSKÉ DOVEDNOSTI

- ✕ Čtení v duetu
- ✕ Čtení po větách, slovech
- ✕ Čtení jen prvních písmen, slov ve větě aj.
- ✕ Doplnění neúplných vět, slov
- ✕ Reprodukce - mapa příběhu
- ✕ Domýšlení vět, obsahu
- ✕ Hledání synonym

Z internetu stáhněte text a různě ho upravte.

POMŮCKY, ZDROJE.

Pravidla českého pravopisu

Slovník spisovné češtiny

Slovník cizích slov

Internet – kaminet.cz

- kamizdat.wz.cz
- ocestine.cz
- nove.procvicuj.cz
- testy.nanic.cz

- **využívejte počítačové programy**
- **naučte se proměnit hru v učení a učení v hru**
- **propojte školu se životem (slovíčka cestou na nákup, slovní fotbal při cestě autem, rytmizace na procházce, přepis při relaxační hudbě)**
- **neházejte flintu do žita, pokud se dítěti ve škole nedaří**
- **nebojte se problém konzultovat s učitelem, výchovným poradcem, školním psychologem či speciálním pedagogem**

A JE KONEC.....

nebo **ZAČÁTEK ?**

Dílna Vám měla pomoci s domácí přípravou.

Doufám, že odcházíte plni nápadů a přeji Vám mnoho trpělivosti a výdrž.

Věřte, že se Vám to vrátí.

Pracovní list 1

Gramatické cvičení

Doplňuj správně tvary podstatných jmen v závorce (oko, ucho), připomeň si pravidlo pro daný pravopisný jev, k připomenutí pravidla a ke kontrole můžeš použít pravidla českého pravopisu nebo gramatický přehled. Na vše máš 20 minut.

Co (jaké učivo)	
Pravidlo	
Jak, kde zkontrolovat	
Jak dlouho	

Měla na punčoše dvě (oko)

Vezmi hrnec za obě (ucho)

Obě (oko) měl zavřené.

Vytahám tě za (ucha)

Taška nemá obě (ucho)

Manuál pro rodiče s řešením

1. krok: Pracujte se zadáním

- nezapomínejte se zeptat, zda rozumí pokynu; vždy si ověřte, zda pochopilo, co se po něm žádá, můžete si připravit podobnou tabulku
- zadání nechte dítě přečíst
- zeptejte se, co má udělat, pokud neví, doptávejte se, nechte ho najít si odpověď v textu zadání,
- doplňte společně tabulku
 - zopakujte si pravidlo
 - pokud si nevzpomene, uče ho, kde si najde pravidlo v přehledu , v pravidlech
 - zapište do tabulky

Co (jaké učivo)	Skloňování podstatného jména oko, ucho
Pravidlo	Pokud označují části těla tvary - uši, oči. Pokud neoznačují části těla tvary - ucha, oka.
Jak dlouho	20 minut
Jak, kde zkontrolovat	V pravidlech, přehledu 1. přehled s.4, pravidla s. 238

2. krok: Vypracovávání úkolu

- při pasivitě dítě povzbuzujte a náповědou dopomozte
- připomeňte mu v klidu, co dělat teď a co potom
- podle potřeby opakovaně pokládejte otázky a nenechte se vyvést z rovnováhy,
- uče ho řídit samo sebe, dávat si pokyny
- na začátku je nejlepším způsobem pracovat a myslet „nahlas“

Řešení:

Měla na punčošce dvě (oko) oka.

Vezmi hrnec za obě (ucho) ucha.

Obě (oko) oči měl zavřené.

Vytahám tě za uši.

Taška nemá obě ucha.

Úkol: Pro zrychlení vyhledávání v pravidlech českého pravopisu (PČP) můžete používat přiloženou tabulku, do které si již dnes podle vašich PČP můžete zapsat stránku. List nechte založen v pravidlech a doplňujte.

1. *Pravidla českého pravopisu (PČP)*

[illegible]

5.19 Společná dílna č. 27

PRACOVNÍ LIST

1. Skrývačka – vyhledejte vyjmenovaná slova (zvířata, rostliny)

Je to takový malý a slabý kluk.
 Na chodbě visí seznamy školáků.
 Zdenko, bylas dnes hodná?
 Líbí se mi bratrovy dravé ryby.
 Nový rýč byl velmi ostrý.
 Pavel Lysý čekal na zastávce na autobus.
 Ne, to pýr zaplevelil celé pole.
 Utíkali jsme, ale slepý šel pomalu a opatrně.
 Rokové kapely někdo neposlouchá?
 Chlapci byli na výletě v Beskydech.

b) Poskládejte správně slabiky

ŽĎ – HLE – MÝ _____
 KO-SÝ-RA _____
 SEL-SY _____
 VAL-MÝ _____

2. Utvořte 4 věty s vybranými souslovími

3. Pozornost a soustředění

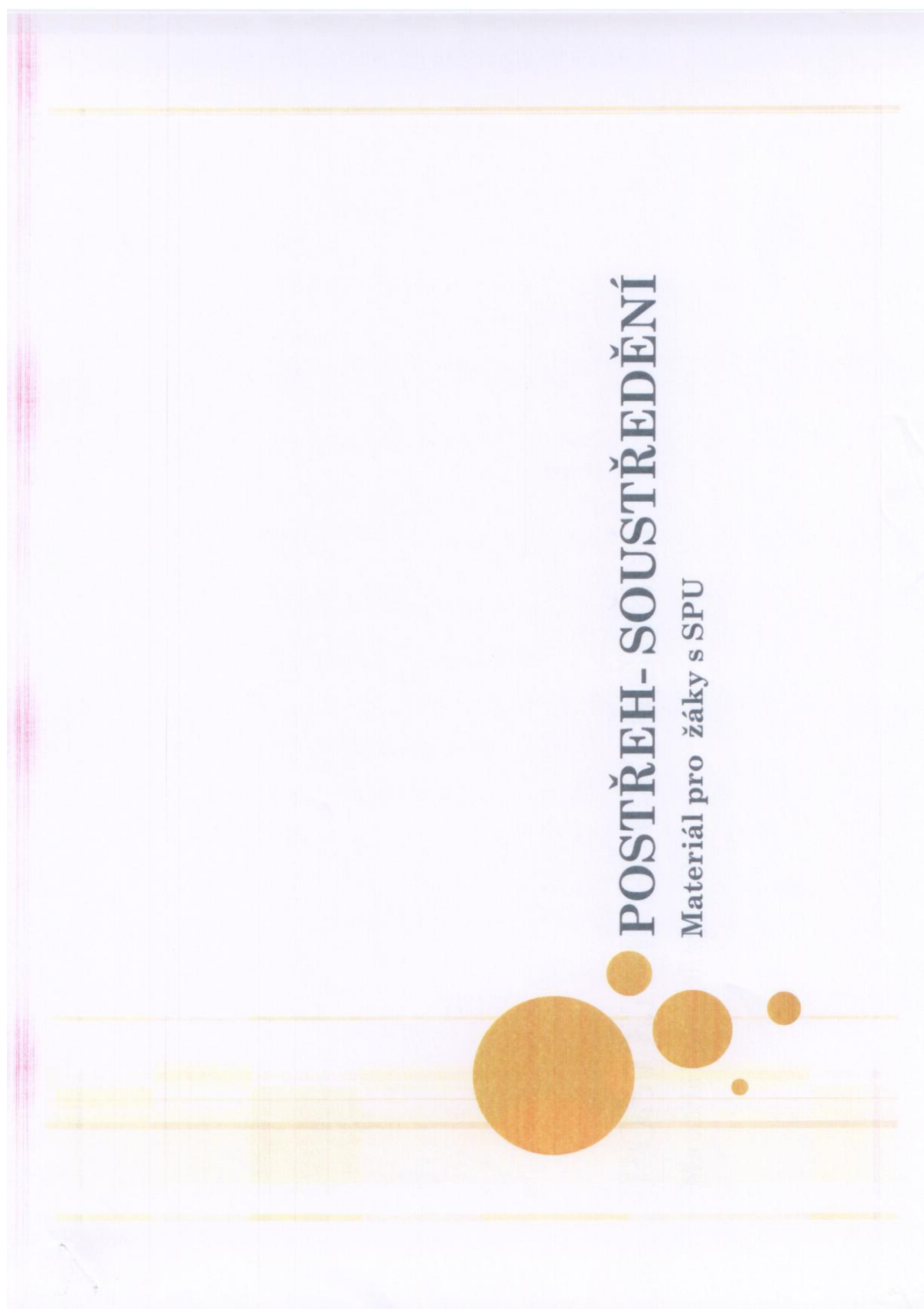
1.			
2.			
3.			
4.			

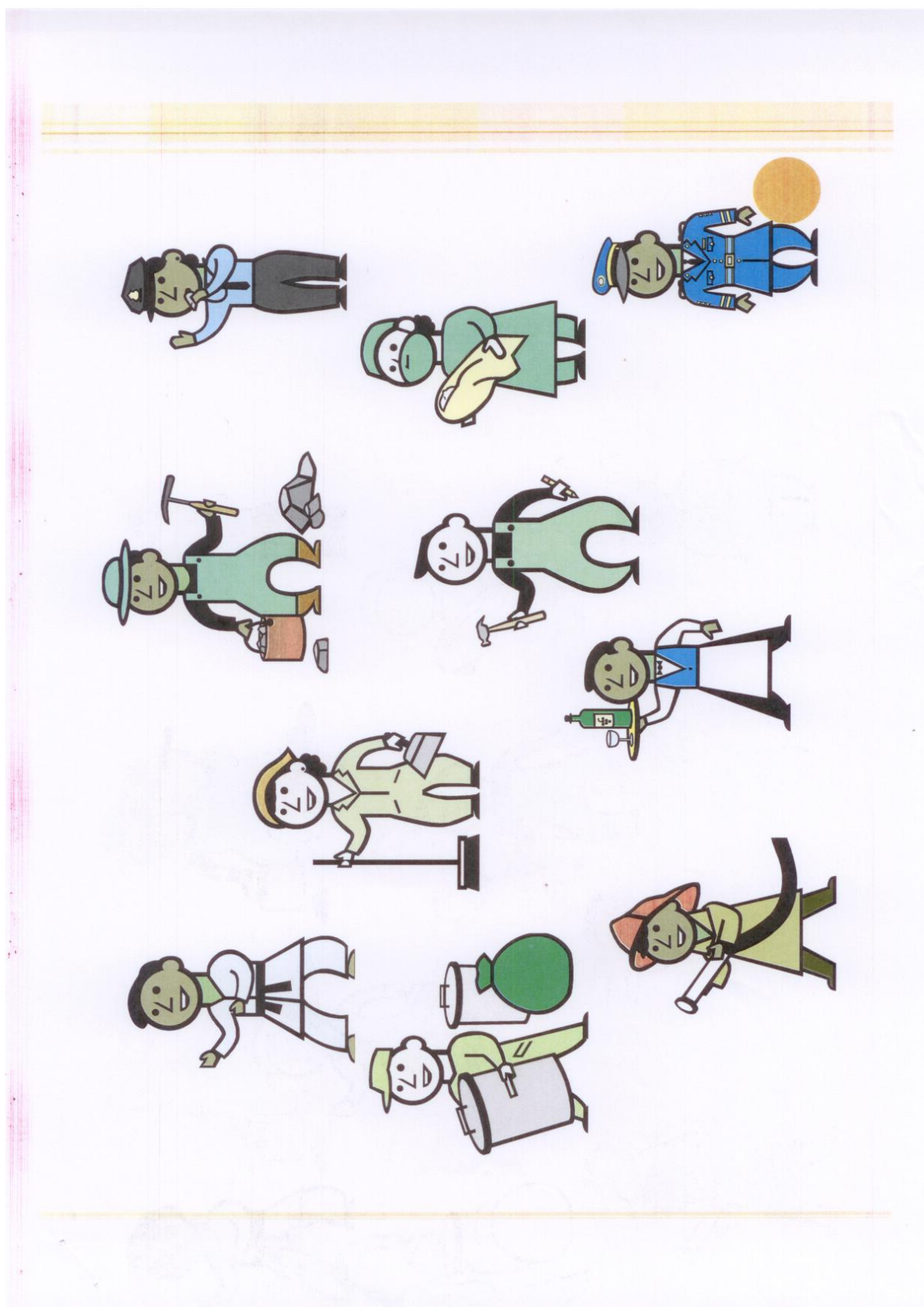
plemenný býk	strakatý býk	myš domácí	malá myš
vydra říční	šedivá vydra	výr velký	spící výr
sýček obecný	naš sýček	netopýr ušatý	černý netopýr
slepýš křehký	bratrův slepýš	pelyněk pravý	vysoký pelyněk
hlemýžď zahradní	pomalý hlemýžď	sýkora koňadra	létající sýkora
mýval severní	malinký mýval	vydra říční	pěkná vydra

plemenný býk	strakatý býk	myš domácí	malá myš
vydra říční	šedivá vydra	výr velký	spící výr
sýček obecný	naš sýček	netopýr ušatý	černý netopýr
slepýš křehký	bratrův slepýš	pelyněk pravý	vysoký pelyněk
hlemýžď zahradní	pomalý hlemýžď	sýkora koňadra	létající sýkora
mýval severní	malinký mýval	vydra říční	pěkná vydra

plemenný býk	strakatý býk	myš domácí	malá myš
vydra říční	šedivá vydra	výr velký	spící výr
sýček obecný	naš sýček	netopýr ušatý	černý netopýr
slepýš křehký	bratrův slepýš	pelyněk pravý	vysoký pelyněk
hlemýžď zahradní	pomalý hlemýžď	sýkora koňadra	létající sýkora
mýval severní	malinký mýval	vydra říční	pěkná vydra

SOUSLOVÍ	BĚŽNÉ SLOVNÍ SPOJENÍ
SOUSLOVÍ	BĚŽNÉ SLOVNÍ SPOJENÍ
SOUSLOVÍ	BĚŽNÉ SLOVNÍ SPOJENÍ
SOUSLOVÍ	BĚŽNÉ SLOVNÍ SPOJENÍ
SOUSLOVÍ	BĚŽNÉ SLOVNÍ SPOJENÍ

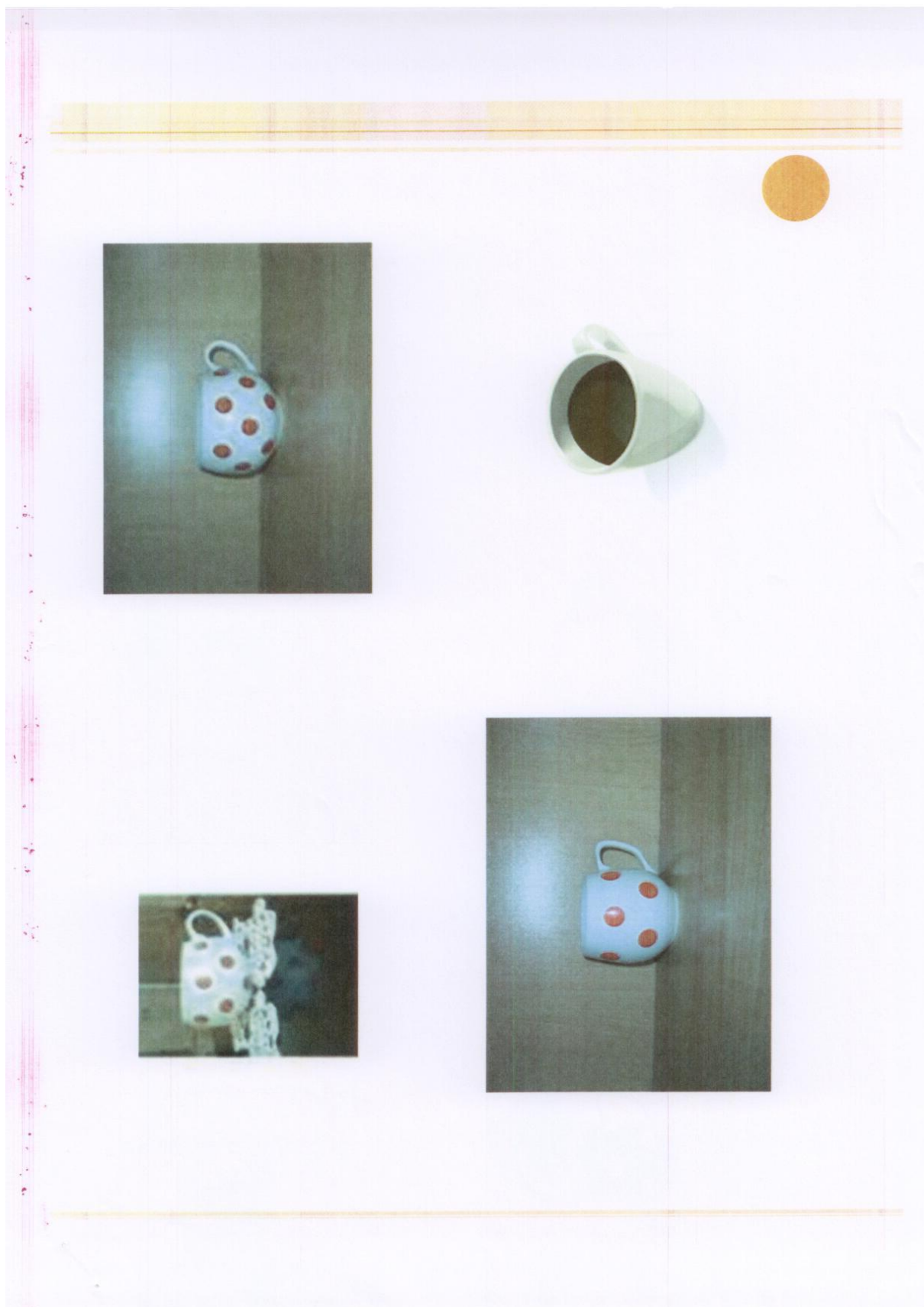

1. Kolik bylo na obrázku postav?
2. Byl na obrázku popelář?
3. Kolik bylo na obrázku žen?

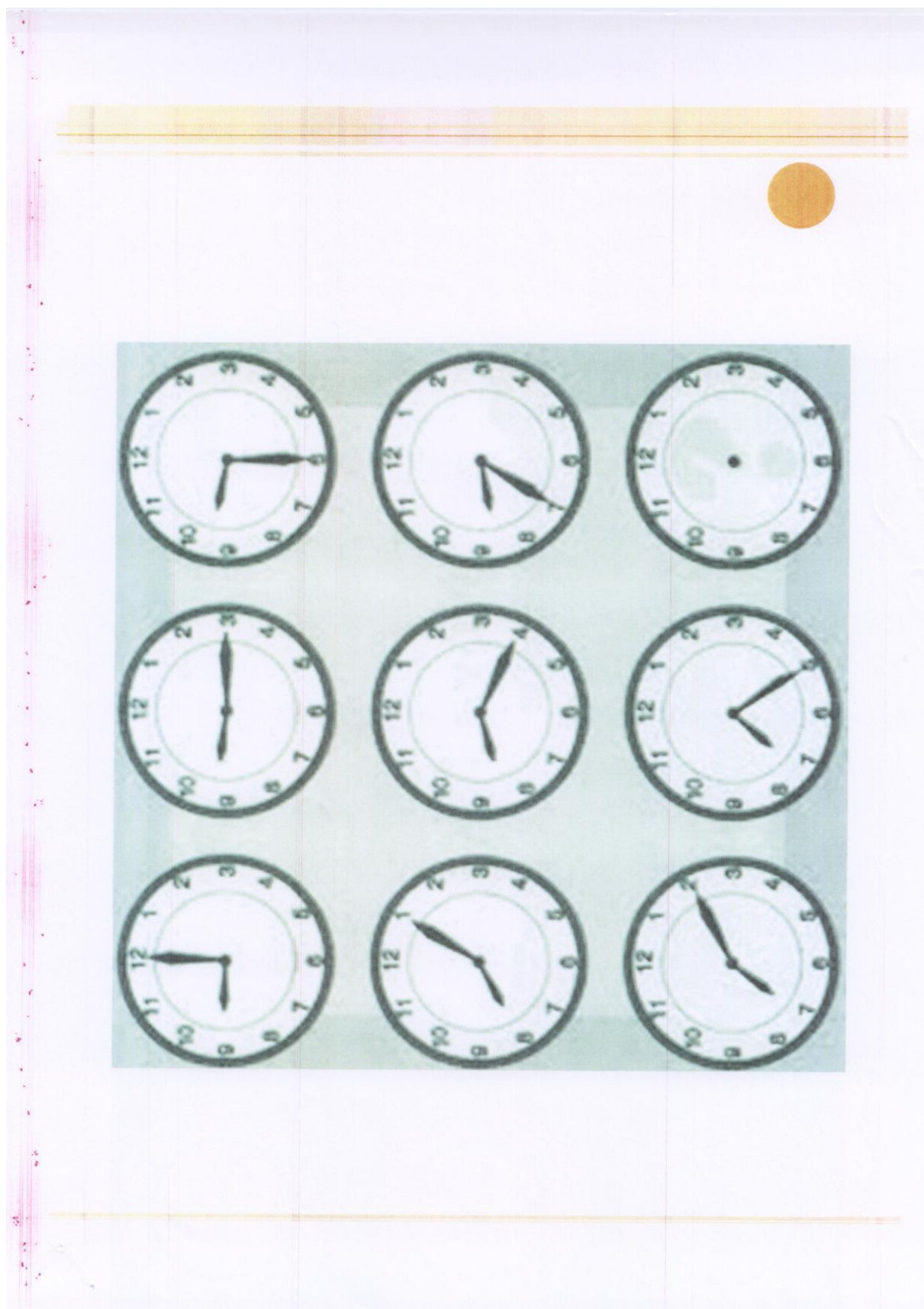
Které věci jsi viděl na obrázku? Pojmenuje je.

1.
Byl mezi hrníčky hrníček s
třemi tečkami?

2. Kolik bylo na obrázku
hrníčků?

3. Byly mezi obrázky jen
hrníčky s puntíky?

1. Měly všechny hodiny ručičky?
2. Ukazovaly alespoň jedny
hodiny celou?
3. Bylo na některých hodinách
půl desáté?

6 Slovník pojmů

ADAPTACE – přizpůsobení

ADHD - (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) - hyperaktivita spojená s poruchou pozornosti; ADD (Attention Deficit Disorders) - porucha pozornosti

AGRAMATISMUS - porucha mluvnické/gramatické stránky řeči, neschopnost správně tvořit (spojovat) slova

ASIMILACE - spodobá hlásek podobné artikulačně nebo zvukově

AUDITIVNÍ – sluchový

DIFERENCIACE - rozlišování, rozlišení, odlišování

DYSFUNKCE - porucha funkční činnosti (např. dysfunkce mozku)

- dysfunkční – nefunkční, neodpovídající (např. chování neodpovídající přiměřeně cíli, situaci ...)

DYSLEXIE – vývojová (specifická) porucha čtení

DYSGRAFIE – vývojová (specifická) porucha psaní

DYSORTOGRAFIE – vývojová (specifická) porucha pravopisu

DYSKALKULIE – vývojová (specifická) porucha matematických schopností

EDUKACE - výchova, vzdělávání

GRAFOMOTORIKA - pohybová dovednost v grafické oblasti (písmu, kresbě)

HYPERAKTIVITA - nadměrná, zvýšená činnost nebo aktivita

IMPULZIVITA - sklon jednat náhle a bez rozvahy ze silného vnitřního popudu, bez zřejmého důvodu

INSTABILITA - nestálost, neklidnost, nevyrovnanost (např. motorická, charakterová), specifický druh poruchy chování na bázi orgánového poškození CNS

INTEGRACE - sjednocení, vřazení, včlenění, spojování různých diferencovaných sociálních jednotek (lidí) ve skupiny

INTERAKCE - vzájemné působení

KLASIFIKACE - hodnocení jevů podle určitých kritérií

PERCEPCE - vnímání

PORUCHA - jakákoliv ztráta nebo abnormálnost v psychologické, fyziologické nebo anatomické struktuře nebo funkci (impairment)

PREVENCE - předcházení, opatření učiněná předem

PSYCHOMOTORIKA - souhrn pohybových projevů člověka (volných i mimovolných), které odrážejí jeho psychický stav

REEDUKACE - souhrn speciálně pedagogických postupů, kterými se zlepšuje a v mezích daných možností zdokonaluje výkonnost v oblasti postižené funkce

REHABILITACE - souhrn speciálně pedagogických postupů, jimiž se upravují společenské vztahy i možnosti pracovního uplatnění postiženého jedince, její součástí je: psychologická příprava, výchova k práci, tělesná cvičení, výchova a vzdělávání

VERBALIZACE - převedení do slovního projevu

VIZUÁLNÍ - zrakový

7 Seznam použitých zkratk

ŠVP ZV	školní vzdělávací program základního vzdělávání
VPU	vývojové poruchy učení
ZŠ	Základní škola
RWCT	Čtením a psaním ke kritickému myšlení
ADHD	porucha pozornosti s hyperaktivitou
LH, LD, PH, PD	levá horní, levá dolní, pravá horní, pravá dolní
JČ, JA, D, M, PŘ, Z, VI, Hv, Tv, Vv	zkratky jednotlivých předmětů
PL	pracovní list
R	rodič
D	dítě
P	pedagog
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
Ž	žák
r.	ročník
CD	zvukový nosič
ŠPP	Školní poradenské pracoviště
MSK	Moravskoslezský kraj
ŠD	školní družina
PČP	pravidla českého pravopisu
PC	počítač

8 Doporučená literatura

Matějček, Z.: **Vývojové poruchy čtení.** SPN, Praha 1974

Matějček, Z.: **Dyslexie.** SPN, Praha 1987

Matějček, Z.: **Dyslexie - Specifické poruchy učení.** nakl. H-H, Komenského 236,
252 25 Jinočany, 1

Zelinková, O.: **Poruchy učení.** Portál, Praha 1994

Poruchy učení. Specifické vývojové poruchy čtení, psaní a dalších školních
dovedností. Portál, Praha 2003

Zelinková, O.: **Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program.** Portál, Praha 2001

Zelinková, O.: **Cizí jazyky a specifické poruchy učení.** Tobiáš 2005

Pokorná, V.: **Teorie, diagnostika a náprava vývojových poruch učení.** Portál,
Praha 1997;

Teorie a náprava vývoj. poruch učení a chování. Portál 2001

Michalová, Z.: **Specifické poruchy učení na druhém stupni ZŠ a na středních školách.** Nakl.
Tobiáš, Havlíčkův Brod 2001

Jucovičová, J., Žáčková, H., Sovová, H.: **Specifické poruchy učení na 2. stupni základních škol**
(použitelné i pro střední školství). Nakl. D + H, Praha 2001

Žáčková, H., Jucovičová, D.: **Metody hodnocení a tolerance dětí s VPU.** Nakl. D + H, Praha 2001

Mertin, V.: **Individuální vzdělávací program.** Portál, Praha 1995

Kucharská, A., Chalupová, E., ed.: **Specifické poruchy učení a chování.** Sborník 2005. IPPP ČR,
2006

Jucovičová, D., Žáčková, H.: **Metody práce s dětmi s LMD především pro učitele a vychovatele.**
Nakl. D + H, Praha 2000

Třesohlavá, Z., Černá, M., Kňourková, M.: **Dříve než půjde do školy.** Avicenum, Praha 1990

Andersonová, J., Fischgrundová, S., Lobascherová, M.: **Dobrý start do školy.** Portál, Praha 1993

Matějček, Z.: **Rodiče a děti.** Avicenum, Praha 1985

Matějček, Z.: **Po dobrém nebo po zlém.** Portál, Praha 1994

Haasová, I.: **Ostatní děti smějí všechno.** Portál, Praha 1991

Polášek M.: **Jóga.** Šport, Bratislava 1985

Lysebeth A.: **Cvičíme jógu.** Olympia, Praha 1988

Maheshwarananda: **Jóga pro děti**. Rety Olomouc

Materiály pro reedukaci vývojových poruch učení

Balšíková, O., Dan, J.: **Náprava čtení a psaní. Čtenářské tabulky I, II, III**
Dysortografické tabulky. Pedagogicko - psychologická poradna Brno,
Zachova 1, 602 00, Brno 1995

Tymichová, H.: **Nauč mě číst a psát**. SPN, Praha 1992

Tymichová, H.: **Nauč mě psát**. Práce, Praha 1994

Tymichová, H.: **Nauč mě správně číst**. Práce, Praha 1996

Kubická, E.: **Metody práce při úpravě poruch učení u dětí druhého ročníku základní školy**.
Grafie, s.r.o., Lešetínská 47, 719 00 Ostrava - Kunčice, 1994

Kubická, E.: **Hrou s písmeny k lepšímu čtení**. Grafie...

Novák, J. : **Korekce vývojových dyslexií I. a II.** nakl. AUGUSTA s.r.o., Litomyšl 1995

Zelinková, O.: **Poruchy učení**. Portál, Praha 1994

Zelinková, O.: **Cvičení pro dyslektiky I. - VI.**, Nakladatelství DYS, O. Zelinková, Kostřínská 581,181
00 Praha 8 - Bohnice:

I. Rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek

II. Rozlišování slabik dy-di, ty-ti, ny-ni, rozlišování sykavek

III. Cvičení sluchové analýzy a syntézy

IV. Rozlišování d-b-p

V. Čtenářské tabulky

VI. Cvičení pravo - levé orientace

Zelinková, O.: **Hrajeme si s písmeny** (Rozlišování hlásek). Nakl. DYS...

Štěrbová, L., Zelinková, O.: **Čtení mě baví I**. Zachráněná vrána, Myš a lev. Nakl. DYS...

Zelinková, O.: **Čtení mě baví II**. Přelet Atlantiku. Martinův sen. Nakl. DYS...

Psaní mě baví (diktáty a cvičení pro žáky s dysortografií a dysgrafií). Nakl. DYS,
Svatoslavova 17,140 00 Praha

Treuová, H.: **Pracovní sešit pro rozvoj grafomotoriky a smyslového vnímání**

Treuová, H.: **Pracovní sešit k nápravě vývojových poruch učení v českém jazyce I**

Treuová, H., Johnová, H.: **Pracovní sešit k nápravě vývojových poruch učení v ČJ II**

Michalová, Z.: **Základy čtení I**

Treuová, H.: **Čítanka pro dyslektiky I** (2. - 3. roč.)

Michalová, Z.: **Čítanka pro dyslektiky II** (4. - 5. roč.)

Čítanka pro dyslektiky III (6.-7. roč.)

Čítanka pro dyslektiky IV, nakladatelství TOBIÁŠ, Kobzinové 3120, Havlíčkův Brod, 580 01

Barevná pravidla (pomůcka pro dysortografiky). Firma MM 2000

Šup, R.: **Učíme se číst s porozuměním - pro žáky 2. až 5. roč. základní a obecné školy**

Učíme se číst s porozuměním pro 5. roč. základní školy, vydal: Rudolf Šup, Španielova 1261, 163 00 Praha

Bednářová, J.: **Čteme se křítkem Alfrédem.** (Čtení s porozuměním a hry s jazykem), Computer Press, a.s. Brno, objednávejte na: knihy.cpress.cz

Emmerlingová, S.: **Když dětem nejde čtení 1** (Čtení slov s otevřenou slabikou). Portál, Praha 1999

Když dětem nejde čtení 2 (Čtení slov s uzavřenou slabikou). Portál, Praha 2000

Kuchařová, J.: **Příklady pro samostatnou práci žáků při odstraňování vývojových poruch učení - 3. roč. ZŠ, 4. roč. ZŠ.** Grafie, Lešetínská 47, Ostrava – Kunčice

Mezera, A., Houdek, L., Starý P.: **Hravé čtení.** KPK Praha, Praha 1990

Hadačová, J.: **Hry se slovy pro nápravu čtenářských obtíží.** vydalo Centrum spec. pomůcek při 2. základní škole v Třeboni

Hos, J., Hadačová, J., Pletka J.: **Jak pomoci dyslektikům rozeznávat hlásky.** Díl I. (b-d-p-m-n-h-ch-k-s-z), Díl II.- přílohy. Vydala ZŠ v Třeboni 1998

Brožová, J., Pólová, M.: **Začínáme číst** (Doplňkové čtení ke slabikářům). fi BLUG 1994

Svoboda, P.: **Zábavná cvičení pro rozvoj čtení: oční pohyby, rozlišování znaků a písmen.** Portál, Praha 2004

Sindelarová, B.: **Předcházíme poruchám učení.** Soubor cvičení pro děti v předškolním roce a první třídě, Portál, Praha 1996

Pokorná, V.: **Jak poznáme sklony dítěte k dyslexii, dysgrafii a dyskalkulii.** fi Blug, Praha 1994

Pokorná, V.: **Předcházíme sklonům dítěte k dyslexii, dysgrafii, dyskalkulii.** fi Blug

Pokorná, V.: **Cvičení pro děti se specifickými poruchami učení** (Rozvoj vnímání a poznávání). Portál 1998

Pokorná, V.: **Rozvoj vnímání a poznávání.** Portál, Praha 2000

Michalová, Z.: **Shody a rozdíly.** Pracovní sešit pro rozvoj zrakového vnímání. Tobiáš, Havlíčkův Brod, Kobzinové 3 110, 1998

- Žáčková, H., Jucovičová, D.: **Smyslové vnímání** (Metody reedukace VPU). Nakl. D + H, Pod Spravedlností 1366, Praha 2003
- Už se učím číst a psát** - soubor metod k nápravě dyslexie, dysgrafie, dysortografie. Sestavila M. Iliadisová - Dolíhalová, nakl. HELMA (Šumperské materiály)
- Kumorovitzová, M., Novák, J.: **Nauč mě počítat**. nakl. AUGUSTA s.r.o., Litomyšl 1994
- Novák, J.: **Dyskalkulie - specifické poruchy počítání**. Metodika rozvíjení početních dovedností s přílohou Pracovní listy, nakl. Tobiáš 2000
- Novák, J.: **Barevné hranolky s přílohou** – didaktická pomůcka k rozvoji základních početních dovedností. Nakl. Tobiáš
- Blažková, R., Matoušková, K., Vaňurová, M., Blažek, M.: **Poruchy učení matematických schopností a možnosti jejich nápravy**. Paido, Brno 2000
- Kárová, V.: **Brzy budu počtářem**. Portál, Praha 2000
- Kárová, V.: **Počítání bez obav**. Portál, Praha 1996
- Michalová, Z.: **Rozvoj početních představ I, II, III**. Tobiáš, Havlíčkův Brod 2001
- Treuová, H.: **Pracovní sešit pro rozvoj početní představivosti a dovednosti**. Tobiáš, Havlíčkův Brod 1995
- Simon, H.: **Dyskalkulie**. Jak pomáhat dětem, které mají potíže s početními úlohami. Portál, Praha 2006
- Zelinková, O., Václová, D., Houdek, L.: **Sešity na vodítku**. (Grafomotorika I.II.III.), KPK Praha, Praha 1992
- Michalová, Z.: **Čáry, máry I, II** (prac. sešity pro rozvoj grafomotoriky v předškol. a mladším škol. věku. Tobiáš, Havlíčkův Brod 1999
- Linc, V., Filčík, G.: **Psaní jako hraní**. fi BLUG, Praha 1994
- Spáčilová, H., Šubová, L.: **Příprava žáka na psaní**. Rozvíjení grafomotoriky a zrakového vnímání. Vydavatelství Univerzity Palackého, Olomouc 2004
- Pechancová, B., Smrčková, A.: **Cvičení a hry pro žáky se specifickými poruchami učení v hodinách angličtiny**. Vydavatelství Univerzity Palackého, Olomouc 1998
- Rezková, V., Zelinková, O.: **Koncentrace pozornosti** (Soubor cvičení pro děti). Pražská pedagogicko-psychologická poradna, Ohradní 20, Praha 4
- Michalová, Z.: **Pozornost**. Cvičení na posilování koncentrace pozornosti. Tobiáš, Havl. Brod, Kobzinové 3119, www.tobias-ucebnice.cz
- Školní četba na dlani** (Obsahy z děl českých a slovenských spisovatelů). nakl. Erika, Praha 1994

Světová školní četba na dlani (Obsahy z děl 300 světových spisovatelů). nakl. Erika, Praha 1997

Vančurová, M.: **5x Filip**. Albatros, Praha 1986

Veberová, E., Dušková, M., Hřebejková, J., Filčík, G.: **Těšíme se do školy**. SPN, Praha 1988

Hřebejková, J.: **Tajenky a hádanky**. SPN, Praha 1989

Vančurová, E., Noll, M.: **Hra na bystré oko**. Albatros, Praha 1990

Opravilová, E., Filčík, G.: **Než půjdeš do školy**. fi BLUG, Praha 1995

Šimon půjde do školy. Program všestranného rozvoje předškolního dítěte. Portál, Praha 1995 +
Šimonovy pracovní listy, Portál

9 Školy zapojené do projektu

Základní škola T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13 – příspěvková organizace

Masarykova základní škola a mateřská škola Český Těšín, Komenského 607 okres Karviná

Základní škola Vítkov, Komenského 754, okres Opava, příspěvková organizace

Základní škola Dany a Emila Zátopkových Třinec, příspěvková organizace

Základní škola Odry, Komenského 6, okres Nový Jičín

Základní škola Havířov – Město 1. máje 10 a okres Karviná, příspěvková organizace

Základní škola Český Těšín Slezská 1740 okres Karviná (k 31.12.2011 zánik ZŠ, nástupnická organizace je ZŠ a MŠ Český Těšín Hrabina, příspěvková organizace)

Základní škola Orlová – Lutyně Mláď 726 okres Karviná, příspěvková organizace

Základní škola Orlová – Lutyně U Kapličky 959 okres Karviná, příspěvková organizace

Základní škola a městské osmileté gymnázium Bruntál, Školní 2

Základní škola a mateřská škola Ostrava – Bělský Les, B. Dvorského 1, příspěvková organizace

Základní škola Karviná Ráj U Lesa 713

Základní škola Ostrava, Matiční 5, příspěvková organizace

Základní škola a Mateřská škola Prameny, Karviná, příspěvková organizace

Základní škola a Mateřská škola Český Těšín Masarykovy sady 104 okres Karviná

Základní škola Havířov – Město Žákovská 1/1006 okres Karviná

Základní škola Opava, Boženy Němcové 2 – příspěvková organizace

Základní škola Frýdek-Místek, Československé armády 570

Základní škola Opava, Vrchní 19 – příspěvková organizace

Základní škola a Mateřská škola Havířov – Bludovice Frýdecká, příspěvková organizace

10 Realizátor a partneři projektu

Realizátor projektu:

Moravskoslezský kraj

Krajský úřad

28.října 117

702 18 Ostrava

www.kr-moravskoslezsky.cz

Partneři projektu:

Krajské zařízení pro další vzdělávání

Pedagogických pracovníků a informační centrum,

Nový Jičín, příspěvková organizace

Štefánikova 7/826

741 11 Nový Jičín

www.kvic.cz

Pedagogicko-psychologická poradna,

Opava, příspěvková organizace

Rybí trh 177/8

746 01 Opava

www.ppp.opava.cz

Pedagogicko-psychologická poradna,

Frýdek- Místek, příspěvková organizace

Palackého 130

738 02 Frýdek-Místek

www.pppfm.unas.cz